

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 104 / II Legislatura / Vuitè període

Dimecres, 7 d'octubre de 1987

**Presidència del Molt Honorable
Sr. Miquel Coll i Alentorn**

Sessió Plenària núm. 75

Segona reunió

SUMARI

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a un quart d'onze del matí i tretze minuts.

Debat general sobre l'orientació política general del Consell Executiu (Continuació.)

Posició dels grups

Posició del G. p. Mixt : *H. Sr. Folchi (p. 4746).*

Resposta : *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 4749).*

Rèplica : *H. Sr. Folchi (p. 4755).*

El M. H. Sr. President de la Generalitat intervé per fer un aclariment (p. 4756).

Posició del G. p. d'Esquerra Republicana : *I. Sr. Torres (ER) (p. 4757).*

Resposta : *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 4760).*

Rèplica : *I. Sr. Torres (ER) (p. 4765).*

Posició del G. p. del PSUC : *I. Sr. Ribó (PSUC) (p. 4765).*

Resposta : *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 4772).*

Rèplica : *I. Sr. Ribó (PSUC) (p. 4778).*

Contrarèplica : *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 4780).*

Segona rèplica : *I. Sr. Ribó (PSUC) (p. 4782).*

La sessió se suspèn a un quart de quatre de la tarda i vuit minuts i es reprèn a tres quarts de sis de la tarda i sis minuts.

Posició del G. p. Popular : *I. Sr. Fernández Díaz (P) (p. 4782).*

Resposta : *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 4789).*

Rèplica : *I. Sr. Fernández Díaz (P) (p. 4795).*

La sessió se suspèn a tres quarts de vuit del vespre.

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a un quart d'onze del matí i tretze minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i la lletrada Sra. Andreu.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat dels H. Srs. Consellers de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Cultura, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de Treball, de Justícia, i d'Indústria i Energia.

El Sr. PRESIDENT : Es reprèn la sessió.

El debat iniciat ahir prosseguirà amb les intervencions dels representants dels grups parlamentaris, les quals seran de trenta minuts. L'ordre d'intervenció dels grups parlamentaris vindrà fixat en relació inversa amb el nombre de diputats que els integren, és a dir de menor a major.

A conseqüència d'això, doncs, la Presidència té el gust de donar la paraula al Portaveu del Grup parlamentari Mixt, per a un temps de trenta minuts. L'Honorable senyor Folchi té la paraula.

El Sr. FOLCHI : Molt Honorable President, senyores i senyors diputats, senyor President, el debat d'orientació de la política del Govern desperta sempre una natural expectació, més enllà de la que és pròpia d'una sessió ordinària del Parlament. Aquesta vegada, a la fi d'aquesta segona legislatura i en portes de l'inici d'una campanya electoral, l'expectació era, si hi cap, més gran.

El seu discurs d'ahir, senyor President, va donar complida resposta a aquesta expectativa. És, al meu entendre, el més important dels que heu pronunciat en ocasions com la que avui ens aplega al Parlament. És un discurs important en la mesura que aporta un balanç d'allò que s'ha fet i, ben especialment, en la mesura que aporta un conjunt de principis que han inspirat i han d'inspirar en el futur l'acció del Govern : institucionalització, catalanització, progrés econòmic, modernització i benestar social; són cinc eixos amb contingut i concreció suficient.

Vagi per endavant, doncs, l'afirmació que no pujo a aquesta tribuna amb una intenció crítica i, molt menys, desqualificadora, encara que tampoc em proposo limitar-me a expressar adhesió o acord amb els plantejaments del President de la Generalitat. Al contrari, em proposo fer algunes reflexions, que voldria concretar en tres apartats : el primer, en el terreny del balanç de situació i, ben especialment, del balanç de legislatura; el segon, en el terreny de les coses que —entenc— s'haurien de corregir en l'acció futura del Govern, i, el tercer, en el terreny del nou marc institucional i normatiu de la Generalitat de Catalunya.

Entrem, doncs, en aquest primer capítol, de balanç de situació. És cert —vostè ho deia ahir— que aquest balanç, tant si es fa sobre els set anys de la seva Presidència com si el circumscriu als tres anys d'aquesta legislatura, no és un balanç curt en realitzacions. Tant de bo que així sigui. Hi ha, però, al nostre entendre, un element que vostè no va remarcar prou en la seva exposició d'ahir. M'explicaré : la primera legislatura, senyor President, va caracteritzar-se per la ràpida expansió competencial i pressupostària de la Generalitat de Catalunya. Malgrat que eren els anys més durs de la crisi econòmica i malgrat que el seu Govern era minoritari i es basava en la generosa

contribució de Centristes i d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'expansió de la Generalitat en aquella època va ésser molt visible a Catalunya i fora de Catalunya. Destaco això perquè em sembla de justícia donar-li a cadascú allò que és seu i també perquè em sembla que hem oblidat potser massa de pressa la contribució d'un partit avui desaparegut, que és el cas dels Centristes, i d'un altre aquí present, Esquerra Republicana de Catalunya, per afavorir la governabilitat a aquesta etapa d'expansió de la Generalitat de Catalunya durant la primera legislatura. Tampoc és inútil recordar quina era llavors la correlació de forces al Parlament espanyol, i la majoria relativa dels Centristes al Congrés i al Senat. Aquella primera legislatura va veure també —les circumstàncies havien canviat— la glaçada de la Bàltica, i aquesta glaçada es va produir del tot i de cop —vostè ho recordava en ocasió del debat sobre l'Estatut.

L'expansió de la Generalitat com a poder polític va topar frontalment amb els límits imposats per la LOAPA. Eren uns límits definits en forma brutal, que retallaven competències de la Generalitat, però que sobretot ferien l'essència mateixa de l'autogovern. La lluita contra la LOAPA, que caracteritzà la segona meitat d'aquella primera legislatura, va ésser una lluita per la supervivència de l'autonomia, i en aquesta lluita el Govern de la Generalitat va trobar no poc suport entre les forces polítiques i socials de Catalunya. És cert que aquell enfrontament va acabar amb una victòria moral, jurídica i política de la Generalitat, però també és cert que la LOAPA va deixar una herència jurídica, la Llei del Procés Autòmic, i una herència política, en forma d'una nova manera fortament regressiva d'entendre l'autonomia. Estàvem avisats. I així no és estrany que el reiniciat procés expansiu de la Generalitat topés, ben especialment al llarg d'aquesta segona legislatura, amb un altre tipus de límits : ja no es tracta d'un únic acte legal o de govern, sinó de les manifestacions més generalitzades, més difuses, però no per això menys efectives, d'un nou sistema de límits.

Ara, la Bàltica no és totalment glaçada, però és plena d'icebergs en els quals deixem una bona part de l'obra viva del nostre autogovern. Què ha suposat això? Com, aquesta nova situació, afecta l'acció del Govern? Entenc que ha afectat en tres coses. Primerament, ha fet més difícil de donar una resposta : no és el mateix protestar contra la LOAPA, compendi de tots els mals, que revoltar-se contra un ampli conjunt de mesures difuses que acaben per ofegar-nos.

En segon lloc, la nostra resposta ha perdut la unitat de propòsit. Moltes vegades hem deixat passar coses, hem optat per la no-confrontació; altres, hem plantat cara. No sempre, no sempre l'opció ha quedat justificada per raons objectives. Entre gener i setembre del 87 hem presentat quinze conflictes de competències —no tots necessaris—; el mateix període de l'any passat, nou. Què era diferent?

En tercer lloc, i malgrat allò dit, hem assistit a un notable increment de la conflictivitat institucional. Jo sé, senyor President, que aquesta conflictivitat a què faig referència no suposa conflictes socials, no té una repercussió, una manifestació de conflicte al carrer. Accepto també que pugui no ser el resultat de la voluntat del Govern de la Generalitat, però és un fet.

Hem entrat en conflicte amb l'Estat al voltant de TV3, de la Policia Autònoma, de la sanitat, de la projecció exterior de la Generalitat de Catalunya. Hem lluitat també per aspectes

encara més essencials : per les nostres competències amenaçades o pel finançament. A la fi, aquest conflicte s'ha estès a l'interior de Catalunya amb motiu del debat sobre ordenació territorial. Això és un fet, un fet que, per altra banda, vostè coneix perfectament, ho ha patit. Deixi'm que recordi una frase seva, treta de la seva exposició en el debat sobre l'Estatut. Llegiré : «Aquesta constant contraposició de la Generalitat amb el Govern central pot acabar resultant irritant, incomprensible per a alguns i objecte de crítiques sovint interessades per a d'altres, i els puc assegurar que, per a nosaltres, per al Consell Executiu, és autènticament fatigant.» Bé, doncs això ha passat. La contraposició constant ha esdevingut irritant, ha estat incompresa en la mesura que els plantejaments limitadors són ara més subtils, però també en la mesura que la nostra resposta institucional és menys ferma. I, certament, el Govern de la Generalitat dóna moltes vegades mostres de fatiga.

I és a la llum d'aquesta situació que ens hem de plantejar la nostra actuació en el futur.

Això ens porta al que considero el segon capítol de la meua exposició, i que abans anunciava com aquelles coses que hauríem de canviar o rectificar en l'acció del Govern. Val a dir que la sola obra de govern ens sembla globalment positiva, però és normal que en l'acció de l'home hi hagi aspectes millorables, i és la nostra responsabilitat com a diputats assenyalar-los. A la fi, senyor President, vostè ja parlava ahir d'errors, d'errors comesos en la negociació de l'Estatut —i segur que aquest és un tema important. Crec, tanmateix, que hi ha altres errors, altres errors que s'han comès més tard, que s'estan cometent ara, i que poden i han de rectificar-se. De quins errors parlo? Li'n citaré vuit.

Primer error : amagar quins són els límits reals de la nostra capacitat d'autogovern. Vostè sap, senyor President, que no hi ha autogovern sense llibertat d'assignació de la despesa pública. Probablement això no és prou, però és una exigència de mínims. Doncs bé, en el cas de la Generalitat, aquesta llibertat d'assignació de la despesa pública arriba al 6%, potser al 8% del Pressupost de la Generalitat. I va costar molt, i va costar molt que el Govern ho reconegués durant els debats de pressupostos, però aquestes són dades aportades a aquesta Cambra per l'Honorable Conseller d'Economia de la Generalitat. I això val, aquesta dada del 8% val fins al 1986; la dada de 1987, no la coneixem. Torna a ésser una dada amagada. Potser perquè expressar-la donaria una idea quantitativa i exacta de fins a quin punt el nou sistema de finançament ha vingut a eixamplar la nostra capacitat d'autogovern per la via de la llibertat, de l'increment de la llibertat de la despesa.

Segon error : explicar com a fruit de la nostra voluntat política allò que no és més que la pura conseqüència de fets exteriors. Un exemple potser serà aquí clarificador : vostè deia, al darrer debat de l'orientació de la política del Consell, l'any passat —i, de fet, ho repetia ahir—, que l'ensenyament ha estat, des del primer moment, una prioritat clara del Govern de la Generalitat, el 50% del Pressupost, i ahir ho repetia : el 50% del Pressupost. 50% és una xifra certament significativa, i dóna la idea d'una alta prioritat. Doncs bé, jo no dubto que l'ensenyament sigui una prioritat del Govern, segur que ho és; però entenguem-nos : l'ensenyament absorbeix el 50% del Pressupost de la Generalitat perquè, i només perquè, fem de caixa pagadora dels sous dels mestres. És això, i punt. Val la

pena saber què és conseqüència de la nostra voluntat política i què és un fet que ens ve donat per circumstàncies exteriors.

Tercer error : autolimitar-nos en la política legislativa. Sempre o quasi sempre el Govern ha preferit esperar que una matèria sigui reglada per llei del Parlament espanyol abans de lliurar al Parlament de Catalunya un projecte de llei : funció pública i bases del règim local en són dos exemples. No discuteixo que des del punt de vista estrictament jurídic això sigui una conducta ordenada —és una conducta ordenada. Política-ment, en canvi, pot valer la pena afrontar un recurs si amb això deixem ben clar com volem regular la nostra funció pública o els nostres ajuntaments, i pot valer la pena fer-ho precisament abans que es discuteixi al Parlament espanyol la llei de bases. Autolimitar-nos, doncs, en el terreny de la política legislativa.

Quart error : autolimitar-nos en el terreny de la política executiva. Vostè demana, dins dels dotze punts, la possibilitat de fer una política econòmica. De fet, ahir va insistir molt específicament en això, i tanmateix, senyor President, no hem d'esperar de ningú aquesta possibilitat de fer una política econòmica. En tot cas, hem de demanar, hem de saber trobar els recursos econòmics que necessitem per fer-la; això i saber quina política econòmica volem fer. És la política econòmica intersticial, la que volem fer, o ja no és aquesta política econòmica intersticial?

De fet, senyor President, en el seu discurs d'ahir podem trobar bons elements definidors d'aquesta política econòmica que necessitem, d'aquesta política d'infraestructura de les comunicacions i dels transports, d'infraestructures industrials, de formació i capacitació de la força de treball; això i l'impuls de la investigació i la tecnologia aplicada han de formar els eixos d'una política econòmica autònoma, d'una política econòmica de la Generalitat de Catalunya, i no necessitem de ningú per fer-la, no necessitem el permís de ningú; no podem autolimitar-nos aquí.

Cinquè error : cedir a la temptació de la inèrcia pel que fa a l'Administració de la Generalitat. La nostra Administració, senyor President, no és un element d'impuls en la modernització del país, i això no és fruit de l'atzar ni que l'Estatut no sigui suficient; això és la conseqüència de la nostra passivitat, de la inèrcia que ha jugat en una triple vessant. Primera, en l'organització administrativa com una còpia deficient de l'Administració de l'Estat; hi havia, hi ha altres models alternatius al nostre abast. Segona, en l'assignació de recursos econòmics via pressupostària. Tercera, en el terreny dels expedients administratius; això que els ciutadans dirien la paperassa i la burocràcia. Fa uns anys, concretament l'any 1979, encara com a Conseller d'Economia i Finances de la Generalitat, vaig prendre les mesures oportunes per tal de preparar l'aplicació d'un programa de pressupost amb base zero a la Generalitat. És cert que aquest no és l'únic sistema per evitar la inèrcia en el manteniment d'organismes ineficients o en l'assignació de recursos financers que no ens sobren, però també és cert que després res no s'ha fet en aquest terreny.

Amb tot això, la conseqüència és que no tenim pròpiament una funció pública de la Generalitat, i ja sé que després de la Llei reguladora i dels concursos convocats hem avançat, però no és això, no és només això. Per exemple : els funcionaris que van superar les proves d'accés a primers d'any no han estat encara nomenats ni, com és natural, han pres possessió dels

seus càrrecs. Com ho hem d'explicar, això? Un altre : encara estem a l'espera dels resultats del projecte de descripció, valoració i classificació dels llocs de treball per a l'adaptació del sistema retributiu a allò que disposa la Llei 17/85, de la Funció Pública de la Generalitat. Havíem entès, fa temps, que el tema estaria ja resolt, i que, concretament, es resoldria abans del 31 de desembre de 1986. El tenim ja, aquest projecte, senyor President, o no el tenim pas? Una darrera consideració : què passa amb la Llei de règim jurídic de la nostra Administració? Senyor President, tot allò que ens explicàveu ahir del silenci administratiu, del silenci positiu, de la voluntat de donar llibertat a la iniciativa privada, d'eliminar o reduir al mínim el principi o l'exigència d'autorització prèvia, tot allò, no té massa sentit sense aquesta Llei, aquesta Llei de règim jurídic de la nostra Administració.

Sisè error : acceptar com a bones solucions dels conflictes que milloren certament la situació de partida, però que no corresponen a les nostres necessitats reals ni als nostres drets. Exemples d'això poden ser el conflicte sobre el finançament de la sanitat, en el qual vàrem obtenir alguna millora, molt allunyada del nostre plantejament inicial, i molt lluny de la solució acordada després, ara, per al País Basc. Un altre : el nou sistema de finançament, que no resol cap dels problemes de fons que pesen sobre les nostres finances, per bé que suposi una millor dotació de recursos financers a curt termini per a la Generalitat. Un altre : l'acord assolit respecte a la Llei de Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, llei que, pretesament, hauria de permetre el desplegament de la Policia Autònoma, amb el resultat que tots coneixem.

Setè error : la microfilia, entesa com la desmesurada afició pels projectes petits, per les petites coses. És cert que la Generalitat, i el seu Govern, havien de fer un esforç per arribar a l'últim racó de Catalunya, per aplicar pràcticament aquest dimensió pedagògica de la política a la qual vostè feia ahir referència. Això pot justificar la política de fer moltes petites coses —després de tot, «small is beautiful». Però, atenció, aquesta política ha d'ésser compensada amb una altra dimensió de l'acció de govern. En cas contrari, si no es fa així, correm el risc de fer el paper d'una diputació. Per aquests camins avancem a tota velocitat cap al 1914 : arribarem a constituir la mancomunitat per la via de la província única, però la mancomunitat. O, dit d'una altra manera, si no volem que ens conduixin al terreny de l'administració local, nosaltres, amb la nostra acció de govern, tampoc hem de comportar-nos com una administració local. I jo no dic, jo no dic, senyor President, que aquesta política de les coses petites, de les petites coses, no sigui necessària : dic únicament que, amb això, no n'hi ha prou.

Vuitè error : la macrofòbia, entesa com a por als grans projectes. I és evident que aquesta és la creu de la mateixa moneda, però entenc que existeix també com a defecte específic. I ja sé, senyor President, que em recordarà el TGV, el projecte de portada d'aigües a Tarragona, o l'autopista Terrassa-Manresa, o la del Garraf; però deixi'm fer-li algunes consideracions també sobre això. Per començar, parla de projectes de futur, alguns molt de futur; altres són, a més, molt recents en la seva definició com a objectius per a l'acció de govern; alguns són insuficients, i, en general, són limitats en la seva concepció : portar l'aigua al camp de Tarragona és important, àdhuc imprescindible, però no és la gran solució al problema de l'aigua a

Catalunya. Deixi'm preguntar-li què ha passat a d'altres projectes d'envergadura, com són el canal de les baixes Garrigues o d'Algerri-Balaguer, ambdós amb concessió d'aigües : han desaparegut del seu discurs, senyor President, i em temo que no pas únicament del seu discurs. Deixi'm, per acabar, fer-li una darrera reflexió en aquest capítol : té la Generalitat una visió sobre la necessitat d'un sector públic català o no? Creu el Govern que la política de foment de l'economia passa únicament per fer vint o quaranta petits avals a petites i mitjanes empreses o, sense oblidar això, creu que es pot anar més lluny?

Bé, potser m'he estès massa en aquest apartat i és forçat passar full. Entrarem, doncs, en la tercera i darrera part de la meua intervenció, en la qual hauré de referir-me al marc institucional, però també al marc normatiu del nostre autogovern. Tinc dues poderoses raons per fer aquesta referència, que considero obligada. La primera raó és que en el seu discurs d'ahir hi ha com un *ritornello* als temes que varen ésser objecte de debat precisament durant el debat de l'Estatut —en fer aquesta referència segueixo, doncs, la seva partitura. La segona raó, de més entitat, és que, darrerament, la classe política, però entenc que també una bona part de la ciutadania del nostre país, expressa una pèrdua de confiança creixent en el marc normatiu de la nostra autonomia : de fet, tot el seu discurs d'ahir palesa clarament aquesta pèrdua de confiança per part del President i —ho hem d'entendre— també del Consell Executiu. I això em sembla important, i no pot passar sense un comentari.

Volia fer-li a aquest respecte dues consideracions. Una és que aquesta pèrdua de confiança és, al meu entendre, la conseqüència natural de la insuficiència de l'Estatut, per la seva ambigüitat, per donar-nos suport en la nova etapa de conflicte interinstitucional difós a què feia referència en començar la meua intervenció. La segona consideració és que el manteniment de la situació actual pot acabar per convertir-se en un element de desorientació per als ciutadans de Catalunya : és difícil la convivència democràtica quan no es té confiança en el marc institucional i normatiu que regula aquesta convivència.

Fetes aquestes reflexions, senyor President, vull dir-li que la seva posició política respecte a aquesta qüestió em sembla pròpia d'un home d'Estat : hi ha mèrit a no deixar-se arrossegar a l'espiral de confrontació, o a demanar, forçat per circumstàncies conjunturals, la reforma de l'Estatut; hi ha mèrit, en això, quasi un mèrit amb tints d'heroisme, i això no pot merèixer més que una valoració positiva per a aquest Parlament o, almenys, per al nostre Grup.

Ara bé, una cosa és reconèixer mèrit en una actitud, i una altra ben diferent és compartir els arguments que porten a aquesta actitud o no creure que tenim alternatives de conducta més positives per a Catalunya.

Vostè parlava ahir de confrontació, de tensions exteriors i interiors i d'agitació, associades inevitablement al procés de reforma de l'Estatut, i probablement té raó, segur que la té. Ara bé, en la primera part de la meua intervenció he intentat posar de manifest que aquesta confrontació, aquest conflicte interinstitucional ja s'ha produït, ja s'ha produït, i en un nivell perillósament creixent. Encara més : acceptant, d'acord amb les seves paraules, que, a Catalunya, no li convé distreure energies discutint tot el seu esquema constitucional, acordarà amb mi, senyor President, que tampoc li convé distreure aquestes energies en un conjunt de petits enfrontaments diaris que ens

impedeixen treballar, que dificulten greument l'acció de govern; jo crec —i l'experiència sembla indicar— que això encara ens convé menys.

D'altra banda, mantenir un plantejament dual de solució pot ser —és ja, al meu entendre— desorientador : o tornem a la interpretació del 1979 o ens veurem forçats a demanar, a contracor, la revisió de l'Estatut. És obvi que aquestes solucions que es postulen com a alternatives no ho són pas, en la mesura que no són homogènies. Les interpretacions, senyor President, són com la sardana : «es fan i es desfan».

Jo no li dic, per seguir la filada del seu discurs : «Desenganyis, això no ho obtindrem»; jo li pregunto quina garantia tindriem —en el cas de tenir-la, en el cas de tenir aquesta nova, aquest retorn a la interpretació de l'any 1979— que no esdevindrà en el futur una nova glaciació, que la Bàltica no tornarà a glaçar-se : quina garantia tindriem, senyor President? Cap garantia. I vostè, això, ho sap perfectament. De manera que les dues solucions no són homogènies. L'una està dotada de la perdurabilitat de la norma constitucional —ben entès que «perdurabilitat» no vol dir eternitat—; l'altra és mutable —tal com es fa, es desfà.

Així les coses, em resta analitzar si realment demanar la reforma ha de provocar necessàriament aquesta tensió, aquesta radicalització o, si es vol, si demanar la reforma té un efecte desestabilitzador dintre de Catalunya o fora de Catalunya. I també aquí, senyor President, la meua resposta és menys convençuda que la seva d'ahir. Cal considerar que altres comunitats autònomes entraran ben aviat en el procés de transformació de l'article 143 al 151 : són, certament, situacions diferents, però el clima de canvi estatutari existirà a tot el país. Cal considerar també que una cosa és obrir la crisi, rebutjar l'Estatut com a superat, sense plantejar el sostre que volem assolir en aquesta nova etapa, i una altra cosa ben diferent és obrir la crisi, rebutjar l'Estatut com a superat, i assenyalar clarament quin és el nou sostre que volem assolir. I són dues actituds ben diferents i amb conseqüències polítiques absolutament diferents.

Vostè, senyor President, ha dit moltes vegades que el sostre que demanem és el positiu del negatiu d'allò que critiquem. Ha dit també que és el que resultaria de guanyar tots els recursos —els que nosaltres posem i els que ens posen. Ha dit també, en el debat de l'Estatut, i ahir, que és el que es recull en els dotze punts. Doncs, bé, penso que això és una reivindicació concreta, i que en aquestes condicions, senyor President, no hi ha risc de plantejar la nostra proposta ja en forma positiva, entenc que en aquesta situació no hi ha aquest risc. Sóc conscient que aquesta és una responsabilitat del President de la Generalitat —l'elecció del moment i la determinació dels límits precisos del nou marc institucional i normatiu que volem per al nostre autogovern—, aquesta és l'alta responsabilitat del President de la Generalitat; la nostra, la nostra responsabilitat, com a diputats i ciutadans de Catalunya, és dir-li que potser ja és el moment.

El Sr. PRESIDENT : El Molt Honorable President de la Generalitat té la paraula.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT : Bé, en primer lloc, senyores i senyors diputats, Molt Honorable senyor President del Parlament, voldria felicitar al senyor Folchi, perquè ha fet un excellent discurs i, a més, un discurs

precís i que demostra un coneixement dels mecanismes molt notable.

Vull dir-li que no oblidó, en absolut, ni ho vaig oblidar en el seu moment, que la primera legislatura la vàrem poder tirar endavant gràcies al suport —no pas sempre constant, ni sempre segur, però, en darrer terme, en conjunt, efectiu— de Centristes i d'Esquerra Republicana. I, pel que fa concretament a Esquerra Republicana, així mateix ho vaig dir immediatament —i vaig actuar d'acord amb aquest criteri—, immediatament després de les eleccions de l'any 1984; de tota manera, no està de més que, encara que sigui *a posteriori*, repeteixi que, efectivament, va ser una actitud de prudència política que jo, personalment, subratllo com a altament positiva.

També li vull dir, senyor Folchi, que la descripció que ha fet del procés, del que va passar —vostè no ha assenyalat aquesta data, però, de fet, entre línies hi era— abans i després del 23 de febrer —no l'oblidem, aquesta data, eh?, no l'oblidem, el 23 de febrer—, i, després, el que va passar el 31 de juliol, quan UCD i el PSOE es van posar d'acord per fer el que després seria la LOAPA, i el que va passar l'estiu del 82, i el que va passar l'estiu del 83 amb la sentència del Tribunal Constitucional, i tots els alts i baixos, i, després, doncs, la represa, allò que jo, algunes vegades, he manifestat al President del Govern quan li dic : «Sí, la LOAPA; hi ha aquesta sentència sobre la LOAPA, però l'esperit de la LOAPA està present en totes i cadascuna de les actuacions del Govern». Bé, tot això que vostè ha descrit, senyor Folchi, és absolutament cert.

Parla vostè que la confrontació sistemàtica no és cosa bona, i és cert. Jo, que per desgràcia em veig a vegades abocat a confrontacions no sistemàtiques però freqüents, i que duren molt de temps, li vull dir que una frase que de jove —per part d'un dels meus mestres, dels que van influir en la meua formació— he tingut sempre present és aquella que diu «la insistència en l'antagonisme condueix a la decadència» : «la insistència en l'antagonisme condueix a la decadència». Ho sé. El que passa és que, de vegades, no se'n pot sortir, de segons quins enfrontaments, o nosaltres no n'hem sabut sortir; el cas és que hi és, però amb una gran voluntat de superar-ho tant com puguem.

Jo portava aquí, per si de cas algú m'ho demana, un petit balanç sobre el que ha estat l'acció de la Comissió de Cooperació, que és un balanç prim i que, tanmateix, nosaltres valorem positivament, primer, perquè necessitem valorar-lo positivament —ho dic ben clar, encara que això pugui, per dir-ho així, disminuir la nostra força, ensenyant tan clarament la nostra carta : el dia que, la Comissió de Cooperació, haguem de dir «això ha fracassat», a nosaltres no ens quedarà més remei que emprendre aquests altres camins que ahir deia, i, per tant, ens hi aferrem amb molta força, ho dic ben sincerament. I, aleshores, el balanç és prim : si després ho vol algú de vostès, els llegiré les coses concretes que s'han aconseguit durant aquests pocs mesos —això sí, i amb l'estiu entremig, i eleccions entremig—; però de tota manera n'hi ha un de punt que jo valoro molt altament i que està en la línia del que vostè reclama i és que permet, almenys, una relació molt directa i, si més no, eficaç en la manera de conduir-se les coses amb el Govern. Perquè, és clar, han arribat moments en què aquesta relació també ha estat difícil, perquè jo he explicat algunes vegades que, bé, doncs a la Moncloa deuen tenir poques secretàries, però també poden trigar tres o quatre mesos; a contestar una

gestió, també poden trigar tres o quatre mesos, deu ser que l'Administració central —allò que vostè deia— va pitjor que la nostra, perquè nosaltres de vegades triguem, però no tant.

Però ara no, ara a través d'aquesta Comissió de Cooperació, l'anada i tornada dels afers..., una altra cosa és que es resolguin, però l'anada i tornada dels afers, el parlar-ne, es fa, i a més he de dir que es fa amb unes actituds externes, que ja és important, perquè no sempre es donen, però moltes vegades també de fons, positives. Vull dir, en aquest sentit jo vull fer un elogi, concretament, de la persona del Ministre Almunia. I per això aquí, quan poso el balanç, dic el balanç de clima. Això és molt important.

Tot això només per dir-li, senyor Folchi, que efectivament jo sóc molt sensible a tot el que vostè m'ha estat dient, en el sentit que hem de mirar de superar tant com puguem la confrontació. Quan hi ha confrontació deu ser culpa de tothom, i, naturalment, hem de fer la nostra pròpia anàlisi, no?, de les nostres pròpies responsabilitats; però, en tot cas, em sembla que no hi deu haver pas únicament responsabilitats nostres. Ja he dit jo que de vegades hi ha hagut, fins i tot, un mal estil de fer política que ha dificultat enormement la relació. Un estil de fer política que només es pot fer quan es va, simplement, a desestabilitzar. Aquesta política també ha estat envers Catalunya.

Bé, dit això, en prenc nota, les seves observacions són molt pertinents.

Aleshores vostè ha fet, dintre del seu estil molt cartesià, una enumeració de vuit errors, que jo m'he distret i només n'he apuntat set. Si després vol, vostè em recorda quin és el que m'he saltat.

Amagar els límits de l'autogovern. No, no ho hem fet, i vostè mateix reconeix que el senyor Cullerell va fer referència —i ho hem hagut de fer constantment, perquè, és clar, el país en general, per les expectatives que té, i vostès, aquesta Cambra, sempre ens reclamen moltes coses que no podem fer, que no podem fer competencialment i que no podem fer financerament, i que nosaltres de vegades fem perquè, efectivament, l'Estatut... el Govern de la Generalitat està fent més coses de les que li correspon fer, i fent més coses de les que pot fer, i una part de l'endeutament de la Generalitat s'explica perquè fa coses que no hauria de fer, que vostès reclamen, i que el país reclama, i que, sobretot, més important que el fet que vostès ho reclamen, que el país necessita. I el Govern de la Generalitat ha fet moltes coses en aquest sentit, començant, per exemple, pel que ha fet en el camp de l'atur, que, de fet, no hauria hagut de fer res, competencialment parlant, res, ni cinc, tots els milers de milions de pessetes que s'han invertit en l'atur són milers de milions de pessetes que no s'havien d'haver invertit, que un dia vostès ens poden demanar comptes de per què ho hem fet. I com això tantes i tantes altres coses. Nosaltres, això, no ho hem ocultat, i vostè recorda molt bé que el senyor Cullerell ho va dir. El que passa és que com que al mateix temps el Govern de la Generalitat ha tingut una acció, de microfilia o no, però diguem d'acció molt present en tots els àmbits de la vida col·lectiva, doncs el que ha passat és que la gent potser sí que ha cregut que nosaltres podíem fer més del que realment podem fer, entre altres coses perquè fem més del que realment podem fer. Però no ho hem ocultat mai, això. El que passa és que si vostè m'accepta que és bo que nosaltres, per una banda, fem notar tot el que hi ha d'insuficient a l'Estat-

tut i en la nostra relació amb l'Estat, però que, al mateix temps, mirem de —com ahir vaig dir— fer entendre al poble de Catalunya que tenim unes grans possibilitats, aquest doble joc, que jo explico ben clarament, pot portar molt fàcilment a la idea de molta gent que es pot fer més del que realment es pot fer, entre altres coses perquè es fa més del que realment es pot fer. De tota manera, és una crítica que a mi em sembla molt pertinent i molt digna doncs que sigui objecte de meditació per part del Govern i per part, evidentment, també de tots vostès.

Presentar com a realitat política el que, en realitat, només és un condicionament obligat. Home, amb l'exemple que vostè m'ha posat això no és ben bé cert. No és cert, perquè... És cert pel que fa als sous, i encara en part, però no és cert pel que fa a les inversions. Oh, és clar, nosaltres hem fet 174.300 i no sé quantes més places escolars; en podríem haver fet 100.000, en podríem haver fet 50.000; podríem això, que de passada haurien estat menys sous de mestres, perquè cada vegada que es fa una classe, una aula escolar, s'hi ha de posar un mestre, i més coses. Per tant, no és ben bé cert el que diu vostè. En comptes de 174.000 places escolars, en podríem haver fet 100.000 o 50.000 o cap, o 200.000, és clar, i haver suprimit del tot el que és política industrial, tot el que és política comercial, o haver-ho tret d'Agricultura. Es podia haver fet. Per tant, aquí hi ha una opció, ho sap tothom que hi ha una opció. Fixi's vostè el que ha passat. Fa molt pocs dies el Rector Pasqual i el Rector Bricall han fet dos discursos bastant coincidents, i de què es queixen?, és a dir quina por expressen? Diuen: «Com que els diners que rep la Generalitat, i més després de l'acord de l'any passat», que en aquest sentit ja és un progrés important, perquè augmenta el marge d'autonomia de la despesa, «com que el diner ve en bloc i la Generalitat el pot redistribuir, no estem segurs que tot el que nosaltres entenem que hauria de venir com a increment destinat a ensenyament sigui destinat a ensenyament i, concretament, sigui destinat a les universitats.» Això ho diuen fa una setmana, i repassin els discursos d'obertura de la Universitat Central i de la Universitat Autònoma. Per tant, això que diu vostè, segur que en certs aspectes... De la necessitat de vegades se'n fa virtut. També està en la línia de no voler buscar més confrontació de la necessària, però no és el tot cert que, en aquest cas... Precisament, el que vostè ha triat, li ho puc demostrar i em sembla que molt a bastament: en comptes de 174.000 places escolars, 100.000 o 50.000 o cap, i molts menys mestres.

Tercer punt: autolimitar-se en la política legislativa. Bé, nosaltres tenim una experiència molt dura en això, senyor Folchi, que és la Llei de Diputacions. A finals de l'any 1980 Convergència i Unió i els Socialistes, conjuntament, vàrem fer una Llei, que ens va semblar que podria passar, i la revolcada política i jurídica que ens van clavar amb motiu d'aquella Llei l'hem arrossegat molt de temps, entén? L'hem arrossegat psicològicament, no ho nego, però l'hem arrossegat políticament i objectivament. No li nego que potser en algun cas —i penso en algun cas concret— potser hauríem hagut de ser més audaços, no li ho nego, però en conjunt, i concretament... i no és cap dels exemples que vostè m'ha posat; els exemples que m'ha posat crec que els hem fet molt santament de no precipitar-nos: imagini's que nosaltres haguéssim fet una Llei d'Administració Local, abans que a Madrid fessin la seva Llei. De fet, els marges d'actuació que avui té la Llei de la Generali-

tat —i que són importants, i que són molt importants—, no els tindríem, potser. És a dir, haver esperat i haver negociat, evidentment —en aquelles negociacions que el senyor Ribó sempre ens critica tant—, haver esperat i haver negociat ens permet avui tenir uns marges d'actuació molt importants, tan importants, per exemple, que la Generalitat pot suprimir la Corporació Metropolitana, per exemple. (*Remor de veus.*) Oh, bé, bé, és una competència extraordinàriament important! (*Forta remor de veus.*) O bé que la Generalitat, per exemple, pot, sembla que aquesta vegada amb possibilitats autèntiques, actuar efectivament sobre les diputacions amb un sentit reductor, important, cosa que no havíem pogut fer fins ara. Aquestes són les competències que avui nosaltres tenim. Les tindríem d'una altra forma? Doncs, sincerament, no ho sé. En tot cas —ho repeteixo— les experiències que hem tingut —més d'una, però sobretot aquesta de les diputacions és molt important— ens diuen que hem d'anar molt amb compte a avançar-nos a les lleis del Govern central.

Autolimitar-nos en la política executiva : no, no és cert. Devem tenir autolimitacions que ens vénen de la nostra... Bé, vostè pot dir : «vostès tenen incapacitat de gestió, no ho fan prou bé, no tenen prou empenta», ens pot dir el que vulgui, però, de fet, escolti, si nosaltres ens autolimitéssim tant com vostè diu en el terreny de la política executiva, com s'explicaria que tinguéssim tants i tants i tants i tants recursos en contra? Perquè tenim recursos a una mitjana de tres per mes, per accions que fan referència, generalment, quasi sempre a accions de l'Executiu; també de vegades, evidentment, a accions del Legislatiu, com ahir recordàvem, per exemple, amb aquest fet tan desgraciat de les successions intestades. Però, de fet, la majoria, la gran majoria dels recursos ens els fan per accions del poder executiu, del Govern. Bé, prova que nosaltres tenim una acció executiva important que topa constantment en aquesta batalla que vostè molt justament ha definit com la batalla —diguem-ne— de les petites coses, dels pessics, per dir-ho així, que deia jo ahir, però que, de fet, nosaltres tenim una acció executiva molt important.

En un moment determinat —i perdoni si jo ara això no ho situo exactament en l'ordre que vostè ho ha dit— ha parlat de la política econòmica. Per exemple, ha dit : «és que no es fa prou política econòmica». Miri, l'Estatut tal com està concebut, tal com el conceben actualment, i que dóna lloc a aquesta batalla constant, no ens dóna marge per fer una política econòmica; això ho he estudiat moltes vegades. En el meu discurs de l'any 83 —i, si després algú hi té interès, ara no he pujat el paper aquí, però el tinc en el meu seient— ho explicava : explicava que, dels nou punts que segons el Ministre d'Hisenda de l'època eren essencials per tal de dur una política econòmica —els vaig llegir, després els puc tornar a llegir si algú m'ho demana—, no n'hi havia pràcticament cap que competencialment fos de la Generalitat, no n'hi havia cap! I per això nosaltres —ja abans d'això, evidentment, des de l'any 80— ens vàrem inclinar cap a allò que en aquella època en vaig dir jo de la política intersticial, que és una altra manera de dir, que va provocar molts somriures a la gent que encara no havia llegit el que en aquells moments estava al dia a Europa i a Nord-amèrica, que era la microeconomia; per dir-ho d'una manera més simple en vaig dir la política intersticial, la d'aprofitar determinades àrees en les quals la iniciativa que es pot donar a

Catalunya sí que pot tenir èxit i en té. Però aquesta opció per la microeconomia nosaltres l'hem fet des del primer dia; el suport a aquesta acció de la microeconomia, més enllà del que permeten moltes vegades les competències de la Generalitat —i no cal dir el finançament de la Generalitat—, el fem. Diu : «no necessitem res per fer això». Sí, necessitem diners. Oh, és clar, necessitem diners. Si nosaltres tinguéssim molts diners —i en aquest sentit, per exemple, quan es parla, posem per cas, de Navarra, la diferència és fonamentalment aquesta—, nosaltres, és que, segons com, no necessitariem ni Estatut : podríem ser la Junta de Comerç del segle XVIII amb molts diners. La Junta de Comerç del segle XVIII va fer molt pel desenvolupament de Catalunya, i no tenia autonomia, ni la demanava ni la volia ni hi pensava; però tenia, pel que aleshores necessitava, els diners per fer-ho i les idees per fer-ho. O sigui que diu : «no, no necessitem res». Sí, necessitem diners. I és clar, quan vostè es mira el que és el Pressupost d'Agricultura, o el que és el Pressupost d'Indústria, o el que és el Pressupost de Comerç, vostè queda esgarriat de com són de baixes les aportacions, les partides que hi ha en aquest Pressupost, que, a més, en part no hi haurien de ser, perquè les hi posem anant més enllà, perquè volem que l'Estatut de Catalunya, més exacte : que el Govern de Catalunya sigui el Govern de Catalunya; és a dir, per tant : que estigui present en allò que és política industrial o política agrícola o política comercial.

Bé, per tant, respecte a aquest punt, jo crec que en aquest punt no hi estic d'acord; bé, segur que jo mateix... i els Consellers ho saben, que de vegades manifesto la meua impaciència perquè això no va prou bé, perquè això que havíem d'haver fet no ho hem fet; sempre queden coses en el tinter, però, diguem-ne, conceptualment, i crec que en bona part, pràcticament, en aquest punt jo no puc estar d'acord amb la seva crítica.

La inèrcia de l'Administració de la Generalitat. Bé, jo vull tornar a dir una cosa que ja sé que no es valora gaire, i és lògic que no es valori perquè es considera que ha de ser així, que forma part de la naturalesa de les coses; de la mateixa manera que cada dia —o gairebé cada dia— surt el sol, sembla que és lògic que la Generalitat ha de tenir una Administració que funcioni. I la Generalitat té una Administració que funciona, amb els dèficits i els defectes que vostè vulgui, i això no era gens fàcil pensar que es podia fer fa uns quants anys, amb aquests —com vaig dir ahir— 80.000 funcionaris amb horaris, hàbits, jerarquies, antiguitats, tota mena de coses absolutament diferents. I en aquest sentit ha estat un èxit d'aquesta legislatura, un èxit que, en part, depèn d'haver esperat que es fes la Llei de Madrid, la vàrem pactar tant com vàrem poder, a fer la Llei de la Funció Pública, que va ser aprovada per unanimitat d'aquest Parlament i que ha permès, amb les dilacions que vostè vulgui, i és possible que en algun punt concret tingui raó, però de tota manera la línia és aquesta, la línia és bona : ha permès posar al dia, refondre tot aquest cost tan caòtic que inicialment era, d'alguna manera, l'Administració de la Generalitat.

Vostè sap —perquè justament és un home assabentat de les coses— que el pressupost amb base zero fins i tot a Nord-amèrica ha donat uns resultats molt pobres, que fins i tot a Nord-amèrica m'atreviria a dir que, de fet, ha fracassat. Però hi ha una altra cosa, dues coses més que li vull dir. Primera : nosaltres fins a l'any passat hem hagut de fer el pressupost a ce-

gues. Nosaltres fins a l'any passat hem hagut de fer el pressupost sense saber quins ingressos tindríem, i això ha provocat que hi haguessin anys fins i tot que per culpa d'això no haguéssim fet el pressupost fins al mes de... fins a l'estiu, pràcticament. No sabem quins ingressos tindríem; ara tampoc no els sabem del tot. Per exemple, encara no sabem si el Govern voldrà negociar o no voldrà negociar els serrells que es va comprometre a negociar el mes de novembre de l'any passat —suposo que en el curs d'aquest debat aquest tema sortirà, però encara no ho sabem, això, i això poden ser... depèn, tres, cinc, deu mil milions de pessetes. Però, de fet, ara anem molt més sobre segur que no pas abans, però fins a l'any passat nosaltres vam fer el pressupost a cegues. No sé com es pot fer un pressupost zero havent d'actuar amb la indigència de la informació fins i tot quant als recursos amb què nosaltres havíem d'actuar.

I, després, una altra cosa li vull dir. El Conseller Alavedra fa quinze dies va estar convidat —no ell, sinó la Generalitat, però concretament el qui va representar la Generalitat va ser ell— a un seminari sobre transferències tecnològiques, però transferències tecnològiques fetes precisament des del terreny de les, diguem-ne, regions i dels estats —perquè, per exemple, hi havia representants dels estats nord-americans, etcètera—, i m'explicava que un dels representants d'un dels estats nord-americans li deia —ho explicava allà no a ell, sinó a tots—, diu : «Miri, és clar, és que els pressupostos dels estats nord-americans, que, evidentment, són uns pressupostos molt importants i amb molt marge de decisió pròpia, tenen un inconvenient comparat amb el pressupost federal i és que els nostres, els dels estats, han de quadrar. Com? No ens ho demanin, com. I, en canvi, l'Estat federal, el Govern federal, quan ha de fer el seu pressupost, si no quadra el fa quadrar.» Doncs recurrent, en el cas concretament espanyol, al Banc d'Espanya, tot sovint hi recorre; tot sovint vostès veuen al diari que diuen : «El Ministeri d'Hisenda recorre al Banc d'Espanya» L'última vegada va ser quan hi va haver la renovació dels bons del Tresor, que només van ser renovats d'un 55%, fa dos o tres mesos, i el Govern, què va fer? Va anar al Banc d'Espanya. I, aleshores, això, doncs, bé, ja ho resolen. En canvi, tots els nostres pressupostos, des de l'Estat de Nebraska o de l'Estat de Califòrnia fins al Govern de la Generalitat tenen un condicionament que no els permet treballar —i a nosaltres molt menys, òbviament, que no sabem gairebé ni els recursos que tenim, que tenim molt poca autonomia en aquest sentit— hem de treballar, doncs, molt més, com li deia, a cegues.

Bé, això era només per dir-li per què el tema del pressupost zero —que, per altra banda, ho repeteixo, fins i tot a Nord-amèrica i no a nivell de l'Estat de Nebraska, sinó a d'altres nivells més alts, no ha donat el resultat que s'esperava— no ha estat continuat, perquè no és segur que sigui bo i, sobretot, perquè ens era absolutament impossible, en les condicions en què havíem de treballar i en què encara, encara que millorem, hem de treballar, ens era absolutament impossible fer-ho.

Per cert, que en això fins i tot hi ha un tema... Vostè una vegada va dir una cosa, va dir : «és que nosaltres tenim una inferioritat fins i tot conceptual. Per exemple», i aleshores vostè va dir, «a partir del moment que nosaltres vam acceptar una paraula que es va inventar l'Administració de Madrid, que en sabia molt més que nosaltres, que era allò del cost efectiu, està-

vem perduts.» Vostè ho va dir des d'aquesta tribuna, i està molt ben dit. Però això va més enllà; és clar, aquí, aleshores, ja hi ajuda de vegades també les conseqüències no sempre positives de la lluita política, les ganes de desprestigiar o desautoritzar el govern, que moltes vegades és una manera de desprestigiar-se un mateix i, sobretot, de desprestigiar el futur del país i el futur de la mateixa oposició per al dia que mani. Per exemple, quan el Govern central, a Espanya, resulta que admet, doncs, un dèficit en el seu pressupost i fa aquest recurs al Banc d'Espanya o s'endeuta, es diu : «això respon a un criteri de política econòmica», i tothom ho diu, els diaris «la política econòmica del Govern obliga a això, obliga a això, obliga a això»; quan a Catalunya o a qualsevol altra autonomia es diu això, l'oposició què diu? : «hi ha un forat.» Bé, és clar, a partir del moment que allò és política econòmica i això d'aquí és un forat, nosaltres mateixos ens cavem la nostra tomba; nosaltres mateixos, tots, ens cavem la tomba del que és la imatge, el prestigi, les possibilitats d'actuació de l'autonomia de Catalunya. Si això és un forat, allò és un forat, per més que es cobreixi amb un recurs al Banc d'Espanya, i si allò és política econòmica, això és política econòmica, que quedi clar.

Bé, ara una altra cosa. Tornaré enrere un moment perquè no es pensi que en aquest tema de l'administració no s'hi pensa. Jo vaig dir en un moment determinat i va provocar bastants somriures, que comprenc, perquè allò de la desburocratització —ho dic perquè en Padullés veig que ja riu— (*rialles*)..., realment ho comprenc perquè això de la reforma administrativa és una cosa molt difícil. El Ministre francès —que per cert és català, és d'Elna, i m'ho deia en català, que es diu Cabana; ells diuen «Cabanà», es clar (*rialles*)—, que està encarregat de la reforma administrativa, em deia fa pocs mesos, diu : «miri, això de la reforma administrativa...», l'home estava pessimista, senzillament. Costa molt i més a França, que és un Estat i una Administració molt ben construïts i com més ben construïts més costa, és clar. Diu : «Ja sap el que passa. A l'època de la tercera república hi va haver, van nomenar, també com jo, un ministre perquè fes la reforma administrativa, i ell va dir, aquest ministre un dia, doncs, va dir : «La reforma administrativa *est à l'ordre du jour, et il y restera*», vull dir, està a l'ordre del dia i s'hi quedarà, s'hi quedarà (*rialles*). Molt bé, per tant, ja comprenc que això és difícil aquí i a tot arreu. Aquí, a Nord-amèrica quan ho intenten, a França amb el senyor Cabana, i no cal dir el senyor Gorbtxov els problemes que té precisament amb coses que també fan referència a la reforma administrativa.

De tota manera, perquè vegi que encara som prou ingenus per creure que en aquest terreny es pot fer alguna cosa, li llegiré, no tot, perquè si li havia de llegir tot el que s'ha fet, que moltes coses entren en el terreny del detall, però és que vostè sap i vostè coneix els mecanismes administratius, que la reforma administrativa té uns grans principis però després té moltes, moltes, moltes, moltíssimes cosetes de detall, però li'n llegiré algunes. Per exemple, algunes que encara no són fetes però que s'estan fent. Vostè sap que hi ha un comitè dirigit pel senyor Capdevila. Per exemple, pel que fa al manual de normes i de procediments en temes que afecten tots els departaments i sota la direcció del comitè s'està fent la norma de contractacions, la norma de registre, la norma d'arxiu, la norma de gestió de personal.

Pel que fa als manuals de normes i de procediments de caràcter departamental —se'n fan alguns, o se n'han fet alguns, alguns estan fets, la major part d'aquests estan fets—, manual de normes i de procediments de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge sobre el procediment sancionador d'habitatges de protecció oficial de promoció pública; manual de normes i de procediments de la Direcció General de Carreteres, i concretament en tres aspectes : sobre l'autorització d'obres i publicitat en zones de domini, servitud i afectació de carreteres de titularitat de la Generalitat, denegació d'autorització en les referides zones de carreteres i denúncies. Després, un altre manual de normes i de procediments de la Direcció General d'Esports sobre subvencions a activitats esportives; manual de normes i de procediments de la Direcció General d'Esports en matèria de subvencions en equipaments esportius; manual de normes i de procediments de la Direcció General de la Funció Pública relatiu a tots els circuits administratius d'aquesta, i alguns més que després... li'n farà mercè, per no allargar-me massa.

Després, s'estan preparant alguns projectes més. Per exemple, s'està fent l'estudi sobre la selecció i la formació dels recursos humans de les administracions públiques de Catalunya, i la valoració de llocs de treball que vostè reclamava és un tema que també està en una fase molt avançada de realització i que, si cal, el Conseller de Governació els en donarà més informació. Però hi ha més d'això, jo no els ho llegiré tot perquè si els ho havia de llegir totes les coses que es fan en aquest sentit, ja els vaig a dir que la informació que els vaig a donar durant tres o quatre minuts és molt avorrida, però si els ho hagués de llegir tot, en comptes de tres o quatre, en duraria trenta o quaranta, doncs, seria segurament abusar de la seva paciència, però, de tota manera, els en llegeixo unes quantes perquè, com que d'això de la reforma administrativa se'n parla sempre —la majoria de les vegades, i perdonin, sense conèixer gaire bé del que es tracta, i se'n parla en el terreny dels grans principis i de les grans afirmacions i, de vegades, de les grans desqualificacions—, sí que em sembla que és bo que sàpiga que hi treballem i que el treball vol dir coses com aquestes. Vol dir, per exemple, un decret de finals de l'any passat que amplia el sistema de règim concertat de les fiances de lloguer, per tal d'agilitar i racionalitzar el sistema que s'havia utilitzat abans. Un altre decret, de finals de l'any passat també, que estableix, aquest decret —sobre ordenació dels serveis de transport marítim a Catalunya—, un sistema àgil per a l'atorgament de les autoritzacions i per a les inscripcions en el registre i introdueix el silenci administratiu positiu. Un altre decret del mes de febrer d'enguany per tal de simplificar el procés d'atorgament de subvencions a les corporacions locals per finançar la realització de projectes de passeigs marítims en zones del litoral. I diran «home, quins detalls que ens explica!», oh, és que és això la reforma administrativa. La reforma administrativa és això, entre altres coses; evidentment, hi ha uns criteris generals que són aquells als quals abans he fet referència i ahir també. O bé, per exemple, una ordre del 13 de febrer del mateix tipus, però sobre espais naturals de producció especial, o bé sobre la neteja de les rieres fluvials, o bé per a subvencions a municipis deficitaris en matèria d'abast d'aigua, etcètera; o bé, per exemple, per passar a un altre departament tota l'explicació que aquí es dona —i que els estalviaré— sobre la informa-

tització dels registres, per exemple, d'empreses i activitats turístiques, de gent d'activitats i agents publicitaris, de venda domiciliària, sobretot pensant en el tema dels turistes, que, de vegades, són objecte d'algun abús. O bé, per exemple, la revisió que s'ha fet dels procediments administratius de cara —això, evidentment, interessa menys, com es nota fàcilment—, com, per exemple, són la gestió dels expedients de disciplina de mercat que s'han creat uns nous impresos per tal de simplificar, clarificar i ordenar. O bé, per exemple, la simplificació que s'ha fet dels tràmits d'obertura d'empreses turístiques, etcètera. O bé, si passem, per exemple, a un altre departament, doncs el procediment que s'ha introduït per a l'accés a la funció pública docent i l'assignació de les destinacions provisionals als centres docents públics del personal funcionari s'ha dut a terme per primera vegada, d'una manera unificada, a tots els nivells de l'Ensenyament, és a dir, a EGB i secundària. O bé l'aplicació informàtica que s'ha fet per tal d'obtenir una gestió administrativa integrada dels centres docents públics de secundària. O bé el fet que les auditories es faran per excepció i que en aquest sentit es presentarà ara el mes de setembre —que està preparat— un projecte de llei perquè aquesta és una mesura realment important. O bé l'homogeneïtzació dels horaris de registre; és clar, tinguin present que una de les coses que aquella Administració tan caòtica, tan dispersa, tan proteica que vàrem rebre, comportava és que, per exemple, ensenyament tingués a Barcelona unes divuit o dinou oficines, que, per tant, una persona que venia d'Igualada per saber com havia de funcionar la seva escola podia haver d'anar a set o vuit llocs el mateix dia, o bé, per exemple, que hi hagués horaris diferents i a tot arreu hi havia horaris diferents i encara, en part hi és, però, en fi, aquesta homogeneïtzació, per exemple, el Departament de Treball l'ha fet, o bé ha fet una normalització i racionalització d'impresos del CEMAC, etcètera. Bé, no els vull allargar més això, podria fer-ho però em sembla que ja seria abusar, però una mica d'avorriment de tant en tant potser sí que interessa introduir-lo a la Cambra, perquè vostès han d'entendre que aquestes coses que vostès reclamen moltes vegades passen per aquest tipus de conductes, no només, no només, també hi ha, diguem-ne, el que en podríem dir les grans orientacions generals i decisions que són més espectaculars i més brillants i més intel·ligibles, però, de fet, en bona part, la reforma de l'Administració passa també per aquest tipus de coses i m'ha semblat que era bo de fer-ho avinent.

Microfília. Home!, si vostè em diu que nosaltres som un govern i fins i tot jo sóc un president que tenim una certa tendència, doncs, a preocupar-me jo de vegades a agafar el telèfon i fer una cosa que és molt poc de president, de mal president, i dir : «escolteu, aquell revolt, el pont del Català, i és que ara veig allà el de Tortosa, que s'ha de resoldre de fa tant i tant de temps, d'una vegada, d'una definitiva vegada, per sempre més, s'ha resolt? No s'hi matarà ningú més en aquell pont?» Doncs, és veritat. Això nosaltres hi tenim una certa tendència, jo personalment també, i m'han criticat, m'han dit que era una mena d'alcalde major de Catalunya, etcètera.

No sé si és tan dolent, a condició que al mateix temps, doncs, hi hagi una visió de conjunt i que als grans projectes, que, de vegades, poden venir, doncs, d'altres iniciatives, els donem suport, i que nosaltres també en tinguem.

Però, veurà : l'aigua de Tarragona. Això és un fet de trans-

cedència històrica, i no és d'abans-d'ahir, com ha dit vostè, això és de l'any 1981 i, com que cal ser just, és una iniciativa del Govern d'UCD. És una iniciativa del Govern d'UCD. El mes de juliol del 1981, l'1 de juliol, exactament —suposo que va ser una sessió que es va prorrogar uns pocs dies, la sessió, perquè és de l'1 de juliol, ho recordo perfectament, no del 30 de juny—, del 1981 es va aprovar aquesta Llei.

Després hem estat sis anys batallant amb les empreses, amb els municipis, amb els pagesos —dic «batallant» en el sentit bo de la paraula, de posar-nos d'acord—, amb el ministeri també, amb els regants. Vostès saben que tota la batalla que s'ha hagut de fer amb els regants, totes les garanties que s'ha hagut de donar als regants per tal que, finalment, deixessin de bloquejar que es donés una concessió que era inevitable que es donés, perquè era la llei, però que també es podia retardar deu anys. I per això la Generalitat, mentrestant, ha anat fent les expropiacions i ha anat fent els projectes, i ara ja es comença treballar, exactament vuit dies després que s'hagi aconseguit definitivament la concessió. Però no em podrà dir que l'aigua de Tarragona no és una gran obra, i qui li ha donat suport —fins i tot contra l'opinió d'alguns ajuntaments que, de vegades, no tenen aigua per beure— ha estat el Govern de la Generalitat. L'any 81, l'any 82 encara hi havia prou sectarisme perquè, de vegades, això fos rebutjat pels mateixos que se n'han de beneficiar.

Bé, els que ha donat suport a això d'una manera clara, absoluta i total, han estat alguns diputats, en algun moment determinat, més que la mateixa UCD, alguns diputats d'UCD en aquella època i, després, el Govern de la Generalitat, d'una manera sistemàtica durant sis anys.

Home!, que nosaltres siguem capaços, en una època que es diu que això de fer autopistes és de dretes i que el que s'ha de fer són autovies, que són d'esquerres, de dir... (*Remor de veus.*) Això es diu, i, per cert, ho diu una persona molt remarcable i, en conjunt, molt positiva, i, a part, molt agradable, i no cal que en digui el nom, perquè seria excessiu, no? (*remor de veus*), però que, evidentment, és socialista, això sí (*rialles*)... Que nosaltres siguem capaços, en aquesta època, de dir: «anem a fer dues autopistes privades més», una, segur —ja es fa—, i, l'altra, no està decidida encara, però probablement, no és segur, potser no, però potser sí, o probablement sí, que es farà; que nosaltres siguem capaços, en aquest moment, de dir: «fem dues autopistes privades», no és microfilia, no és microfilia. Pocs països a Europa hi deu haver —és clar que alguns ja no en necessiten, perquè les tenen totes— que en aquests moments diuen: «Anem a fer dues autopistes». Com no hi ha cap país —ho vaig dir jo, i això tampoc no és microfilia— que en sis anys faci 174.000 places escolars per a 6 milions de persones. No n'hi ha cap; entre altres coses perquè no les necessiten. No ho necessita la resta d'Europa i no ho necessita la resta d'Espanya, perquè ja els hi van fer. Som nosaltres, els únics que no teníem les places escolars. (*Remor de veus.*) Però, fer 174.000 places escolars... És clar que és d'una en una i, en aquest sentit, és molt microfíllic, però, 174.000, totes, totes, no és microfilia.

Tota la política de carreteres de la Generalitat no és microfilia. El TGV. El TGV és tan poc microfilia que a Madrid ens diuen que no ens ho volen donar perquè somniem, perquè això és deliri de grandeses, etcètera, i que jo suposo que canvia-

ran d'opinió; però nosaltres ho hem proposat. Que es faci o no es faci, ja sap vostè que no depèn només de nosaltres, però ho hem proposat i ho hem proposat molt seriosament, evidentment lluitant, contra què?, contra les inèrcies, volgudes o no —fer una reunió costa mesos de demanar-la, mesos, allò que hem dit abans, però hi estem insistint.

I farem veure clarament al país que és absolutament reaccionari oposar-se a això. Quan avui la ciutat de Lille, quan vol fer la seva propaganda —la ciutat de Lille—, fa anuncis sencers a *Le Monde*, dient, posant un gran titular que diu: «*Incontournable*», vol dir que no es pot passar de llarg per Lille. Per què? Perquè tindran el TGV. Això, anuncis sencers —per cert, propaganda institucional, és clar—, a *Le Monde*: «*Incontournable*», pel TGV, perquè d'aquí podran anar a Londres a través del túnel, perquè podran anar a Brussel·les i de Brussel·les a Amsterdam, i de Brussel·les podran anar a Lieja i a Colònia... Que nosaltres diguem que això del TGV és una mena, diguem-ne, de mania del Govern de la Generalitat —que algú ho ha arribat a dir, ara això ja ha canviat una mica—, això, simplement, demostra no estar al dia. Però, en tot cas, per part nostra no és microfilia.

Permetin-me que els digui una cosa que és molt més petita, però com que a mi, sentimentalment, em toca, li ho diré: que nosaltres, i el Conseller Miró, un dia anem a Sant Carles de la Ràpita, i pugem a aquella muntanya que hi ha al darrere de Sant Carles de la Ràpita, que no sé com es diu, però que el Diputat Mur m'ho sabria dir, i diem: «Aquesta badia d'aquí, que ara hi ha uns quants musclaires, això ho hem de convertir en un hort, o en una granja, si volen; en una gran granja, en un hort.» No és gaire, això, poden ser, fins ara, pot haver estat una inversió de, entre uns i altres, de 2.000 milions o 2.500; 2.000 milions. Molt bé, no és gaire, però, en tot cas, és dir: «Anem a transformar un paisatge; anem a transformar una cosa, això que serveix per gairebé res, això ho hem de transformar en una gran font de riquesa, que donarà molts milers, molts milers de milions de pessetes cada any.» Això és més petit, però de projectes d'aquests n'hi puc dir molts, i no és microfilia.

I quan jo he dit que ens gastarem 6.000 milions de pessetes en el laboratori d'assaig, no és microfilia. 6.000 milions de pessetes que no tenim. Sàpiguen-ho: no els tenim. Llavors, per tant, vostès diguin si ho hem de fer o si no ho hem de fer, però no els tenim. Però ens gastarem aquests 6.000 milions de pessetes perquè nosaltres no podem competir internacionalment sense un bon laboratori d'assaig i d'homologació. No podem. I, per cert, no som una diputació, perquè aquest laboratori d'assaig i homologació el tenia la diputació, i va costar Déu i ajut que ens el traspasessin, i ens el van traspasar tan decadent que, fins i tot, queia la casa on estava ficat, i encara hi vam haver d'anar cuita-corrents perquè amenaça ruïna, però actualment, no amenaça ruïna pels dos anys que hi som nosaltres, sinó pels setanta o vuitanta anys que hi ha estat la Diputació. I que va fer molt bona feina, sí, a l'època de la Mancomunitat i d'en Prat de la Riba, i probablement de la Generalitat republicana, però que fa molts anys que no feia res; feia tan poc que ara haurem de treure algunes de les màquines que la Diputació encara hi tenia per portar-les, sap a on, senyor Folchi? Al Museu de la Ciència de Terrassa. (*Remor de veus.*) És a dir... No, no, és així. Són màquines alemanyes del 1910 que ho

aguanten tot, evidentment, no? (*rialles*). Ja sap vostè que la maquinària, diguem-ne, del que en podríem dir l'Alemanya bismarkiana ho aguantava tot, però, de tota manera, no són màquines per a avui. D'allà al Museu de la Ciència.

Per tant, nosaltres no som una diputació; no som una diputació, que quedi clar. I aquest és un exemple ben precís, i ben precís, també, de com, de vegades, aquestes resistències a no voler traspasar, a voler traspasar sense fons, etcètera, per part de la Diputació, no tenen cap mena de sentit, perquè la Diputació —concretament la de Barcelona— està fent algunes coses que no li corresponen, com aquesta, i, evidentment, les feia malament. Les feia malament; millor dit, no les feia, i el país no es pot permetre aquesta mena, diguem-ne, d'increment en la rutina.

Més microfilia, o, miri, al meu entendre, no microfilia : que nosaltres, des del primer moment, contra el parer de tothom —perquè, escoltin, i si ens rellegíssim els discursos de l'any 1980?, i si els rellegíssim?—, vostè sap el coratge que es necessitava l'any 1980 per dir que nosaltres sí que volíem multinacionals a Catalunya? Ara tothom hi va de genollons, i, com més ministre i més socialista, més de genollons (*remor de veus*), i fan ben fet, i fan ben fet. No hi ha ningú que hagi donat tant de suport a la política econòmica del Govern socialista com aquest senyor que els parla. Que quedi clar. L'únic que dic és que haver dit el mateix que ara es diu, ara, l'any 1980, en aquest terreny de la inversió estrangera tenia el seu valor i, a més, demostrava poca microfilia.

Perquè, és clar, els molts i molts, i molts milers de milions de pessetes, i els molts i molts i molts llocs de treball que això ha creat a Catalunya del 1980 ençà, començant per la Dow Chemical, que ens va costar tant que l'Ajuntament de Tarragona ens l'acceptés en el polígon de Tarragona, fins acabar amb l'última que hi pugui haver anat, doncs, aquí, doncs, posem per cas, doncs, la Sharp, que l'altre dia vam inaugurar a Sant Cugat, tot això no és microfilia. Tot això ho quantifiquem, el resultat d'aquesta política, i no és microfilia. De cap manera, això no és microfilia.

I la presència internacional de Catalunya no és microfilia. I és una cosa prou reeixida, per cert. I encara que només fos per comparança del que són molts altres —i no parlo de cap en concret— viatges que es fan, que no fa el President de la Generalitat, podríem dir que no estan pas tan mal fets. I no és microfilia, ni és posar el llistó baix, m'entenen? Ni és fer-ho malament, ni és desprestigiar el país; tot al contrari. Això no és microfilia.

De la macrofòbia no li'n parlo, perquè, de fet, és allò que en diem el «positiu del negatiu» o el «negatiu del positiu». De tota manera, sí que li vull dir que em toca el voraviu vostè, quan em diu —perquè té raó, i, és clar, quan et diuen una cosa que tenen raó els altres, doncs, et toca més el voraviu, que mirarem, de tota manera, de treure-li, la raó, ara, a vostè— del tema Algerri-Balaguer. Algerri-Balaguer és una de les manifestacions d'allò que se'n diu : «Aquest no en sap, encara». Allò que vaig fer l'any 1980, que vaig reunir fins i tot els del canal de Pinyana, i els vaig dir : «Escolteu, a vosaltres us sobra aigua, a l'hivern, i podríem fer una combinació amb les companyies elèctriques, i aquesta aigua la podríem dedicar a Algerri-Balaguer», i em van escoltar tots molt seriosos i molt amables, molt condescendents, molt respectuosos..., i res de res, és elar.

I, com això, tantes altres coses, no?, i parlar amb la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre d'aquestes coses, li asseguro que és molt i molt complicat, tot i que hem trobat en algunes coses i, precisament, per exemple, en aquest tema de l'aigua del Camp de Tarragona, comprensió —i m'agrada dir-ho— per part, per exemple, d'un home com és el seu Director General, el senyor Nadal, però, de tota manera, és un tema, aquest, molt complicat. Ara, vostè té raó : aquest és un canal, i mirarem de fer-ho, a veure si en aquest Pressupost que ve —que és un pressupost que ja els anuncio que es presenta molt difícil— podem començar a fer alguna cosa.

I, finalment —m'he descuidat una de les crítiques, no sé quina, però no l'he pogut seguir—, bé, finalment, això que vostè diu : «Home, és que potser no seria tan desestabilitzador que vostès proposessin la reforma de l'Estatut en la forma com vostè... És a dir, seguint la línia que vostè ha indicat, el sostre que ha marcat, etcètera». Veurà. Si nosaltres no aconseguim, en un període prudencial de temps, una modificació en l'actitud del Govern, que vagi més enllà d'aquest fet ja positiu que li he explicat abans, més de clima que d'altra cosa, però que, de tota manera, a mi m'interessa i m'agrada dir que aquí hi ha hagut uns punts, concretament, que nosaltres valorem positivament, però si nosaltres no aconseguim un canvi important, vol dir que el plantejament que estem fent no serà viable, i, aleshores, no viable per no viable, més valdrà fer-ne un altre, que estigui més d'acord amb el que realment nosaltres necessitem.

Nosaltres hem estat fent aquests anys..., no ho nego pas, ja vaig dir que, si em permeten expressar-me pomposament, el judici de la història potser serà poc benigne amb nosaltres i, concretament, amb mi, no per haver estat victimista, com, sense to ni so, moltes vegades hem estat acusats, sinó per haver estat massa pacients. Per tant, aleshores, haurem de dir : «Escoltin, nosaltres, l'Estatut que volíem l'any 77, el que jo vaig plantejar, per exemple, a la Comissió dels Nou, que avui no el porto, però si el volen, si algú de vostès hi té interès, aquesta tarda els el puc llegir, no era el que podria sortir del plantejament que nosaltres fèiem el mes de febrer. No era aquest.

Per tant, aleshores haurem de revisar les coses a fons, perquè potser s'haurà demostrat que el plantejament que nosaltres fem, dels dotze punts, del positiu i el negatiu, etcètera, de fet, ho encaixa en el marc general que s'ha establert i, per tant, haurem d'anar al canvi, a la modificació d'aquest marc general. Però tot això que vostè veu, per tant, té una complicació considerable i riscos considerables, i jo li demano una cosa, senyor Folchi : Deixi'ns fer el nostre *timing* i el nostre ritme. Si algú em diu : «El Govern de la Generalitat es carrega de raó per si algun dia ha de fer un altre plantejament», tampoc no s'equivocarà massa, però, avui, nosaltres entenem que és millor que seguim aquest ritme. És perfectament discutible, no intento ni tan solament convèncer-lo, d'això, però, en tot cas, vull ratificar que nosaltres, ara per ara, volem continuar insistint en aquesta línia de retorn a la lectura de l'Estatut tal com era l'any 79.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT : L'Honorable Diputat vol tornar a intervenir? (*Pausa.*) L'Honorable senyor Folchi té la paraula.

El Sr. FOLCHI : Senyor President, bé, vull començar dient

que aquest Diputat té una perfecta consciència d'una norma, no escrita en el nostre Reglament, que és la cortesia parlamentària. La sessió d'avui serà llarga; per tant, no tinc la pretensió —estiguin tranquils— d'esgotar en aquest torn de rèplica tota la temàtica que ha plantejat el President.

Penso que una part essencial del debat d'avui ha d'estar destinada a confrontar les idees amb els principals grups de l'oposició. Però aquest és un debat important i, específicament, per al diputat que avui parla té una doble importància, pel fet que és la primera vegada que pot intervenir com a portaveu del Grup Mixt en un debat d'orientació de la política del Consell i que serà també la darrera vegada que ho farà. De manera que, per tot això, em permetran, em permetran que faci almenys alguna consideració.

Primer, agrair-li al senyor President les seves amables paraules. També haurà vist que hi ha moltes maneres de pujar a la tribuna a fer crítica, crítica en tant que membre d'un grup d'oposició.

Jo, senyor President, no li tornaré a repassar el seu discurs —de fet, el punt que vostè diu que he oblidat està tractat en el conjunt de la seva exposició—, però sí que voldria remarcar-n'hi un aspecte. Senyor President, si parlo del discurs és perquè el discurs reflecteix l'obra de govern, i l'obra de govern, a la vegada, és la manera com des del Govern es fa cara a les exigències de la realitat. I, és clar, jo ara podria dir-li: «Miri, agafem un altre camp —per exemple, el camp de la política econòmica—, i mirem a veure si tot això que jo li deia no és també una òptica determinada —però una òptica que penso que és bo que s'expressi en aquest Parlament— de mirar la realitat de l'acció del Govern». Hi insisteixo: mirem llavors, només, el tema puntual i concret de la política econòmica.

Miri, President, en primer lloc, dir-li que això —que és el fulletó que edita la mateixa Generalitat per resumir l'obra de govern—, aquí, d'això, no se'n parla. Jo ja no torno a dir-li que això és o no és microfilic; l'únic que li dic, senyor President, és que l'obra de govern de la Generalitat té poc a veure amb aquesta concepció de la gran obra de govern de la Generalitat que vostè ens expressava ahir i ens ha repetit avui, i que jo accepto que és també una part de la tasca que ha de fer-se, que es fa des del Govern de la Generalitat, però que té una molt minsa manifestació aquí, en el resum escrit de «la nostra obra de govern».

Bé, en segon lloc, és clar, política econòmica. Vostè ens explicà ahir: «Nosaltres hem triat la política d'oferta, hem triat la política d'impuls institucional a la iniciativa privada i hem triat la microeconomia abans que la nostra economia». Vegem-ho. És clar, jo hi estic absolutament d'acord; Com vostè comprendrà, jo estic d'acord amb la política microeconòmica i d'impuls a la iniciativa privada. Ara bé: fins a quin punt hem triat o fins a quin punt, sense els nou punts —sense política de rendes, sense política fiscal, sense política monetària, sense política financera...—, nosaltres teníem una tria alternativa?

Bé, jo penso que aquí, senyor President, nosaltres hem d'explicar, com a fruit de la nostra voluntat política, allò que és i hem d'explicar, com a conseqüència d'un *entourage*, d'un entorn, el que també és. És clar, aleshores, vostè diu «microeconomia», i sap perfectament que hi ha moltes maneres de fer microeconomia. Perquè, és clar, la microeconomia és micro

micro o no tan micro; és a dir, vint o quaranta petits avals és microeconomia, però de veritat micro. Però hi ha altres aspectes que també són política d'oferta, també fan referència al teixit industrial de Catalunya —i jo sé que vostè és un home que presta atenció a aquest problema del teixit industrial català—, que moltes vegades ha estat amenaçat en el passat, però que avui està també amenaçat, i jo li diria: «Bé, miri, una bona part del teixit industrial de Catalunya, una bona part, és FECSA, i FECSA ha estat amenaçada, està amenaçada avui», i és microeconomia, però, és clar, és una microeconomia amb una dimensió quantitativa molt diferent de la petita i la mitjana empresa, però és energètic.

I, és clar, per això jo li plantejava la pregunta: creu el President que la Generalitat, amb aquesta política d'impuls a la iniciativa privada, pot o ha de tenir una actuació en el camp del sector públic? Creu que ha de tenir-la o no —i, concretament del sector públic energètic? O això queda reservat a l'Estat? I, si queda reserva a l'Estat, per què? Per títol competencial o per què no podem pagar-ho? Perquè, és clar, si és que no podem pagar-ho, si és que no podem pagar-ho, aleshores això vol dir que nosaltres estem portant la nostra incapacitat i insuficiència financera al terreny de la política concreta que fem: fem la política que podem fer amb les pessetes que tenim.

Però és bo, és bo expressar la voluntat política del Govern i, si aquesta voluntat política del Govern exclou l'existència d'un sector públic de la Generalitat, i si exclou aquesta existència en el terreny energètic... Perquè, és clar, jo ara, senyor President, no li diré que vostè s'ha desentès del tema de FECSA —em consta que no és així— o que la Conselleria d'Indústria s'ha desentès del tema de FECSA —jo ja sé que no és així—; li pregunto estrictament si, en temes com aquest, en temes de teixit industrial del país, en temes de microeconomia, de política d'oferta, de política energètica, nosaltres ens hem de limitar únicament a fer una política d'impuls des de fora, d'impulsar reunions —com aquestes reunions que ens explicava, que segur que són molt importants, en altres temes, en el tema de l'aigua d'Algerri i Balaguer. Molt bé, d'acord; és això? És només això? O podem fer alguna cosa més?

Senyor President, hi ha un salt qualitatiu en aquesta qüestió, un salt que no es recull aquí, un salt que jo sé que el President no descarta, però que personalment aquest diputat pensa que això és el que marca la distància entre una institució que certament no és una diputació —jo no he dit que fos una diputació, i vostè ho sap—, però que es queda en un nivell d'incidència sobre la realitat del país, o donar un pas més, un salt que no és només quantitatiu, que és qualitatiu i que significa anar més enllà.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: El Molt Honorable President vol tornar a intervenir?

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Des de l'escó, només per dir, per expressar una norma en les meves intervencions: el senyor Folchi acaba de dir unes coses que valdria la pena contestar, però jo, com a norma, no tindrè segones intervencions. I ho dic només perquè no pensi ell que és que no hi dono importància —ni ningú de la Cambra—, o que no tenim resposta, però, com a norma, no faré segones intervencions, i més pensant que, amb tota seguretat, aquests temes probablement tornaran a sortir en el curs del debat.

El Sr. PRESIDENT : Bé, anem a donar pas, doncs, ara, a la segona intervenció, que correspon a Esquerra Republicana de Catalunya : per portar-la a terme, tinc el gust de donar la paraula a l'Illustre Diputat senyor Torres.

El Sr. TORRES : Honorable President, senyores i senyors diputats, Honorable President de la Generalitat, servint-nos d'una imatge molt gràfica, que el President de la Generalitat va utilitzar en el seu discurs d'ahir, podríem dir que, si introduïssim en un ordinador els vuit o deu discursos de política general que ha pronunciat el President Pujol durant aquests vuit darrers anys, és molt possible que sortiria de l'ordinador un discurs que s'assemblaria, en un percentatge molt important, al que va pronunciar ahir al matí.

En efecte, tant als objectius com als procediments per establir-los com a l'exposició dels resultats, que són els tres grans capítols que va comprendre la seva intervenció, no varem trobar pràcticament cap novetat en relació amb el que ja s'ha dit en anys anteriors. Hauríem de passar, doncs, per alt, sense comentar-les, unes parts gruixudes de la seva intervenció.

I, per altra part, amb tots els respectes, som molts els que vam tenir la sensació, senyor President, que s'havia equivocat de discurs. Es podia tractar d'un discurs de campanya electoral o de pre-campanya electoral, o es podia tractar d'un discurs sollicitant una investidura, però el que passa és que, fins a nova ordre, no estem en campanya electoral i Convergència i Unió no ha guanyat les eleccions.

Deixant per a la segona part de la meua intervenció tot el que fa referència a la institucionalització i als problemes de fons polítics que té plantejat el nostre país, ens referirem en aquesta primera part a alguns dels objectius que ens van ser presentats pel nostre President.

Si hem de referir-nos a una cosa a què nosaltres donem molta importància, que és l'objectiu de catalanització, no cal dir que estem totalment d'acord a considerar que és un objectiu d'una cabdal importància, consideració, per altra part, que ha estat feta al llarg de la reivindicació catalanista pels homes més rellevants del nostre país. Ara, feta aquesta declaració, hem de preguntar-nos tot seguit, posant-nos la mà al pit, podem estar satisfets dels resultats obtinguts? Malgrat l'optimisme oficial, malgrat les enquestes tranquil·litzadores, basades segurament en una explotació del padró, nosaltres pensem que els petits progressos realitzats en el camí de la normalització lingüística no són de natura de fer desaparèixer les nostres preocupacions.

Al cap de deu anys de les primeres disposicions del Govern Suárez a favor del català, al cap de vuit anys d'haver-se aprovat l'Estatut, que proclama el català com a llengua pròpia oficial de Catalunya, al cap de quatre anys i mig de l'aprovació de la Llei de Normalització Lingüística, hi ha encara massa signes aparents d'una mala voluntat generalitzada per a l'aplicació correcta de la normativa catalana, mala voluntat de la qual no eximim l'aparell de la justícia espanyola. Cada dia ens sembla més evident que el bilingüisme, tal com s'està aplicant, serà fatal, a curt o a mitjà termini, per al futur de la nostra llengua.

No volem polemitzar sobre les xifres o les estadístiques, però el que voldríem recordar a ses senyories és que, segons dades extretes d'una publicació recent del Departament de Cultura, surten cada dia a Catalunya, en una tirada mitjana, 600.000 exemplars de diaris escrits en castellà i 100.000, a tot

estirar, en català, a les quals cal afegir un nou diari en castellà, que anuncia una tirada de 80.000 exemplars. Això vol dir que, de cada set ciutadans de Catalunya, sis es nodreixen —informativament parlant— en llengua castellana.

El mateix podríem dir pel que fa a les informacions radiofòniques, al cinema i, quant a la televisió, malgrat els lloables esforços de Televisió Espanyola a Catalunya, el panorama no és gaire més satisfactori si tenim en compte el panorama poc encoratjador de la nostra televisió nacional, TV3. Massa passivitat, massa conformisme, massa paciència.

A propòsit, recordin ses senyories que el Parlament de Catalunya va aprovar, el 13 de febrer d'aquest any, una resolució proposada per Esquerra Republicana de Catalunya que deia textualment : «El Parlament de Catalunya insta el Govern a elaborar el projecte d'una proposta de proposició de llei a presentar al Congrés dels Diputats que, desenvolupant l'article 3.3 de la Constitució, instrumenti el precepte constitucional de protecció de les diferents modalitats lingüístiques de l'Estat». L'han vist, vostès, aquest projecte? I, del serrell financer destinat a la normalització lingüística, quines notícies en tenim? Poques i dolentes.

En veritat, la nostra conclusió, i ben a desgrat nostre, és que tota exteriorització de triomfalisme i de cofoisme està totalment desplaçada i injustificada.

El President ens deia ahir que això de la catalanització no s'obté per decret, ni per llei; s'obté amb l'acció de tothom, dels ciutadans, de les institucions. Nosaltres hem hagut de denunciar des d'aquesta tribuna, en el curs d'aquesta legislatura i de la passada, casos realment revoltants d'incompliment flagrant de la normativa vigent a Catalunya. Per citar un exemple que em va caure a les mans uns dies abans d'aquest debat, els puc explicar a vostès, a títol d'exemple, que un professor de Lleida —no cito el nom, però està aquí, el tenim a la vostra disposició— va sol·licitar, va fer una instància per demanar el canvi de nom, del seu nom, al català i la supressió de l'accent dels cognoms, i aquesta instància va ser rebutjada dient-li que aquesta tramitació havia de ser feta en castellà; per altra part, aquest mateix professor va sol·licitar un full d'estudis amb els seus resultats, i ho va sol·licitar a l'Escola Universitària «Profesorado EGB», perquè, amb la seva gran sorpresa, l'imprès se li va facilitar en llengua castellana.

Bé, això es pot dir que és per economia, perquè hi ha un estoc d'impresos que cal exhaurir, etcètera, però el més greu és que la part a emplenar també està escrita en castellà. Per exemple, es diu «Lérida», quan a l'estació de Lleida ja es posa «Lleida»; als impresos d'organismes dependents de la Generalitat encara diem «Lérida» i encara diem «setiembre». Això realment és un detall, és petit; però això demostra que l'esforç l'hem de fer tots, entre tots, i sobretot les institucions.

No tenim gran cosa a dir sobre la necessitat de fer una política integradora, resumida en la fórmula «Catalunya, un sol poble». Ara, el que cal és que aquesta voluntat unitària sigui compartida per tothom i que existeixi la voluntat de ser catalans. No n'hi ha prou amb viure i treballar al nostre país; cal, a més, que es tingui la voluntat d'identificar-se amb la nacionalitat catalana.

Poca cosa podríem dir respecte a la necessària modernització del país i a l'aconsellable obertura de cara a l'estranger; és una obvietat, tots hi estem d'acord. És un objectiu repetit dotzenes

de vegades aquí i fora d'aquí. I què dir dels objectius que el President emmarca genèricament dins de la denominació de «benestar social»? Jo no crec, amb tota sinceritat, que hi hagi ningú que s'atreveixi a oposar-se al millorament de la salut, de la cultura, del lleure, de l'esport, de la justícia, de la situació dels vells, dels marginats i dels presoners. Són objectius que poden i són en realitat objectius compartits per la dreta, pel centre i per l'esquerra, pels centralistes i pels nacionalistes. La felicitat que el President dubtava a incloure entre els seus objectius o no, jo crec que no heu de dubtar. La felicitat, des dels temps de Jefferson, als Estats Units, és una normativa constitucional, vull dir que cap escrúpol; és un concepte molt bonic que el podem incloure perfectament dins dels nostres objectius. Tothom l'acceptarà, tothom vol ser feliç.

No tenim cap inconvenient a reconèixer que del 1980 fins ara, sense entrar en detalls i amb una visió de conjunt, el nostre país ha millorat; potser no tant com es diu, però ha millorat. Ha millorat en aspectes materials, en equipaments col·lectius, en infraestructures, i Esquerra Republicana de Catalunya, com els centristes, ha recordat fa un moment el Diputat Folchi, pot enorgullir-se també d'haver contribuït a una acció estable de govern en uns moments, recordem-ho, en què calia governar sense cap majoria assegurada al Parlament. S'haurien pogut promoure crisis, molt fàcilment, i alguna vegada van estar a punt de ser promogudes, però el nostre partit, que situa el llistó dels interessos del país més alt que el llistó dels interessos de partit, no va acceptar mai barrejar-se en aquestes empreses. I durant els anys de la segona legislatura, durant els anys de la segona legislatura, del 84 fins ara, fins fa uns mesos, no solament no hem obstaculitzat l'obra de govern, sinó que hi hem participat activament. Moltes de les realitzacions citades pel President, i no pas de les més petites, han estat aconseguïdes gràcies a la nostra actuació en un departament al qual ha hagut de referir-se repetidament i elogiosament.

El President es va referir també al tema de l'ordenació territorial de Catalunya. Encara que sigui breument, voldríem aportar ací el nostre comentari. Era, evidentment, un dels desafiaments que teníem plantejats. Hauria estat imperdonable que el Parlament hagués deixat escolar-se la segona legislatura sense encarar-se amb l'important però conflictiu problema de l'ordenació territorial de Catalunya. Teòricament, teòricament el problema va quedar resolt el dia 12 d'abril d'enguany, en el moment que es va procedir a la votació de la darrera Llei de les quatre que constitueixen el conjunt de la nova ordenació. El mal és que en molts dels aspectes d'aquesta normativa hi ha hagut discrepàncies abismals; n'hi ha hagut i continuen essent-hi, i això no és bo per al país que es tracti dels municipis, de les comarques, de les diputacions o de l'àrea metropolitana barcelonina, és innegable que estem molt lluny d'haver aconseguit un acord generalitzat, i sentim molt haver de constatar que hi han predominat, sovint, per damunt del rigor tècnic que hauria d'haver presidit aquests debats i votacions, certes motivacions polítiques. No es pot acusar ningú en particular, perquè tots hem d'assumir la part de culpa que ens correspon; però el fet evident que no pot eludir ni ignorar ningú és que l'ordenació territorial vigent —dic «vigent»— està lluny d'haver resolt realment —dic «realment»— el problema que tenim plantejat, i que aquest problema continuarà essent conflictiu. Pensem, en particular, en el disseny definitiu de la co-

marcalització, l'obtenció de la territorialitat uniprovincial; dues realitzacions que, com vostès saben, tenen una importància extraordinària per al nostre partit. Afegim-hi també el problema de les vegueries. Quan el nostre Grup explicava el seu vot en els darrers moments de la darrera sessió d'aquest debat sobre l'ordenació territorial, afirmàvem que fins aleshores havíem fet el més fàcil: escriure, articular i aprovar un projecte de llei, però que ens tocava a partir d'aquell moment fer el més difícil, és a dir, convertir aquell projecte en una realitat profitosa per al nostre poble, tot i garantint que, per Esquerra Republicana de Catalunya, això no es perdria. Aquesta continuïa essent, sis mesos després, la nostra visió global del problema.

No volem menystenir la importància d'alguns dels temes tractats per l'Honorable President, i ens hem esforçat per donar l'opinió del nostre Grup en els que ens han semblat més significatius, però, al nostre entendre, no es tracta tant, o no s'hauria de tractar tant, en el debat present, de valorar unes determinades actuacions de gestió, per interessants que siguin, com per fer el punt de la situació política en què es troba la nostra autonomia. Tots tenim present a la memòria el debat general sobre l'Estatut que es va desenvolupar els dies 11, 12 i 13 de febrer d'enguany: era un debat esperat amb molt d'interès i àdhuc amb una certa impaciència. No es tractava de fer un debat monogràfic més, sinó que tots plegats estàvem disposats a fer un examen de consciència sincer, al cap de vuit anys d'haver-se aprovat l'Estatut d'Autonomia. Malgrat que el debat no va respondre a l'expectació que havia suscitat, sí que va tenir almenys el mèrit d'aportar precisions clarificadores sobre la posició de cada formació política i, sobretot, la del Govern i del seu President.

I sense voler cansar l'atenció de la Cambra, crec que és necessari recordar una vegada més —ahir va fer-ho el President— els trets essencials de la posició oficial del nostre Govern. Capítol de greuges o, per dir-ho de la manera que li agrada al President, mecanismes d'involució autonòmica: l'abús del concepte de bases; tots sabem el que vol dir l'abús del concepte de bases, que té com a conseqüència que el Parlament català no té marge, o en té molt poc, per fer les lleis autonòmiques —paraules del President. L'eliminació, de fet, de les competències exclusives que esdevenen compartides o concurrents i es tendeix a limitar-les a la pura gestió. Les facultats coordinadores que té l'Administració central s'utilitzen molt perillosament per reduir les competències autonòmiques en tots els àmbits: indústria, comerç, agricultura, comerç exterior, turisme, etcètera. Les subvencions —el President en va parlar ahir—, tema greu, tema important: no hi insisteixo. Els convenis, altre tema importantíssim: l'Administració central ofereix inversions temptadores, mitjançant convenis, a canvi, per exemple, que una competència exclusiva esdevingui compartida o de gestió. El finançament, que ja no sabem si és provisionalment definitiu o definitivament provisional —fent bona aquella *boutade* d'un pensador francès, que deia: «En aquest món, *il n'y a que le provisoire qui dure*» —només hi ha les coses provisionals que tenen una duració. Els traspàsos pendents, el traspàs d'aquells serveis que, malgrat les incessants i valuoses negociacions a les comissions mixtes, no hem assolit que a hores d'ara puguin ser traspassats, malgrat que siguin competències que ens pertocuen segons l'Estatut i àdhuc segons la

Constitució. La Policia Autònoma, les diputacions, la llengua, els «serrells», tots aquests són els greuges que el President de la Generalitat va enunciar amb eloqüència i amb força durant el debat sobre l'Estatut d'Autonomia; queixes que anaven acompanyades d'uns possibles remeis. El primer remei s'ha evocat ara, recentment, des d'aquesta tribuna, pel President de la Generalitat: és la famosa comissió cooperadora o coordinadora mixta, composta d'elements importants de l'Estat i de la Generalitat. Sembla que l'Executiu català conserva l'esperança que aquesta Comissió, creada el mes de febrer d'aquest any, podrà millorar l'exercici de la nostra autonomia, suavitzant o eliminant els conflictes amb l'Administració central. Per la nostra part, vàrem ésser escèptics des del començament, entre altres raons perquè temíem i continuem tement que aquesta Comissió pertorbi la tasca de les comissions mixtes de traspassos i de valoracions que han portat fins avui dia una tasca realment important i realment digna de tots els elogis. I el nostre escepticisme ha anat creixent a mesura que hem anat seguint l'actuació d'aquesta Comissió de Cooperació, llegint els diaris i les declaracions d'alguns dels personatges que en formen part.

En efecte, segons dades oficials del mes de setembre del 1986, ara fa un any, fa més d'un any, damunt la taula del Tribunal Constitucional hi havia en tràmit cent setze litigis Estat-Generalitat, cent setze litigis Estat-Generalitat. La setmana passada ens vàrem assabentar que, al cap de vuit mesos, vuit mesos, de funcionament de la coordinadora, ja no són cent setze els litigis, sinó que en són cent quaranta-vuit, és a dir, cent nou conflictes de competències i trenta-dos recursos d'inconstitucionalitat. Em sembla, doncs, que aquest resultat no hauria de suscitar cap entusiasme, per molta fe que es tingui en les virtuts de la negociació a ultrança.

I això no és tot: semblava que s'havia calmat, en certa manera, el frenesí denunciador de l'Administració central. Doncs no, senyor; ara resulta que ens envien al Tribunal Constitucional res més i res menys que la Llei de Successió Intestada votada pel Parlament el dia 12 de maig d'enguany. El President ens n'ha parlat i el Conseller de Justícia, que ara està absent, va comparar aquesta trista iniciativa amb algunes actuacions de Felip V i del general Franco. Per la nostra part, ens limitarem a constatar que es tracta d'una anella més de la llarga cadena d'incomprensions que estem patint de fa vuit anys. Per què estranyar-se de la denúncia d'una llei que forma part del nostre Dret Civil, que és indiscutiblement competència exclusiva, si ja s'han denunciat lleis tan importants i tan indiscutiblement nostres com és l'Empresa Familiar Agrària, les Cambres Agràries, la Funció Pública, les Substàncies que generen Dependència, la Normalització Lingüística, les Caixes d'Estalvis, la Llei del Joc i un llarg, un llarguíssim etcètera? Per què estranyar-se d'una denúncia suplementària d'una llei que, en realitat, és una competència indiscutible del nostre Parlament?

Però hem de tornar a referir-nos al debat sobre l'Estatut i als remeis que es proposaven en aquell debat per millorar la nostra situació. I ens deia el President Pujol, abans d'acabar el seu copió i interessant discurs, que es proposava visitar el Rei i el President del Govern per informar-los dels detalls d'aquell important debat...

Les entrevistes varen tenir, efectivament, lloc unes quantes setmanes després. Però, malauradament per a nosaltres, el que

es va dir, o el que es va decidir a la Zarzuela de la Moncloa, només ho saben els protagonistes i potser algun altre privilegiat. Però nosaltres, els diputats, que representem la voluntat popular, oficialment no en sabem res. Tenim, doncs, el dret de preguntar al nostre President: què us va dir el Rei Joan Carles Borbó? Què us va dir Felipe González Márquez? Quina resposta van donar al vostre discurs? ¿Us van prometre, per ventura, que aprendrien a llegir millor el text del nostre Estatut d'Autonomia i el Títol Vuitè de la Constitució? ¿O es van limitar, com fan de costum, a dir-vos algunes paraules amables invitant-vos a carregar-vos de paciència —allò que sabeu fer tan bé, estimat President?

Cal reconèixer que la vostra posició en aquell moment era ferma i era molt patriòtica. Vàreu exposar, amb una energia exemplar, el decàleg o les dotze importants reivindicacions —que també són les nostres— contra una política autònoma que està fent aigües pels quatre costats. Ens vàreu dir que s'estava fent una lectura irrisòria de l'Estatut, i nosaltres us donàvem tota la raó; efectivament, s'està fent una lectura irrisòria de l'Estatut. Però després de les vostres al·legacions —que deuriem ser tan eloquents com les que heu fet aquí, en aquest recinte—, quina va ser la resposta dels personatges més importants de l'Estat espanyol?

Però, n'hi ha més. Tots vostès recorden que, al final d'aquell debat memorable, es varen aprovar unes quantes resolucions, la major part de les quals havien estat proposades pel Grup que dona suport al Govern. Una d'elles, la que porta el número 4, instava —i suposo que continua instant— el Consell Executiu a informar trimestralment el Parlament del desenvolupament de totes les gestions acomplertes, perquè els criteris precedents —les resolucions— es compleixin, i també del resultat i dels possibles avenços o obstacles que sorgeixin. I sentim haver de fer constar, senyores i senyors diputats, que aquesta Resolució ha quedat incomplerta. Segurament se'ns dirà que la intervenció d'ahir del President substitueix avantatjosament la reunió informativa de la Comissió primera. Però, així i tot, nosaltres considerem que hi ha hagut una manca de respecte per al Parlament, que ja fa massa vegades que es produeix.

Per altra part, ens ha semblat que algunes de les resolucions d'aquest Parlament no han estat suficientment comentades. Per exemple: ¿s'ha reclamat al Govern de l'Estat l'inici del procés que ha de conduir a la constitució del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya abans de final d'any? I, si s'ha fet, quina ha estat la resposta? ¿S'ha elaborat el projecte de proposta de resolució per protegir les diferents modalitats lingüístiques de l'Estat? ¿S'ha preparat un estudi sobre la utilització extensiva de l'article 150 de la Constitució? ¿S'ha aconseguit el reconeixement de la presència institucional de representants de la Generalitat dins la delegació de l'Estat en les negociacions comunitàries? ¿Han estat respectades les competències exclusives? Evidentment, no han estat respectades. ¿S'han completat els traspassos? Evidentment, no s'han completat els traspassos. ¿Som mestres del repartiment territorial de les subvencions estatals? ¿Hem obtingut la corresponsabilització fiscal? ¿Hem aconseguit que la Junta de Seguretat deixi de ser un organisme de bloqueig? No, no i no! I si les coses són així, si realment hem arribat a una situació de bloqueig autòmic, per què us obstineu, President, a no voler reconèixer que s'ha de donar compliment a la voluntat expressada pel Parlament, i

que, en conseqüència, ha d'iniciar-se el tràmit de reforma de l'Estatut, tal com ho preveu l'apartat 3 de la Resolució 106/II, aprovada el dia 13 de febrer del 1987?

Ens vàreu dir ahir al matí —i avui ho heu repetit— que una de les raons per les quals sou tan refractari a acceptar aquesta tramitació és que ella comportaria la reforma de la Constitució i, qui sap —qui sap—, mobilitzacions i moviments pertorbadors.

Vostè sap perfectament que això no és veritat. La reforma es pot fer utilitzant una normativa prevista pel mateix Estatut, i avui l'Il·lustre Diputat Folchi ens ha demostrat intel·ligentment que es pot iniciar una reforma de l'Estatut sense fer cap trencadissa i sense anar més enllà del projecte d'una modesta reforma. El que podria passar, tal com estan les coses, és que, en el moment de presentar la nostra reforma de l'Estatut haguéssim de fer cua darrere d'altres comunitats autònomes; això és el que podria succeir. En realitat, es tracta únicament de tenir la clarividència suficient per reconèixer que l'Estatut està tècnicament exhaurit; es tracta d'adonar-se que és un problema de mitjans. Com voleu portar a terme tots els ambiciosos projectes de futur que ens presentàveu ahir, relatius a la política local, a la catalanització, a la política econòmica, a la situació laboral, a les finances, a la investigació, si no eixamplen el marc de les nostres competències? I com executarem les nostres grans obres públiques que ens citàveu ahir i les que hi hem afegit aquest matí, i el canal Segarra-Garrigues que jo afegeixo ara, que no és competència absoluta de la Generalitat, ja ho sé, però que és una obra d'una incidència tan important com puguin ser totes les altres per les terres de ponent, i si no tenim un autonomia financera que ens permetria de multiplicar —no sumar, multiplicar— els nostres recursos?

Honorable President, senyores i senyors diputats, estem arribant al final de la segona legislatura i s'apropa el moment que haurem d'explicar directament als nostres conciutadans tot el que hem fet i tot el que hem deixat de fer en virtut del mandat que ens van donar al seu dia. Els haurem d'explicar —bé, d'això ja se n'encarregaran vostès i, de fet, ja ho estan fent, utilitzant una pretesa propaganda institucional que paguem tots nosaltres— : quants quilòmetres de carretera han inaugurat, quants ambulatoris s'han estrenat, quantes obres públiques han quedat enllestides, etcètera. I tindran tota la raó d'explicar-ho, perquè aquestes coses són importants i perquè el nostre país té el dret de conèixer-les.

Però tot això —tot això—, tot i ser molt important, per a nosaltres no és el més important. El que tenim, no el dret, sinó el deure d'explicar a l'opinió pública, amb tota la sinceritat que requereix la gravetat del tema, és quines possibilitats tindran els diputats que s'asseuran aquí en la propera legislatura per tirar endavant el país i per legislar útilment, si no s'obté una modificació àmplia i profunda dels textos on estan escrits els drets i els deures del nostre poble.

El que hem de dir als nostres conciutadans és que el sostre de la nostra reivindicació nacional no es situa a l'Estatut del 1979, correctament interpretat, com sembla ser l'ideal del President Pujol, sinó que aspirem a un veritable règim d'autogovern, més enllà de la versió irrisòria de l'Estatut a la qual hem arribat al cap de vuit anys d'aplicació, i que amenacen de convertir la nostra autonomia en una autonomia purament vegetativa.

Ja no es tracta, Honorable President, de demanar als responsables de l'Administració central que aprenguin a fer una lectura correcta de l'Estatut. Aquesta lectura ja ha estat feta, i els vostres precis no serviran per a res. Del que es tracta ara, no és d'aprendre a llegir, sinó de canviar de llibre. Hem de tenir el coratge de confessar al poble de Catalunya que han quedat esgotades les poques possibilitats que ofería l'Estatut del 1979 i que la sola via creïble que ens ofereix actualment, que se'ns ofereix actualment, per tal de posar més alt el llistó de les nostres competències i dels nostres recursos, és encarar-se decididament amb la reforma de l'Estatut; aquesta reforma, President, que ja ens vàreu prometre el 1980, quan els nostres vots eren molt necessaris per a la vostra investidura.

I el que nosaltres, nacionalistes de progrés, afegirem a aquest missatge, és que aquesta reforma no ha de ser més que un pas endavant vers uns horitzons de llibertat i de sobirania plena en la nostra nació quan estarà situada en un pla d'absoluta igualtat amb les altres nacions de l'Estat.

Aquesta és, Honorable President, senyores i senyors diputats, President, consellers, el nostre discurs, la nostra ambició i la nostra esperança.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, Il·lustre senyor Diputat. Té la paraula el Molt Honorable President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT : Bé, comencem per un tema, diguem-ne, una mica marginal al debat, però com que suposo que deurà sortir, perquè per les declaracions que he vist als portaveus polítics tots s'hi refereixen : això que diuen dels discursos electorals i pre-electorals. A veure si explicant-ho ara ho puc aclarir ja per sempre.

Home!, senyor Torres, jo crec que hi ha una contradicció de les seves pròpies paraules, no? Comença dient : «Si fem en un ordinador tots els discursos que ha fet el President, després resulta que surt un discurs que és gairebé idèntic al discurs que ha fet aquest any». Bé, aleshores, escolti, jo no he fet un discurs electoral cada any. Per tant, aquí això em sembla que és una contradicció seva, senyor Torres. (*Remor de veus.*) Dit amb tota simpatia, eh?

Per altra banda, li puc assegurar que si alguna cosa, o coses... això que vostè diu «És que vostè sembla que hagi guanyat les eleccions...» Escolti, qualsevol persona que es pensi que ha guanyat les eleccions és fàcil que les perdi, sap? O sigui que no hi ha intenció meua en aquest sentit, i, quant al discurs —ho repeteixo—, vostè mateix em sembla que em dona la resposta. El que passa és que tot el que fem ara ho estem fent a vuit mesos de les eleccions —a vuit, a set o a sis; diguem a vuit, sense que això sigui cap compromís, però, com a màxim a vuit mesos de les eleccions—, i, és clar, tot és pre-electoral, tot, absolutament tot; si s'ho volen mirar així, doncs, tot és pre-electoral, i com més temps passi més ho serà.

Jo recordo que a finals de maig, o a mitjan maig d'aquest any, l'Ajuntament va suggerir que potser podríem inaugurar el túnel de la Rovira, que no estava acabat, és a dir, no estava acabat tot el que és l'obra del túnel de la Rovira, però sí el túnel pròpiament, i a mi em va semblar correcte fer-ho, tot i que no estava acabat, perquè no ha d'estar acabat fins a aquest any —la previsió que estiguin acabats els accessos no és fins a aquest any—, i hi vam anar. Hi vaig anar jo i va venir el senyor Alcal-

de, el senyor Maragall, que a més era candidat; va arribar tard però va venir. I, és clar, jo hauria pogut dir : «Ecolti, això és un acte electoral», i no sé si ho era o no ho era en la intenció del senyor Maragall, però, en tot cas, allà hi havia el túnel —no del tot acabat, però que correctament i dignament es podia inaugurar, les coses com siguin—, i el vam inaugurar. I vam inaugurar el metro d'Hospitalet, i la senyora Mercè Sala i el senyor Pujana, doncs, estaven allà, molt cofois —molt cofois que s'inaugurés el metro, és clar—, i bé, allò era un acte electoral o no era un acte electoral, però ¿l'havíem d'inaugurar o no l'havíem d'inaugurar, el metro? ¿I el senyor Pujana havia de venir o no havia de venir? és clar que havia de venir —és clar que havia de venir. I, aleshores, ja se sap, vull dir, això és el calendari, però —ho repeteixo— el meu discurs, jo no l'he fet amb aquesta intenció —com vostè acaba de demostrar—, perquè resulta que és un discurs calcat, calcat del de tots els anys, fins i tot els anys... —segons diu vostè—; jo em creia que havia estat més original, però, doncs, m'ha fet una crítica que m'ha arribat molt al cor, m'ha dit que havia fet el discurs de sempre; per tant, no electoral.

Per altra banda, nosaltres som un govern; ho serem durant vuit mesos : ho serem més, ho serem menys, però durant vuit mesos ho serem. I nosaltres hem de prendre unes mesures, que jo aquí no puc plantejar els temes del que farem només demà passat del que farem només demà pasat, i l'altre, i l'altre, durant tres o quatre mesos; nosaltres estem parlant de la política global i de la situació política en el país, i després les eleccions diran qui ho ha d'aplicar això, si ho d'aplicar d'una altra manera, i en el discurs d'investidura, que el farà qui l'hagi de fer i qui el poble de Catalunya hagi determinat que ha de fer; però nosaltres aquí no podem portar, així, diguem-ne, durant... «ara feu un discurs de liquidació de la legislatura»; nosaltres..., aleshores el senyor Folchi encara m'hauria dit més que estàvem fent una actitud, diríem, microfíllica.

En fi, això aclarit. D'aquí a les eleccions, respirar, si es vol, simplement, si es vol veure-ho així, serà un acte electoral.

Jo estic absolutament d'acord amb vostè, senyor Torres, que des de més d'un punt de vista no ens podem deixar portar per un optimisme excessiu, per una mica d'optimisme, però no per un optimisme excessiu respecte al tema del progrés en l'ús del català. És a dir, jo crec que les xifres que s'han donat són certes, però, naturalment, les xifres s'han de saber llegir i tot té les seves limitacions, tot tindria, requeriria les seves matisacions. Sembla clar que a Catalunya, en aquests moments, hi ha un avenç molt notable de «catalanoentenents», per entendre'ns, utilitzant un expressió que no sé si és gaire correcta. I, en canvi, la progressió de catalanoparlants —de fet això es veia clar en les xifres que jo vaig donar— és, de molt, inferior. I no pas perquè no pugui haver-hi molts més catalanoparlants, sinó perquè gent que sap parlar català no sent la necessitat d'utilitzar-lo, i aquest sí que és un punt important.

Si en comptes —i ho vaig dir ahir textualment, ho podria buscar en el meu discurs—, en comptes de fer l'estudi de les disposicions legals, de l'aplicació de l'oficialitat, etcètera, etcètera, es fes l'estudi dels usos socials, de l'ús social del català, evidentment, les conclusions no serien tan bones com les que es podrien desprendre d'aquelles dades. Això ja ho sabem. I que no tots els organismes públics fan tot el que han de fer, i que fins i tot hi ha fallades per part de la Generalitat, algunes

potser comprensibles, d'altres, jo mateix puc dir que menys comprensibles, és cert. I que els organismes públics, els organismes de l'Administració central, tot i que últimament la Delegació General del Govern ha pres mesures, doncs està molt endarrerat això, sí. Jo aquest estiu, per a una roda de premsa que volia donar al Ripollès, vaig demanar a l'INEM les dades sobre l'atur, i les dades sobre l'atur em van venir, de tota la província de Girona parlant de «Castillo de Aro» i «Puerto de la Selva», per exemple. Això ara. Ja ho sabem, això. De tota manera, malgrat això, jo penso que la línia que estem seguint és positiva, que hi hem d'insistir; però torno a insistir que hi ha d'haver una presa de consciència per tal que la gent que realment vol que el català es recuperi, i fent-ho de manera que no trenqui allò que hem dit abans, la convivència del país, sigui més exigent, no pas amb els altres moltes vegades, també amb els altres, però sobretot amb ella mateixa. Perquè aquí hi ha un fet de comoditat. Hi ha un notable polític, que no és en aquest hemicicle, hi ha un notable, molt conegut polític català, que no és en aquest hemicicle, però que sempre es distingeix per les crítiques que fa referents a la política lingüística de la Generalitat, que quan es dirigeix a la Generalitat per demanar-li una informació que fa referència —a la Generalitat!— a la seva situació laboral, s'hi dirigeix en castellà. Això fa tres mesos. Per tant, aquí es necessita... i és un home que passa per ser, i a mi em sembla que és sincerament nacionalista, el que passa és que aquell dia li devia passar que no tenia ningú que li ho piqués a màquina, només una persona que escrivia en castellà i, en fi, ens el va enviar a nosaltres, a nosaltres!, que tot sovint ens critica, en castellà. Bé, per tant és important fer aquesta referència que la gent, cadascun de nosaltres, ha de ser en aquest sentit més exigent, amb els altres en part, però sobretot amb ell mateix, amb ells mateixos, amb nosaltres mateixos.

Només li volia donar una dada respecte a TV3, perquè vostè m'ha fet una crítica, m'ha semblat entendre, i és que en més d'un punt... Jo també en faig, de crítiques, a TV3, no es pensin pas que a mi TV3 m'agrada al cent per cent. Però el que li vull dir —i em sembla que és bo que la Cambra ho sàpiga— és que l'audiència que es calcula que TV3 tindrà, l'audiència diària que es calcula que TV3 tindrà durant l'any 1987, serà de 2.200.000 persones. Indubtablement, l'eina més important de catalanització lingüística que tenim és la televisió, com vostè diu, hi hem d'afegir l'acció, que aquests últims temps és de més empenta, en aquest sentit, que no ho havia estat fins fa molt poc, de la Televisió de Sant Cugat. Bé, aleshores, vostè, senyor Torres, ens ha fet una crítica respecte al no-compliment d'algunes resolucions. Després li parlaré de les altres resolucions, també sobre això. Però aquesta, concretament, que fa referència a la llengua, i que m'imagino que és la II.a), que deia que es tractava d'elaborar aquí al Parlament el projecte d'una proposta de proposició de llei, a presentar al Congrés dels Diputats, que, desenvolupant l'article 3.3 de la Constitució, instrumenti el precepte constitucional de protecció de les diferents... per cert, diu : «de les diferents modalitats lingüístiques de l'Estat». Li vull fer notar que diu : «de les diferents modalitats lingüístiques de l'Estat», perquè nosaltres ja en tenim experiència del que ens porten les «modalitats lingüístiques de l'Estat». Això potser va ser un error nostre de posar-ho així, encara que potser ens ho haurien posat igualment a Madrid. Miri, li vaig a ser molt sincer, i consti que l'afirmació

que faig és una mica arriscada, perquè es presta molt a la crítica. El Conseller Ferrer i la Directora General de Política Lingüística varen preparar, ja fa cosa d'un mes, un projecte, aquest projecte, i el van portar al Consell Executiu, i jo em vaig oposar que el Consell Executiu l'aprovés i el presentés. Per què? Perquè mentre no haguem pogut pactar aquest Projecte de Llei amb tot detall amb el Govern central i tinguem la garantia que el pacte es complirà —i m'atreveixo a dir que si arribem, per alguna experiència que hem tingut, si arribem a aquest acord el Govern el complirà, però hi hem d'arribar, i, en aquests moments, no hi ha cap garantia que puguem arribar a l'acord. Això és perillosíssim. Si nosaltres enviem així per les bones, sense haver aconseguit l'aquiescència del Govern central amb un text que sigui bo per a nosaltres i per al català, enviem això al Parlament de Madrid —que allà hi poden fer totes les esmenes que vulguin—, i si el Partit Socialista no s'ha compromès a respectar el text tal com nosaltres el presentem, el Partit Socialista, que té majoria absoluta, pot fer esmenes que poden ser, si no s'hi ha compromès, tremendament devaluadores per a nosaltres, que poden ser una autèntica reculada.

Ahir jo vaig fer, en termes genèrics —no em refereixo a ningú, em refereixo només a allò que en podríem dir el *feeling*, una mica el nas, la intuïció —vaig fer un advertiment tal com sóc jo, vostè m'ha dit que jo sóc massa pacient, doncs no pas, no pas amenaçador, però vaig dir: «escolti, si el molt fràgil —i no pas favorable al català— equilibri que actualment hi ha és canviat per algú, això sol, pel que fa referència a Convergència i Unió, vol dir s'ha acabat, aquest Estatut no va i aquesta Constitució no va, i es trenca això pel pitjor lloc, i no es trenca pas amb actitud pacient.» Això vaig dir. Doncs bé, jo li vull dir que en aquests moments no m'atreveixo a enviar aquest projecte, aquesta proposta de llei al Parlament de Madrid. Abans se n'hauria de parlar molt, i se n'ha començat a parlar, i s'hauria d'arribar a un acord; però si no, deixar que el Parlament presenti esmenes, en un Parlament en el qual nosaltres pesem poc, això em semblaria una gran imprudència. Ja he dit que això era imprudent dir-ho; també és imprudent dir-li que jo he dit que no es compleixi, de moment, aquesta resolució, però li dono les explicacions; perquè pot sortir de tot, fins i tot que ens equiparin, per exemple al que fa el bable, com ja ha fet o ha intentat fer alguna administració concreta de Madrid, per exemple; en alguna d'aquestes esferes. Bé, això, segurament, no és una resposta satisfactòria per a vostè, però, si més no, em reconeixerà l'honestetat en l'explicació. És una responsabilitat meua que això no s'hagi fet, per les raons que li acabo d'explicar.

Llei d'ordenació territorial. En parlaré poc; suposo que en el curs del debat d'avui hi haurà altres possibilitats de parlar-ne també. Simplement vull dir-li que nosaltres, el consens, l'hem buscat, des del mes de gener del 86 —perdó... sí, del 86— fins a la seva aprovació el mes de març del 87; que hem procedit amb una extrema lentitud, que ens ha perjudicat en més d'un aspecte però que era —a nosaltres no ens interessa la lentitud, a nosaltres ens interessaria anar, diguem-ne, pel broc gros i, ràpidament, en tres mesos haver fet la Llei i fora, però sabem que aquesta Llei no s'havia de fer així, i la vam fer a través de l'article 108, que no hi tenia cap compromís. jo tenia un compromís aquí des de l'any 84 de consensuar unes determinades lleis, d'intentar consensuar unes determinades lleis, però

no per l'article 108, que és el que dona més facilitat, precisament, a tots els oponents o a tots els contradictors. I ara ho seguim fent amb una lentitud notable, però és que és un tema que objectivament és complex, i políticament i sentimentalment també ho és; que es preocupa, diguem-ne, de les comarques. Jo crec, sincerament, que, amb les comarques s'arribarà al final a una situació d'un consens molt generalitzat. Hi ha 106 municipis que han manifestat el seu desacord: deixant de banda aquells municipis com Palafrugell, que no és de l'Empordà, i Barcelona, que no és del Barcelonès, que són, evidentment, decisions que obcequen a altres motivacions, deixant de banda això, la veritat és que, deixant de banda també que n'hi ha molts que són contradictoris —el municipi de no sé on que demana que es faci una comarca i que la capital sigui en aquella altra població, que no demana res, per exemple, i que per tant és una cosa que no té cap substantivitat, aquest tipus de proposta—, deixant de banda això, jo crec que ben bé el 50 o el 60% de les reclamacions o de les peticions de canvi que es fan seran perfectament assumibles; que aquests 106 poden quedar reduïts, perfectament a una quarantena i d'aquests quaranta n'hi ha una pila —ho repeteixo— que tenen una clara motivació política o que no tenen prou racionalitat. Diu que això s'hauria hagut de fer... Hi ha un precedent: quan es va l'ordenació territorial a la Generalitat Republicana, en Pau Vila va fer també la consulta municipi per municipi, i van sortir 59 comarques, de les quals n'hi havia alguna que era d'un sol poble —també hi ha un sol poble que demana la nova comarca de no sé què; sí que ho sé, però no ho diré—, o bé hi havia comarques serpentinees, hi havia comarques que donaven la volta a una altra comarca, hi havia comarques en forma de formatge de Gruyère, hi havia comarques... I ara també: si repassen aquestes 106 disconformitats trobaran això mateix. I hi havia —ho repeteixo— 59 comarques, i, a més, amb característiques curioses, algunes d'elles. I ara ens passa el mateix; ens passa menys, perquè ara, de tota manera, la gent s'ha anat habituant, encara que sigui només a través d'aquests plantejaments diguem-ne reivindicatius de molts anys o a través d'una determinada acció d'una revista o a través de mil coses, s'ha anat creant una certa consciència comarcal més consolidada. Bé, aquest aspecte comarcal no em fa por, sincerament, crec que això es resoldrà bé. I per la resta... encara que potser amb més lentitud, és clar, això és molt relatiu: de vegades es diu: «van molt poc a poc»; aleshores es diu: «anem una mica més de pressa»; llavors es diu: «aneu massa de pressa». Això ja ho sabem. Bé, deixem de banda aquest tema.

Comissió de Cooperació. Potser val la pena, perquè així ja quedarà clar, que els llegeixi aquest balanç que deia jo que tenia, no? És prim. Mirin, això es va començar a reunir el 7 de maig. El 7 de maig —i és una nova manifestació de reconeixement que faig al Ministre Almunia— estàvem a un mes de les eleccions municipals i, per tant, molt fàcilment el Ministre hauria pogut dir: «això ho farem després de les eleccions». No solament no es va fer, sinó que es van fer dues reunions abans del 10 de juny. Després hi ha hagut les eleccions, malgrat tot; les posteleccions, més aviat, van influir una mica, la gent va tenir altra feina, i l'estiu. Per tant, no hi ha gaire temps, però de tota manera el balanç és el següent: s'ha aconseguit un traspàs, que no em deixa gens entusiasmada, perquè l'hauríem d'haver aconseguit fa quatre anys, i que jo crec que el

Govern central estava en fals totalment, fins i tot constitucionalment, que és la Confraria de Pescadors; traspàs de la Confraria de Pescadors. S'ha aconseguit la retirada d'una sèrie de recursos, retirada que té unes conseqüències favorables per a la Generalitat, que ara vostè, alguns, somriuran, perquè, realment, són molt minso, encara que algun d'ells no és tan minso, perquè de vegades entorn d'un fet molt repetit es juga una gran competència. Per exemple : un dels grans èxits nostres en el Tribunal Constitucional va ser que el Tribunal Constitucional —i no somriuguin— ens donés a nosaltres la competència de prendre les mesures per combatre la plaga de la processonària, i nosaltres vam exultar : el Conseller d'Agricultura va exultar; jo vaig exultar, naturalment molta gent va somriure, però és que no és el problema de la processonària, és el problema de saber qui decideix, en un moment determinat, les mesures que s'han de fer, que són decisives per al funcionament del camp, qui les pren? en una cosa petita o en una cosa grossa?, i és el mecanisme el que se salva, i és el mecanisme el que dona el poder, que a vegades s'aplica en coses molt petites i de vegades en coses molt importants.

Per tant, si ara els dic que s'ha retirat, gràcies a això, en termes favorables a nosaltres, un recurs sobre les donacions de sang, sobre la *vitis vinifera*, sobre la restauració d'espais oberts, o bé que s'han retirat ara nou recursos, fa molt pocs dies, dels quals set representen un avantatge per a nosaltres i dos no, sobre les línies d'alta i mitja tensió, que és un vell, precisament, contenciós que portàvem ja de l'època de la primera legislatura, bé, és això el que s'ha aconseguit d'una manera concreta, més una retirada d'un recurs que el Govern ens havia fet respecte als funcionaris de la Generalitat de l'any 1939, que no té gaire mèrit perquè aquest recurs ja l'havia perdut el Govern central respecte al Govern basc, però que l'ha retirat, més una definitiva solució, que crec que és bona des del punt de vista de la Generalitat, de cara a la utilització oficial del català en la relació amb altres comunitats autònomes —concretament es refereix al País Valencià i a les Balears—, això s'ha resolt positivament. Després hi ha coses que no són pròpiament competències ni recursos, sinó que són acords que es prenen o simplement, diguem-ne..., una certa..., acords, vaja, per dir-ho així no gaire formals però que permeten funcionar en termes favorables a la Generalitat, per exemple, en algunes coses, com els en citaré dues d'importantes : una és, per exemple, les discussions del Fons Social Europeu; ja ho saben, nosaltres ens n'hem queixat molt i últimament hi ha hagut una actitud més positiva com a conseqüència de l'actuació de la Comissió per part de l'Administració central. I una cosa similar ha passat també amb coses que no estan resoltes encara, però que ens permeten continuar funcionant en una cosa que, des d'un punt de vista econòmic, és molt important per a la Generalitat, que és tota la política del joc.

Bé, i res més, i res més. Aquí jo afegeixo una cosa, a la qual dono molta importància, que és que el balanç de clima que deia abans, ha estat bo. Ens és més fàcil parlar amb l'Administració central; ens és de vegades fins i tot més cordial la relació i, a això, jo hi dono importància, i en un cert sentit jo crec que el fet que d'una manera molt sistemàtica, molt constant hi hagi un contacte Generalitat-Administració central és políticament també un fet positiu. Si vostè em diu que tot això és poc, bé, ja li ho he dit jo abans : és el que és. Nosaltres continuarem insis-

tint en això, no hi podem insistir sempre a base d'aquest rendiment; això, doncs, és un goteig molt minso. No hi podem insistir indefinidament, però tampoc no podem dir que s'hagi aturat el procés totalment i nosaltres, de moment —dic el mateix que abans he dit al senyor Folchi—, totes les crítiques de vostès són molt justificades, algunes jo no les sabria contestar, sincerament, però, en tot cas, la nostra decisió política és la de continuar, ara com ara, en la línia que hem definit el mes de febrer i aquí mateix també o ahir.

Em pregunta que què va dir el Rei. Miri, jo li vull recordar una cosa : el Rei té dintre de la Constitució Espanyola, dintre el marc, un determinat paper que fa que no hagi de dir moltes coses i que les coses que pugui dir tampoc no poden ser objecte, per dir-ho així, d'utilització política. Per tant, simplement, el que sí que li vull dir, això sí, és que el Rei m'ha manifestat sempre una comprensió per tota una sèrie d'aspectes dels que jo plantejo notable i que jo vull públicament manifestar i agrair, però més enllà no li ho puc dir i, per altra banda, torno a dir-li : a Espanya el que mana és el Govern, i el que pren les decisions polítiques és el Govern, no és el Rei. Naturalment, el Rei té un pes, en certa manera, però el que pren les decisions és el Govern.

Què va dir el President del Govern? Bé, això, doncs, varem quedar que miràriem de desbrossar el camí a través de tot això. Vostè em diu : «Escolti, el resultat d'aquesta conversa seva amb el President del Govern no és gaire brillant», no, no és gaire brillant, però el que em va dir concretament va ser això, que jo, per altra banda —ho repeteixo— intento valorar tan positivament com puc. Torno a dir que algun dia seré titllat d'haver estat massa pacient, no pas massa agressiu.

Vostè ha parlat de les resolucions; d'una ja li he contestat, i li he contestat em sembla que amb molta claredat. Per altra banda, li vull recordar que el Conseller Bassols va demanar el dia 3 de setembre que es reunís la Comissió pertinent —el 3 de setembre, eh?, no el 3 d'octubre, el 3 de setembre—, per tal que es reunís la Comissió del Parlament per poder informar sobre aquestes qüestions. No és massa tard, tenint present que la Comissió de Cooperació, que és el tema fonamental que tenim entre mans, es va començar a reunir el 7 de maig, que hi ha hagut eleccions, etcètera. I, finalment, vostè m'ha citat una sèrie de coses que sí, que té raó, que una d'elles li contestaré amb un cert detall perquè és paradigmàtica, no perquè les altres siguin molt diferents, però, aquesta, com que entre la documentació que he agafat he agafat aquesta pensant que potser algú me'n parlaria, doncs, li'n posaré al corrent.

Diu : «El Tribunal Superior de Justícia», efectivament, aquest és un tema en el qual l'incompliment per part del Govern central és flagrant. Què ha fet la Generalitat? Miri, amb data 13 de novembre del 1985 el President de la Generalitat va escriure al President del Govern adjuntant certificació de l'acord adoptat pel Consell Executiu en sessió del 17 d'octubre del 85, pel qual s'instava el Consell de Ministres a adoptar les disposicions i acords necessaris per tal de fer possible la ràpida constitució i l'entrada en funcionament del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

Com a resposta a l'esmentada carta, el President de la Generalitat rep, amb data 22 de gener del 1986, un escrit del President del Govern, en el qual es diu —fixin-s'hi bé— que, d'acord amb l'establert en la Disposició Transitòria Segona de la

Llei Orgànica 6/1985, del primer de juliol, del Poder Judicial, i tenint en compte el que es preceptua en la Disposició Final, els Tribunals Superiors de Justícia de les comunitats autònomes s'hauran de constituir en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor de l'esmentada Llei. L'esmentada Llei va entrar en vigor el 3 de juliol del 1985, per tant, havia d'entrar en vigor, s'havia de constituir el Tribunal abans del 3 de juliol del 1986. «Obligación que el Gobierno, en lo que le concierne, cumplirá en los términos en que la misma aparece configurada.»

Amb data 20 de març de 1986, el President de la Generalitat escriu al President del Govern acusant recepció de l'anterior carta i expressant la seva temença que si el Govern no actua amb celeritat no es podrà complir el termini previst. S'acostaven les eleccions i era improbable que pogués complir el seu compromís, el President del Govern. Així mateix, li demana que el tingui informat o que disposi que ho faci el Ministeri sobre la data en què el Govern pensa prendre mesures concretes i necessàries per a la constitució del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. No hi ha hagut resposta en aquest cas.

El dia 27 de febrer de 1987 el Conseller de Justícia escriu al Ministre expressant la seva preocupació per la demora en la constitució i el funcionament del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Li proposa que, en cas que no estigui prevista una molt pròxima tramitació parlamentària del projecte de llei de planta i demarcació —que és en el que es refugien per dir «primer hem de fer la llei de planta i demarcació», i potser tenen raó, el que passa és que no la fan; el que passa és que no la fan—, que en cas que això no estigui previst aviat es realitzi un desglossament de tota la matèria relativa als tribunals superiors de justícia que, en realitat, condicionarà en molt petitíssima part la futura planta judicial. Que, posteriorment, hi ha hagut diversos contactes amb el Ministeri a nivell de Ministre, de Subsecretari, de Director General de Relacions... etcètera.

Les darreres notícies que tenim d'això és un escrit del 31 de juliol, i el 31 de juliol el Departament deia: «Les darreres notícies situen la presentació del projecte de llei de planta el setembre.» No s'ha presentat.

Bé, aleshores, això és penós. Això és penós, oi? perquè jo crec que això desqualifica molt el Govern central, però també a nosaltres, oi? perquè, és clar, anem escrivint cartes amunt i avall, i telefonades, i que sí, però que després no contesten, etcètera. Bé, això, a mi m'agradarà que vostès m'expliquin com s'ha de fer perquè hi hagi una altra mena de resposta, però jo admito que això és penós. Per això jo deia ahir: escoltin, si és que hem de plantejar la reforma de l'Estatut, no la podem plantejar d'aquesta manera. No la podem plantejar d'aquesta manera. És a dir, la plantejarem dintre de la línia pacífica i dialogant que és la pròpia de Catalunya. Que quedi clar, i això és un compromís ferm que agafo davant de vostès i davant de tot el poble de Catalunya, si és que això depèn de mi, l'agafarem, seguirem una línia pacífica i dialogant, però no la línia de les cartes que no es contesten. No la línia de les cartes que no es contesten. Pacífica i dialogant, d'això estiguin tranquils vostès i tot el país, però no la línia de les cartes que no es contesten.

Bé, i per acabar ja he dit abans també —ho repeteixo—, nosaltres admetem... Jo ahir mateix deia que la nostra línia d'argumentació estava amenaçada, estava amenaçada, entre altres coses, per les cartes que no es contesten; estava amenaçadíssima per les cartes que no es contesten, però que, malgrat això,

nosaltres continuarem el nostre ritme i el nostre calendari; en tenim la responsabilitat com a coalició majoritària i com a Govern, i creiem que tenim la responsabilitat d'esgotar totes les possibilitats, abans d'entrar a fer un altre plantejament, amb uns procediments pacífics i dialogants, però, evidentment, diferents, i posar els sostres on calgui posar-los aleshores perquè tota aquesta voluntat d'entesa i de consens, doncs, porta que no ens contestin les cartes.

No em fa por que hi hagi d'altres comunitats autònomes que també demanin la revisió de l'Estatut o la reforma de l'Estatut perquè nosaltres també, de cara al futur, ens haurem d'acostumar a una cosa. I això ho dic perquè hi ha alguns personatges que últimament crec que especialment ho han de sentir: hem de parlar de solidaritat, però també de Catalunya. Perquè que de bones a primeres de seguida et vulguin tancar la boca amb la solidaritat, això és una cosa que està arribant al límit, també. De solidaritat, n'hi ha i, si no, mirin els pressupostos de l'Estat. Si vostès miren els pressupostos de l'Estat veuran que solidaritat per part de Catalunya n'hi ha molta; i ara mateix jo he demanat als consellers, a alguns consellers, que vagin a saludar a tots i cadascun dels presidents de les comunitats... els nous presidents de les comunitats autònomes que han sortit de les eleccions en un acte de solidaritat, en un acte de col·laboració, en un acte d'oferta de cooperació en tot el que calgui. Però convé que alguns personatges pensin també en Catalunya. Això és una cosa; i, nosaltres, si hem de fer un nou plantejament de cara l'Estatut l'hem de fer consegüentment pensant en Catalunya, naturalment en l'encaix que això ha de tenir dintre el conjunt de l'Estat; és clar que en tenim, de proposta general a nivell d'Estat, és clar que en tenim i, si cal, ja l'explicarem, avui mateix. Però hem de pensar molt en Catalunya perquè sembla que hi hagi gent que no hi pensi, que només pensi en la solidaritat, i en el fons del fons el que pensa és en tot menys en el que és realment el reconeixement de la personalitat nacional de Catalunya.

No hem de pensar tampoc en els bascos. Si ens obsessionem amb els bascos, anirem malament. Ells tenen un Estatut que és millor que el nostre, d'acord, i un dia, si vostès volen, analitzarem el perquè és millor. Algun aspecte, l'aspecte purament conceptual ja el vaig analitzar en el debat de febrer; hi ha d'altres motius també, altres aspectes, bons i dolents. Però nosaltres tenim la nostra manera de fer i nosaltres tenim la nostra realitat de país, que és diferent de la d'ells, i si nosaltres anem obsessionats amb el que fan aquests o els altres o els de més enllà, no anirem bé. Una altra cosa és que diguem: «escoltin, és que vostès han utilitzat una altra metodologia en el cas de la sanitat basca i en el cas de l'INSERSO; facin el favor d'organitzar-la en nom de la solidaritat.» Alguna vegada també podria jugar a favor nostre, la solidaritat, alguna vegada també podria jugar a favor de Catalunya, «en nom de la solidaritat, facin això.» Però l'obsessió pel que pugui fer el senyor Gómez de las Rocas, posem per cas, que diu que vol fer la reforma de l'Estatut, o el que sigui la situació de l'estat del «mejoramiento foral» navarrès, doncs, no l'hem de tenir. Nosaltres som el que som, nosaltres reclamarem el que haguem de reclamar, però sense deixar-nos condicionar per plantejaments, perquè, a més, en altres hem vist que no els dona prou bon resultat.

En tot cas, senyor Torres, nosaltres, en funció o en exercici

del que entenem que és la responsabilitat d'uns partits de govern, i tot i admetent moltes de les crítiques que vostè ens ha fet, continuarem portant aquest tema d'acord amb el ritme i amb la forma que vaig expressar ahir.

(El M. H. Sr. President s'absenta del Saló de Sessions i l'I. Sr. Vice-president Primer el substitueix en la direcció del debat.)

El Sr. VICE-PRESIDENT PRIMER : Moltes gràcies, Molt Honorable President. Té la paraula l'Illustre Diputat senyor Víctor Torres.

El Sr. TORRES : Gràcies, Honorable President. Bé, molt breument, per contestar algunes de les remarques de l'Honorable President. Primer, la contradicció del començament no és tal contradicció; en realitat, el que jo he intentat dir —l'exemple pot ser desafortunat— és dir que el discurs que vostè va pronunciar ahir és un discurs que és una compilació d'una colla de discursos que li han donat uns excel·lents resultats en el curs de la restauració de la nostra autonomia i que, naturalment, aquesta informació, aquesta compilació, ara, vostè, ahir la va fer una altra vegada, de cara, evidentment, a una contesa electoral que s'està apropant.

Bé, la qüestió de la llengua : estic d'acord amb el President. Li agraeixo moltíssim la informació que ens ha donat, informació que ara tenim en primícia, sobre la Resolució número 2 de l'11 de febrer, i comprenc perfectament les raons que han justificat la paralització d'aquesta proposta. Ara, el que jo sí que voldria dir és que el que ens ha dit avui el President se'ns hauria pogut dir molt abans, molt abans, de manera de no deixar en peu el compliment d'una resolució que es va aprovar ja fa una colla de mesos.

S'ha parlat, el President ens ha parlat, ens ha fet un esquema breu dels resultats de la Comissió de Cooperació, resultats que ell ha qualificat de minsos, i, efectivament, ho són. Efectivament, ho són. Vostè ha parlat, com una gran victòria, en fi, com una victòria, com una victòria petita, relativament petita, del tema de la processonària, que és, evidentment, un pas de formiga. I els altres, no gran cosa més. No gran cosa més.

Ara, jo, hi ha una cosa que voldria preguntar a l'Honorable President, i és que jo vaig llegir a la premsa que aquesta retirada de recursos per part de l'Administració central, o de conflictes, anava acompanyada de retirades per part nostra. Ah!, jo voldria preguntar si nosaltres també hem retirat coses, perquè la cosa és molt més greu. Perquè, aleshores, vol dir que nosaltres —nosaltres, la part catalana— hem renunciat a unes parcel·les de competència. Perquè si vam presentar uns recursos i uns conflictes de competència davant la Comissió de Cooperació en temes que estàvem convençuts que teníem tota la raó i que eren competència nostra, si nosaltres ho retirem, llavors, ens desmentim i ens desautoritzem nosaltres mateixos. En definitiva, renunciem a una parcel·la de sobirania que vam fer molt ben fet de reivindicar. Això ens ho hauria d'haver explicat, i no ens ho ha dit, President.

Bé, no crec que valgui la pena de... Sí, el Tribunal de Justícia, evidentment. El Tribunal de Justícia, vostè diu que no ens contesta les cartes, no els contesten les cartes. Això no s'ha de fer, naturalment, però aquesta Comissió de Cooperació també en podria parlar, em sembla a mi. Allí no hi ha cartes, allà es reuneixen, tenen contactes directes, de viva veu, i un tema important com aquest, com el tema de cambres agràries, per exemple, que fa mesos i anys que s'arrossega, que és un incom-

pliment absolutament desqualificador, d'això, no se'n parla. Ha caigut en un pou, ha caigut en un món de silenci. I, això, realment, també ho podria tractar aquesta famosa Comissió coordinadora, que ens estem adonant, realment, amb tots els respectes, que no serveix per a gran cosa.

President, si una conclusió he de treure de la vostra resposta en conjunt i de la intervenció d'ahir és que el Govern de Catalunya i el nostre partit tenen una interpretació molt diferent de la política catalana. Hem pogut fer un bon tros de camí plegats, mentre hem pogut servir-nos de l'eina estatutària per consolidar les institucions i estructurar la Generalitat en el seu conjunt; hem contribuït a la realització de millores materials importants per al país, i ens n'hem felicitat; en canvi, no ens hem pogut entendre pel que fa a la defensa de la identitat nacional de Catalunya. Vós heu pensat —i continueu pensant— que només amb una negociació pacient i de vegades humiliant es poden aconseguir resultats positius per al país; d'altres l'han feta, abans vostre; no és cap novetat. El que ens costa molt de comprendre, President, és que es vulgui definir com a nacionalista una política que té com a màxima aspiració que es faci una lectura determinada de l'Estatut del 1979. És molt possible que aquesta política us doni bons resultats electorals; en veritat, ja us els ha donat. Ara, el que queda per veure és si també serà positiva per al país.

Com que nosaltres creiem que no és així, vàrem decidir donar per acabada la nostra participació en el Govern que presidiu, perquè vàrem jutjar que no era honest continuar una relativa cohabitació a partir del moment —el febrer del 1987— que les vostres opcions i les nostres no podien anar juntes. L'esdevenidor dirà, a la curta o a la llarga, quina de les dues és més favorable per a l'esdevenidor del nacionalisme català.

Moltes gràcies, senyor President.

(El M. H. Sr. President es reincorpora al seu lloc.)

El Sr. PRESIDENT : El Molt Honorable President vol tornar a intervenir? *(Pausa.)* Prosseguim, doncs, amb les intervencions dels grups parlamentaris. Pertoca ara donar la paraula al Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat de Catalunya, i per això tinc el gust de donar-la personalment a l'Illustre Diputat senyor Ribó.

El Sr. RIBÓ : Senyor President, senyores diputades, senyors diputats, en aquest torn de resposta a un discurs que al nostre entendre —entendre literal de les paraules del President de la Generalitat— tractava de dotze anys de la vida política catalana : els set anys i mig ja escolats des de l'any 80 i els quatre anys i mig que tenim per davant.

Intentarem demostrar que hi ha una proposta per a Catalunya, una manera de veure la societat que la contrastarem amb la realitat actual i amb l'obra de govern feta, i que, al mateix temps, la relacionarem amb els instruments —es diguin Estatut o d'altres— que fan falta per arribar a aquella proposta.

Ho podríem fer ja amb el balanç del Grup parlamentari del PSUC els darrers set anys i mig, i ho farem amb les elaboracions del mateix Grup parlamentari del PSUC o del mateix partit i, fins i tot, amb les elaboracions programàtiques començades en el si de la federació Iniciativa per Catalunya, de cara a donar una alternativa de govern a Catalunya.

Per a nosaltres, Catalunya és una societat concreta, que té un potencial nacional, que és una nació que té dret a autogovernar-se, però té dret a autogovernar-se sense por,

anant molt més lluny del que ha anat en aquests darrers set anys i mig, amb fermesa i amb l'objectiu d'incrementar, millorar i transformar positivament les condicions de vida dels seus ciutadans. I, perquè no se'ns prenguin per paraules buides o per definicions pietoses, intentarem comparar-ho amb altres nacions, amb altres organitzacions polítiques, especialment del panorama europeu, especialment de les democràcies parlamentàries liberals, que són les coordenades en les quals avui es mou una societat com Catalunya.

La cohesivitat de Catalunya, la nació catalana hauria de ser més conscient del seu potencial i, sobretot, de què li pot servir l'autonomia, i de com pot participar, aquella persona concreta a què el President Pujol apehava en parlar dels serveis, com poden participar aquells milers de persones concretes en la construcció del nostre futur.

Nosaltres ho hem intentat, fins i tot, de manera puntual, amb una mesura que és coneguda pels mitjans de comunicació, que és obrir línies telefòniques per afegir també suggeriments per a aquest debat, que intentarem sintetitzar en les nostres propostes.

Catalunya pot ser, doncs, a partir del seu potencial nacional, una cohesivitat que s'autogoverni sense por, molt més enllà del que avui s'està autogovernant, per aconseguir cinc objectius : un país on es redistribueixi la riquesa, un país per viure, un país amb uns serveis públics que millorin la qualitat de vida, un país que afermi la seva personalitat nacional i un país que tingui una administració pròpia i eficaç, i per a això es requereixen, ho entenem, majors col·les d'autogovern.

Però, abans d'entrar en l'explicació de cadascun d'aquests objectius, permetin-me que faci un exercici que creiem que no va fer el President de la Generalitat, que és situar aquest debat en la realitat de Catalunya avui. És un debat sobre una societat i una obra feta fa set anys i mig. No sabem què passara, d'aquí a quatre anys i mig, ni d'aquí mig any o vuit mesos, a les eleccions. Si que sabem què ha succeït en set anys i mig d'evolució de la societat catalana, d'evolució de la societat catalana sota el Govern de Convergència i Unió —de vegades amb el suport dels centristes i d'Esquerra Republicana; després, durant una bona temporada d'aquesta legislatura, només amb el suport d'Esquerra Republicana; ara, exclusivament sota el suport parlamentari de Convergència i Unió—, i set anys i mig, també, d'haver anat rebutjant sistemàticament —sistemàticament— alternatives a qüestions concretes que es plantejaven.

En el seu discurs, senyor Pujol, vostè comel una fallàcia que li és molt rendible electoralment, i és refugiar-se darrere el mot «Catalunya», apropiant-se de Catalunya, i ens convoca tots a seguir-lo a vostè, no com a Secretari General de Convergència Democràtica, no com a President de la Generalitat, sinó com a ciutadà que és identificable amb el valor «Catalunya», i se l'apropia dient-nos —no explicitament, però el menor d'edat que ja sapiga llegir ho interpretarà del seu discurs d'ahir— que l'únic nacionalisme possible és el seu i que vostè és la garantia d'aquest nacionalisme. Permeti'm que li digui que la democràcia és pluralisme i que en una nació hi ha pluralitat de visions per interpretar la societat.

Vostè, en la seva fallàcia, fa un doble discurs d'ambigüitat calculada que, per tant, té una parella, jo diria, d'estafa al qui el sent. Vostè vol satisfer, al mateix temps, al radical i al moderat, a l'independentista i al conservador espanyol; vostè és

capaç de combinar —fixi's-hi bé— unes amenaces implícites, i de vegades explícites i unes afirmacions radicals —sempre en condicional, això sí, es cura en salut—, fins a l'extrem d'arribar a dir, i el cito textualment : «Imaginín-se que un dia ha guèssim d'arribar a la conclusió que la via pacífica dona menys que la violenta». Nosaltres, senyor President, mai —mai—, en democràcia parlamentària amb llibertats, per reduïdes que fossin, ens plantejarem, ni en condicional, aquesta hipòtesi, i ens sembla una greu irresponsabilitat que el President de la Generalitat, com a aquest manipulador que expropia el nom de Catalunya, l'arribi a formular (*tremor de veus*).

Nosaltres veiem que vostè combina les crides al radicalisme i les crides a la moderació, perquè, és clar, té una altra part de l'electorat al qual ha de satisfer. I continua reproduint aquella apellació que li agrada tant a vostè —i, ho repetixo, que li dona tants vots—, que el país va bé, i els problemes són de fora. El país va bé... Aquí, bé; allà, malament. Aquí, Govern; allà, oposició. Però, compte, que no és veritat. Vostè no fa oposició a les Corts Generals; vostè no és oposició a nivell d'Estat. Vostè ha fet múltiples acords amb el Govern de la Unió del Centre Democràtic, senyor Jordi Pujol. Vostè ha fet múltiples acords amb el PSOE. Vostè ha coincidit, en temes de política internacional —com vostè ha dit molt bé, molt abans que ells era vostè atlantista, i per això presideix una comunitat autònoma amb la contradicció que surt, per una aclaparadora majoria, en contra de ser a l'OTAN, i vostè és atlantista i, en certa manera, ignora aquesta votació en contra, o pot ignorar, per exemple, les demandes que hi puguin haver per fer fora les bases americanes d'aquest territori.

Vostè coincideix —avui ho ha dit, i ha aplaudit una altra vegada— amb la política econòmica de l'actual Govern espanyol, o de l'ordre públic; no fa pas tant de temps que quan el senyor Barriounevo estava en unes certes, diguem-ne, estructures de marge polític, l'aplaudien des dels bancs de la Minoria Catalana! Per tant, aquest joc que vol fer veure que practica, d'aquí govern, aquí oposició», continua essent aquesta instrumentaltització de la política, perquè fins i tot —i en part, rem més endavant, i en parlàvem el febrer— en política autonòmica vostè ha coincidit amb els governs centrals, senyor President, i no pas en minietats : ha coincidit en lleis de bases, ha coincidit en lleis orgàniques, ha coincidit en propostes que afecten múltiples factors de la política catalana, com en parlament. Per tant, no s'hi val, que practiqui aquest discurs d'aquí govern i allà oposició».

I, així, vostè fuig de l'anàlisi sobre la seva obra de govern, la de vostès, i dels problemes concrets de la societat catalana que s'han de posar en relació amb l'anàlisi de l'obra de govern. Ahir, per exemple, senyor President, el Vallès Occidental es va quedar sense aigua, ciutats senceres importants del Vallès Occidental, i alguna governada per alcaldes d'Iniciativa per Catalunya, es quedaren sense aigua. Jo no li vaig a fer ara la demagogia de dir-li : «responsabilitats, a vostè», però és fantàstic que en dues hores i un quart, del problema de l'aigua, ni se'n va parlar, i no es parlés de coses de la bastant temps, set anys i mig —és vostè que ha triat el terreny de joc i el període de temps, no fent un debat d'un any, sinó set anys i mig—; fa bastant temps que hi havia mesures a prendre per evitar coses que són evitables —havent-n'hi altres que són inevitables— de la mare naturala.

Hem de parlar d'obra de govern, senyor President. Vostè administra —per si no ho saben els ciutadans de Catalunya—, ja, més de 500.000 milions de pessetes de diner públic, de diner del contribuent, de diner dels ciutadans de Catalunya. Vostè no té un pressupost petit; vostè té un pressupost que s'aproxima ja als 600.000 milions de pessetes, i fa set anys i mig que és el responsable d'aplicar aquest pressupost, que ha anat engruixint-se, i d'aplicar unes competències. Hem de parlar, doncs, senyor President, de la seva obra de govern, de la seva capacitat de gestió. Vostè porta set anys i mig governant i no s'hi val que ara encara ens digui quins són els dèficits imputables a Madrid; no tot és imputable a Madrid, senyor President. No pot ser que en una societat tot el que passa de dolent sigui imputable fora d'aquesta societat. Potser que repasséssim, en aquest Parlament, senyores diputades i senyors diputats, si volen despertar-se d'aquest somni tan maco que estem vivint en aquesta legislatura, potser seria hora que repasséssim què és responsabilitat, no de Convergència i Unió, no, de tots nosaltres, com a Cambra parlamentària de Catalunya! O és que continuem instal·lats en aquest pensament que aquí, sí, hi ha algunes cosetes, però el gruixut és allò que ens fan des de fora.

Hem de parlar de quines responsabilitats hi ha, de quins compromisos es prenen —perquè estem esparverats de veure com aquest Govern va prenent compromisos i van a la paperera— i de quines exigències es poden fer a partir d'aquests compromisos.

No fa ni un mes que el senyor Conseller d'Ensenyament —i cito un exemple: no m'agafi el rave per les fulles— fa uns acords dins la Comissió Mixta - Departament d'Ensenyament - Secretariat de l'Escola Pública, i després els escriu una carta dient que els acords no valen: increments sobre el pressupost, precisions quantificades de com millorarem no només la construcció escolar —que molta gent es queixa del barraquisme escolar que hi ha a Catalunya, senyor President—, sinó la qualitat de l'ensenyament, o com millorarem ara la primària, i ara resulta que aquest compromís ja no val. Endavant! Compromisos sobre diverses obres de govern referides a serveis socials, política territorial, complexitat d'administracions, etcètera.

Vostè, a més, això, ho fa per situar la seva opció social ideològica. Ahir ens va fer un gran cant a l'individualisme —i és molt legítim, senyor President, perquè en definitiva abans dèiem que democràcia és pluralisme i que cadascú expressi la seva posició—, un gran cant a l'individualisme i, en negatiu, a la insolidaritat. Vostè està dient a Catalunya: «Espavilin-se tots». Ara bé, en queden uns, que ja els ha qualificat, «els que no poden seguir», «els que pateixen», ens ha dit altres vegades, «aquells pels quals» —vostè ha dit en un entrevista llarga fa poques setmanes— «hem de tenir compassió», però els altres a «espavilar-se». És molt lògic, a partir d'una certa concepció política; no li critico que la tingui, critico que governi Catalunya avui una concepció política que a tot el que és marginació social, a tots els que no poden seguir el tren de l'individualisme de cara a la recuperació —i després en parlarem—, doncs, bé: «Pateixen, compadim-nos-en i vegem com ens podem espavilar, els altres». I contrastant de manera constant societat civil —que, per cert, senyor President, de la societat civil en parlava en Hobbes i en parlaven al segle XIX, i en parlaven en tesis polítiques tots els pensadors liberals dels principis de la formulació de l'Estat, i el mateix Gramsci, des d'un punt

de vista bastant llunyà, marxista, desenes d'anys..., que ningú de nosaltres anés a buscar la paternitat de l'expressió—, contrastant constantment societat civil amb política econòmica, i venent aquesta imatge a través d'un abús de la publicitat, de la publicitat institucional, no de la d'aquella ciutat francesa que està sensibilitzant sobre el TGV. De què sensibilitza aquesta pàgina sencera del diari, d'un mitjà de comunicació, que ens parla de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya? De què sensibilitza, això? De què sensibilitza parlar d'una escola que —vostès ho han de reconèixer; fa set anys i mig, eh?, no és una crítica de fa dos dies, rebutjada sempre—, ara, la seva gran activitat és fer cursos de català —i ara l'anglès, hi hem incorporat—? L'Escola d'Administració Pública de Catalunya, una pàgina que... no tinc temps de llegir-la, la majoria és història, un darrer paràgraf són pietoses intencions. Set anys i mig a les seves mans, l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, senyor President; i diaris, publicitat pagada pel contribuent. «Som 6 milions», constantment, apel·lació a aquesta comunitat, per sobre del pluralisme, però no hi ha anàlisi de fins i tot com s'utilitzen els milions dels «6 milions» per fer publicitat institucional, que no és res més que publicitat partidista. I vostè, senyor President, ho fa, tot això, que és per a mi la part pitjor del seu discurs, amb una resultant d'ineficàcia.

Podria repassar les diverses conselleries i com han anat vostès devaluant el contingut del Consell Executiu, però la prova més clara de la seva ineffectuació és fer-li una pregunta molt senzilla, senyor President: qui governa avui a Catalunya? Si vostè vol anar a fer un permís industrial, o un permís d'urbanisme, o un permís d'altres matèries, quantes administracions haurà de tocar? Si hem de saber qui mana les forces d'ordre públic a Catalunya, segurament, després de set anys i mig, el senyor Bassols em dirà: «esperis, que d'aquí a un mes es reuneix la Junta de Seguretat». Aquests dies, amb els aiguats, qui coordinava? On hi havia les mesures de prevenció?

Senyor President, jo no li demano que m'expliqui el que han fet —segur que han fet coses—, li estic dient de qui és responsabilitat aquest marasme, aquest desgavell, aquest desgovern que hi ha avui entre les diverses administracions de Catalunya, quan porten set anys i mig governant? En comptes d'apropiar-se de tot el país, senyor President, jo li prego que en aquest debat es responsabilitzi en primer lloc de l'obra de govern; no s'amagui darrere el país, vagi a respondre sobre l'obra de govern.

I entro en aquells objectius abans enunciats. Catalunya és un país que té riquesa suficient per ser redistribuïda i per elevar qualitativament el nivell de vida dels seus ciutadans; hi ha possibilitats de creació, i capacitat, amb una visió de collectivitat.

Jo no entraré, senyor President, en el debat sobre si multinacionals sí, multinacionals no. No ens porti a uns debats bastant allunyats del que podem parlar en concret d'economia. Les multinacionals hi són, hi eren molt abans que vostè pugés a governar Catalunya; són un fet. És que negar-se a aquesta evidència seria absurd; és que, si vostè planteja aquest debat, és que no té ni competències per dir que no. El que potser podríem debatre són temes fonamentals a l'entorn de la inversió estrangera a Catalunya. Comporta transferència de tecnologia la inversió estrangera que s'està fent a Catalunya? Comporta processos integrals? Vostè ha citat la Sharp, i, sí, parlem de la Sharp. Què és? Un procés de components o un procés integral? Quanta

tecnologia estrangera ve a Catalunya, com si fos Corea, a enviar-nos les peces, perquè aquí les muntem i després enviem el producte? On és la transferència de tecnologia per formar aquí enginyers catalans, per fer una tecnologia pròpia i no per crear major dependència?

A Catalunya es podria fer una aposta positiva per aquesta creació, per transferència de tecnologia, per formació professional: que vostès tenen l'obligació de vetllar on va el diner públic, directament o indirectament, per donar suport a les multinacionals, si compleixen aquesta condicions, i tenen, per exemple, una obligació molt petita, connectant amb l'anterior, que és portar una llei de recerca al Parlament de Catalunya, o invertir més recursos en recerques, senyor President!

Un impuls econòmic que seria possible si hi participessin i se'n corresponsabilitzessin tots els sectors socials, i m'agradaria que vostè, una vegada més, respongués des d'aquesta tribuna quin paper atribueix vostè a Catalunya als sindicats, a les centrals sindicals, que avui representen el vuitanta i escaig per cent de les classes assalariades dependents de Catalunya; quin paper atribueix vostè a òrgans de consulta i deliberació, com el Consell Econòmic i Social, inexistent, i quin impuls donaria vostè a l'economia social.

Jo li podria llegir estadístiques que desmenteixen afirmacions seves a altres sessions o altres entrevistes: Catalunya ha perdut pes específic a nivell d'Estat espanyol; pel que fa al producte interior brut, Catalunya ha perdut pes específic a nivell d'Estat espanyol, i d'això el senyor Basáñez encara em podria donar xifres darreres que jo no tinc.

Vostè va parlar, per exemple, fent un joc de mans sobre un problema —i hi entro perquè vostè hi va entrar— que és el de l'atur, va dir: «No, no, escoltin, de dos punts per sobre ara estem dos punts per sota». En set anys i mig, senyor President, hem passat de 370.000 a 440.000, del 17% al 19%, estadísticament parlant. Perquè una altra cosa que m'agradaria que discutíssim és de l'economia submergida, perquè..., sabem quant hi ha de pluriocupació, quant hi ha d'economia submergida, quant hi ha de sobreexplotació —si vol que li digui en termes més brutals—, què paflien aquestes xifres?

Podríem parlar d'accidents laborals, senyor President. Per desgràcia, som el primer en el *ranking* a nivell d'Estat espanyol, d'accidents laborals, en xifres que es disparen en els darrers anys pel que fa a Catalunya; podríem parlar de percentatges de cotització dels treballadors a la Seguretat Social comparats amb percentatges de cotització de les empreses a la Seguretat Social, i podríem fer un quadre una mica menys idíl·lic del que ha fet vostè. Sap, senyor President —i tant que ho sap, però m'imagino que és una dada important a tenir en compte—, que solament el 6% dels contractes laborals de l'any 86 són contractes definitius? Només el 6% —a Catalunya, eh? Vostè em pot dir què ofereix l'autogovern als joves que han vist confirmades les xifres d'atur juvenil, relatives i absolutes, durant els seus anys de govern?

Senyor President, un conseller del seu Govern ha dit que coses com la inversió de KIO —Kuwait Investment Office— són molt bones per a Catalunya. A quin ordinador es va decidir, Catalunya-KIO? No és cap europeu, eh? Ja ens n'anem cap al Mitjà Orient, una mica més enllà. Sap què representa aquesta inversió, molt millor que jo; Sap com bufa, avui, el vent de l'especulació a Catalunya, i el d'una fragilitat econòmi-

ca que, fins i tot, paradoxalment, té connexions personals amb l'anterior legislatura d'aquest Parlament i amb alguns banc, que van estar a punt de fer vertaderes fallides amb persecucions judicials, per avui presentar-nos campions empresarials —millor dit, financers— que s'aprofiten de la cresta de l'ona d'aquesta inversió —que, ho repeteixo, pot ser bàsicament especulativa.

Quant, durant el seu Govern, senyor President, pot quantificar i incrementar la independència econòmica de Catalunya? Una pregunta molt senzilla: des de l'any 80 —que vostè arriba a la Presidència de la Generalitat— fins avui, han augmentat o han disminuït els recursos financers que hi ha a Catalunya disponibles per a inversió industrial, controlats per centres de decisió catalana? Al sector bancari, per exemple, ha augmentat o ha disminuït, senyor President, durant el seu Govern? No li estic dient —perquè no m'agafi el rave per les fulles— que tota la responsabilitat és de vostè; estic buscant-li algunes responsabilitats, perquè vostè no n'ha agafat ni una, en aquell discurs que abans he intentat respondre. No dic que tingui tota la responsabilitat que hagin disminuït, com sap vostè, i de quina manera, els centres de decisió i de volum de recursos financers catalans per invertir a Catalunya, però alguna responsabilitat hi té, i m'estic referint a la responsabilitat com a President de la Generalitat.

Ahir es va permetre el luxe de despatxar la intervenció i la planificació, i va dir: «Jo sóc un precursor d'aquells que diuen que no cal planificació» —va dir-ho textualment, i va presumir-ne. Depèn de què entenem per planificació. A la primera legislatura vostès van fer un PAE, un Programa d'Actuació Econòmica, que d'una manera abrandada va defensar el Conseller Cullell des d'aquesta tribuna parlant de la programació que es faria. Per si no ho saben els ciutadans de Catalunya, les transferències a empreses privades de l'any 86, si sumem subvencions i desgravacions fiscals, fan el 10% del producte interior brut de tot l'Estat espanyol; signifiquen tres bilions, tres bilions, de pessetes. O sigui, vivim en una economia estatal, de la qual Catalunya és un subsistema, que hi ha qui es permet afirmar que no hi ha intervenció ni planificació, o que és partidari de la no-intervenció ni planificació, on tres bilions de diner públic, de diner de tots es dedica a l'empresa privada.

Al Pressupost del 88, per exemple, s'incrementen les intervencions en Seguretat Social, per exemple, i què significa, això? Major diner públic amb un caràcter d'intervenció en economia. Però deixem responsabilitats i mares tan grossos com el de l'Estat, i anem al de Catalunya. Quant ha costat la reconversió del tèxtil, senyor President, a Catalunya? És o no és una planificació o una mesura d'intervenció, la reconversió del tèxtil? Què ha costat al diner del contribuent català rasurar sectors bancaris sencers? Són o no planificacions o intervencions de diner públic?

Senyor President, en comptes de fer aquestes afirmacions de filosofia, expliqui'ns la seva utilitat, l'ús que fa dels instruments de la Generalitat: per què no volen programes d'actuació econòmica; expliqui'ns per què ja no hi ha plans d'ocupació en els Pressupostos de la Generalitat. Des d'aquella famosa qüestió dels 20.000 milions, que al pobre senyor Badia li va tocar heretar de governs anteriors, i va rebre per això, a futurs pressupostos, han desaparegut ja els plans d'ocupació; ja no cal fer plans d'ocupació. Què passa amb el FEDER i els

plans d'inversió social, que quan truques a la Generalitat, a determinats departaments no saben ni de què va, quan són ajuts concedits? Podem fer molts viatges venent una determinada imatge financera i empresarial de Catalunya. Ens hauríem de plantejar si beneficia els assalariats dependents, si saben aquests que avui no estem aplicant la normativa sobre higiene del treball, per exemple, a escala europea, i quines són les opcions econòmiques alternatives que es podrien fer perquè Catalunya fos, com nosaltres proposem, a partir de la base dels agents socials, un país amb riquesa per ser redistribuïda millorant qualitativament la vida i el nivell de vida dels ciutadans.

I una d'aquestes opcions econòmiques és la d'un territori. Catalunya —segon objectiu, senyor President— ha de ser un país per viure-hi, ha de tenir un territori, que l'hem de deixar no malmès sinó com cal a les futures generacions; és un país petit però variat, ric en recursos, però que demana una certa ordenació, demana opcions polítiques com les que proposem, al mateix temps, al mateix temps, atacar a les zones endarrerides i marginades, les causes de l'endarreriment i la marginació, i la congestió metropolitana i els dèficits en serveis. Fer opcions, mullar-se fent opcions, sobre zones urbanes, zones industrials, zones agràries; fer opcions d'infraestructura o de recursos, com el tema de l'aigua.

Doncs bé, vostè, senyor President, en una societat que té una tradició tan rica d'elaboracions sobre territori, sobre naturalesa, sobre defensa del medi ambient, no tenen ni un instrument de govern per actuar en el medi ambient : ni conselleria, com tenen altres autonomies, ni agència ni una direcció específica. Vostès no prenen mesures fonamentals, necessàries i urgents sobre el tema del territori a Catalunya; més aviat és un desordre, és un dels temes sobre els quals hem rebut més trucades, i és el cas típic de disposar de les competències i no fer-ne ús. Li citaré alguns exemples en els quals hi ha menys competències —i en alguns quasi cap, però li citaré d'altres que vostès tenen les competències exclusives i no en fan ús. Avui, el territori de Catalunya és un desordre; no hi ha pla territorial —set anys i mig—, Convergència i Unió té massa servituds electorals com per comprometre's a dir on van els parcs naturals, on van les zones industrials, les zones urbanes, etcètera : «No toquem això perquè, compte!, que trepitjarem l'ull de poll d'aquell que està bellugant determinades forces electorals».

I així anem quant a opcions territorials : parcs naturals, el delta del Llobregat, el congost de Mont-rebei i el Mont-sec; l'emmerdament del país —i perdonin l'expressió, senyores diputades i senyors diputats— amb els abocadors, la inexistència de plena seguretat per les químiques, i la població de Tarragona a corre-cuita marxant fins al Pallars, fugint del que creien que era ja el final... Podríem parlar del Mig-Segre, i que vostès estan donant el vist-i-plau a la construcció d'un pantà sobre una falla sísmica, segons diuen dos estudis universitaris. Podríem parlar de Reus, i que l'alternativa de l'Ebre —que aquest matí vostè ha defensat, referint-se a un diputat de la UCD—, té durant set anys i mig alternatives parcials per resoldre, si més no, problemes com el que hi ha hagut aquest estiu a Reus, rebutjades sistemàticament per Convergència i Unió : regulacions del Francolí, del Gaià, del Brugent, de la Glorieta; anar a veure la regulació intercomarcal..., tot sistemàticament rebutjat per Convergència i Unió en funció d'uns interessos, segura-

ment lligats al complex petroquímic, segurament lligats a centres de decisió territorial que poden donar electoralment —no per Catalunya.

No és just que després de set anys i mig de govern de vostès a Catalunya, Reus estigui a les últimes quant a aigua; no li parlo ara d'un fenomen de naturalesa d'ahir : en set anys i mig no hi ha hagut ni plans ni mitjans intermedis per anar a la gran solució, segons vostè, que ara tot just s'ha signat, que és la de l'Ebre.

Vostès, en definitiva, estan al que en podríem dir la primera fase europea pel que fa al territori, que és anar a apagar incendis. Encara no han passat a la segona fase, que és la de prevenció; ni molt menys a la tercera, que està recomanant la Comunitat Europea, que és la d'estudis d'impacte ambiental abans d'emprendre qualsevol decisió política. Som un país petit, som un país amb recursos escassos, de vegades, però el tema territorial és prioritari, i cinc anys més, o quatre anys i mig, amb aquest desordre, ja la cosa serà més irreversible.

Catalunya, en tercer lloc, un país amb serveis públics per millorar la qualitat de vida dels ciutadans com a contraprestació dels seus impostos. Molt ràpidament podríem parlar d'ensenyament, de sanitat, de serveis socials... Aquest, el camp dels serveis públics, és un camp esplèndid perquè la gent, els ciutadans de Catalunya, s'adonessin que «autogovern» vol dir quelcom més, vol dir millorar —no com a repartidora, eh?, no com el que passa ara, que hi ha poblacions de sis-cents habitants que tenen camp de futbol, pista de bàsquet, polisportiu, piscina olímpica i un casal. N'hi ha, eh? No riguem, que n'hi ha, i els felicito —tenen l'alcalde de Convergència i Unió, per suposat—, els felicito. Però quan hi ha uns dèficits com els que hi ha, no anem a utilitzar una política de serveis públics com la repartidora. Serveis públics que, ja li avenço, per a nosaltres no vol dir institucionals, ni tampoc reprivatitzats; que vol dir, amb aquelles mesures més eficients que, sense afany de lucre, donessin vertader benestar als ciutadans.

Molta preocupació, al partit, a la federació, a les trucades sobre el tema escola pública —no tinc temps d'aturar-m'hi. Compromisos incomplerts, el CEPEPC, a set anys i mig... Els sona, als de la primera legislatura, el CEPEPC? Els deu sonar, eh? Tot just ara s'estan integrant algunes escoles, fins i tot amb sacrifici del sou dels mateixos mestres; els han fet esperar set anys i mig, manllevant-los ja de tot aquell capital que tenien, de transformar el sistema públic, i ara entren quasi burocratitzats al sistema escolar.

La quarta universitat, senyor President. Ens parlen de la quarta universitat i, com és lògic, provoquen d'immediat la dispersió de bandes a veure a qui li toca la rifa, sense entrar seriosament a analitzar els dèficits de les actuals universitats. Senyor President, el seu Director General d'Universitats ha arribat a dir que l'any vinent hi haurà ensenyaments a la nova quarta universitat —jo espero que tingui més llarga vida com a director general que els anteriors, que ja en portem quatre, i que ho pugui veure, perquè no serà l'any vinent—, però el que li demano és una política universitària en mans del seu Govern, que avui no la té. I abans de parlar com parla en aquest sentit d'apropiar-se del país, no parlar de l'obra de govern, llançar ja un eslògan, «quarta universitat»..., parlem seriosament dels problemes que avui hi ha a Catalunya en el sector universitari.

M'agradaria entrar a fons en el tema dels serveis socials. No s'hi val, que vostè digui des d'aquesta tribuna: «D'això, no en parlem; d'això, els proposo que no en parlem, que políticament no en parlem». Em recorda un dirigent d'un partit coalitzat amb vostè que, en una reunió, parlant d'aquests temes, deia —en una reunió on hi havia tots els secretaris generals i caps dels partits polítics de Catalunya—, deia: «No polititzem el tema, eh?» És clar, si estan tots els màxims representants dels partits, i no hem de parlar de política; doncs, bé, parlarem, no sé, de la seva inversió X. Polititzem-lo, i a fons; vostè vol dir: «No partiditzem, no en fem ús instrumental partidista», que és molt diferent. Però el problema hi és, i sobre aquest problema hi ha diverses solucions polítiques.

El senyor Miró i Ardèvol, abans de les eleccions del 10 de juny, va llançar contra diversos ajuntaments, i especialment contra el de Barcelona, que hi havia gana, i va llançar una crítica partidista i demagògica sobre determinats barris marginals de Barcelona. Això sí que és un ús partidista. Parlem seriosament de quins compromisos agafarem tots, d'increment pressupostari —que em sembla haver sentit bé, proposta del PSUC en aquelles reunions—, increment pressupostari, a veure si és veritat —i ho sabrem d'aquí a unes setmanes—, sensible a les partides destinades a serveis socials, no a serveis institucionals —no em confongui, no més capítol I—, fins i tot impulsant iniciatives i propostes que estan avui en àmbit no institucional que no busquen afany de lucre. Perquè, si no, ens trobem una política de la Generalitat sense cap planificació, però que, casualment, només fa que ajudar les propostes privades sobre aquest camp.

En quart lloc, un país que ha d'afirmar la seva personalitat nacional, de llengua i de cultura pròpies, per a la convivència; una personalitat nacional irrenunciable amb el ple respecte a altres expressions i amb voluntat de diàleg a nivell d'Estat i més enllà. Això no són paraules; fa pocs dies es publica una enquesta, presentada amb gran triomfalisme: ningú d'aquesta Cambra que tingui dos dits de seny es pot creure els resultats d'aquesta enquesta. Ningú que de debò sàpiga, surti al carrer i comprovi avui el grau d'extensió social de la llengua catalana pot donar credibilitat als percentatges d'aquella enquesta. Entre altres coses, per si no ho saben, una de les preguntes era: «Sap vostè escriure una targeta postal, encara que sigui amb faltes d'ortografia?» (*Remor de veus.*) Per exemple. Suposant que les xifres fossin reals —que, repeteixo, vostè, millor que ningú, sap que no pot caure en el cofoisme, que no ho són—; del 76 al 86 solament hem augmentat un 7% de coneixement del català —deu anys, més dels set anys i mig.

Senyor President, la pregunta que jo li feia al senyor Colomines, que ell, amb molta gràcia, em va respondre a TV3: «Quantes pel·lícules pot anar a veure avui vostè a Catalunya en català?» Una de sola, i a més, sobre la qual crec que hi ha un contenciós perquè han fet el truc aquell d'estrenar-la al mateix temps a altres cines en castellà; una de sola, i una de sola, la flor que no fa estiu, eh? Els felicito perquè els ha caigut justament en aquest debat, perquè fa unes setmanes, cap, i d'aquí a unes setmanes, cap altra, eh? (*Remor de veus.*) Dos diaris a la ciutat de Barcelona en català, directament o indirectament subvencionats per institucions públiques, Generalitat o Ajuntament de Barcelona —millor dit, Consell Executiu o Ajuntament de Barcelona—; dos diaris, i miri el tiratge que

tenen i compari-ho amb els altres diaris. Senyor President —i al damunt, diuen, diuen, ho pot desmentir, diuen que vostès ara neguen les subvencions a les escoles que rebien diners per subscriure's a aquells diaris, potser perquè ha aparegut un altre que a la millor no fa tanta gràcia que el rebin a les escoles.

Senyor President, «presència cultural», vostè deia, o el senyor Conseller fa poc que s'ha queixat als diaris. Saben vostès que, quan la dictadura de Franco, Catalunya tenia major presència a l'estranger que no pas avui, quant a personalitat nacional i cultural? El senyor President és persona que repassa diàriament bastant premsa internacional, i em consta, i sap perfectament, com jo sé —perquè potser sense la celeritat d'ell intento fer-ho també—, que darrerament la presència cultural de Catalunya ha minvat. La presència en els mitjans de comunicació o en els àmbits culturals ha minvat, i m'està molt bé, senyor Conseller, que vostè es queixi de la no-presència a exposicions i propostes a nivell d'Estat. M'està molt malament que en aquest Govern a l'únic que es va és a fer viatges financers o d'altre tipus connectat a les finances, i no hi hagi pràcticament —i no em parli de la UNESCO l'any 81—, seriosament, propostes de difusió cultural de Catalunya arreu, arreu de l'Estat i arreu de l'estranger. I no diguem ja de la presència institucional —que li ha preguntat el senyor Torres i vostè no li ha contestat—, què passa, que tots ens omplim la boca que som europeus, som els més europeus del món, els més europeus de tot l'Estat espanyol, i no tenim presència institucional a les Comunitats Econòmiques Europees. No és responsabilitat del Govern de Convergència i Unió, però porten set anys i mig governant, i ara, sobre aquest tema, uns certs mesos o un any i escaig, i alguna cosa podríem parlar i se'ns podria explicar. I podríem parlar de TV3, etcètera, cosa que m'estalvio, i si de cas en parlarem a altres debats o a altres moments.

I, per últim, una Administració de Catalunya al servei dels ciutadans, eficaç, barata, propera, representativa, corresponsable, que, per a nosaltres, vol dir el que proposem: dos nivells d'administració, l'autonòmic i el local; a Catalunya no hi hauria d'haver res més que dos nivells d'administració: l'autonòmic i el local. Això sí, l'autonòmic descentralitzat: província única i descentralització. Curiosa paradoxa per als catalans, tants anys cridant contra el centralisme de Madrid, tants anys cridant contra el centralisme de Madrid, i avui encara, amb set anys i mig d'un govern que es diu nacionalista, no s'ha transferit pràcticament poder de decisió de la Generalitat enlloc del territori de Catalunya, excepte Barcelona —set anys i mig—; ho podem dir perquè s'ha triat la seqüència del període, per part del President, amb tota tranquil·litat.

En aquest tema em temo que ens perdríem, perquè els exemples ja són enormes, començant pel Parlament. Senyores diputades, senyors diputats, vostès creuen que aquest Parlament és la Cambra que defineix l'Estatut, la que impulsa i controla l'acció de govern, que després de mesos de fer una reforma del Reglament hem aconseguit una interpellació d'urgència i una comissió d'estudi, el gran fruit de la reforma del Reglament? Que no hem aconseguit que el President de la Generalitat, que ve a aquesta tribuna una vegada l'any, quan hi haguessin temes d'importància, valorats per diversos grups parlamentaris, tingués obligació d'explicar-se? O sigui que vostès, del color que siguin, tenen el privilegi de poder sentir el President de la Generalitat, aquí, una sola vegada l'any? Creuen que

vostès —nosaltres— tenim mecanismes com, per si hi ha esdeveniments concrets, anar de debò a la seva resolució en tot el que ens ocupés com a Parlament? I saben que tots nosaltres costem 1.300 milions de pessetes al contribuent? Si algú n'està satisfet —anava a dir, el felicito— hauria de plànyer que hi hagués tanta irresponsabilitat en aquesta Cambra. Això no és imputable a Madrid; que no és un dèficit de Madrid que el Parlament de Catalunya sigui el gran desconegut de l'opinió pública de Catalunya, que el Parlament de Catalunya no serveixi com a fòrum de discussió dels problemes reals que avui dia té la societat catalana. Això és imputable a tots nosaltres, tenim les nostres quotes de responsabilitat i, en primer lloc, òbviament, el Govern, que ha renunciat a aquesta part de l'autonomia.

Podríem parlar de funció pública, oposicions a cossos especials, la famosa valoració de llocs de treball... Miri, si vostès, senyors de Convergència i Unió —que ho saben, suposo, millor que nosaltres—, munten una empresa, la valoració de treballs es fa immediatament: set anys i mig, i no hi ha valoració de llocs de treball a la Generalitat de Catalunya. «Bufandes», ara amb altres noms, ja no es diuen «bufandes», eh!, senyor Bigatà; ja sé que han canviat la denominació, però continuen essent «bufandes» com a catedrals, i no només vostè, ja n'hi ha d'altres que s'han contagiats, altres conselleries; endavant.

Sobre la seguretat. Ara estem negociant una nova promoció de mossos d'esquadra, quan hi ha una gran situació de neguit dins dels mossos d'esquadra —m'imagino que amb afanys electoralistes s'està negociant ara—, pagats per la Generalitat, i acceptant que una part es destini a vigilar les presons. I la gran notícia la vaig llegir jo al diari fa pocs dies, al diari del 23 de setembre: «Principio de acuerdo para desbloquear la Junta de Seguridad de Cataluña», aHeluia!, set anys i mig i hem arribat a «un principio de acuerdo para desbloquear la Junta de Seguridad»; no és imputable en exclusiva al Govern de Catalunya, però quelcom hi té a veure, eh! Que el màxim que aconseguim en set anys i mig —i, perdoni, senyor Bassols, jo fa més anys que estic en aquesta Cambra que vostè i sé el que passa amb això, lamento haver-li de posar un gerro d'aigua freda—, sigui trobar «otro principio de acuerdo»... Però, és clar, quina responsabilitat s'autoatribueix el Govern de la Generalitat?

Podríem parlar d'un tema que... Miri, ho lamento, no m'agrada fer exercicis de paternitat, però vaig ser jo qui va profetitzar que tornaria a aquesta Cambra: el finançament, model definitiu. Per cert, que les ponències que jo he pogut veure del Congrés del Partit Socialista Obrer Espanyol el donen per definitiu. Doncs, bé, ara ja no és definitiu, ara ja és provisional; no ara, no, dos mesos després d'haver-lo signat. Això no és seriós; per part del Govern de Catalunya no és seriós; no és seriós que aquesta Cambra, ara fa un any, voti una resolució unànime —unànime, eh!, unànime— d'un determinat sistema de finançament, després es pacti allò de —perdoni que ho digui en castellà— «el pájaro en mano, más que cien volando» els 40.000 milions, i ara ja es digui que no val. Això no és forma de governar; això sí que és la filosofia que li dona vots, eh!: aquí Govern i allà oposició, és clar, aquí ho firma, aquí aprofita els 40.000 milions, allà va ara, una altra vegada, a queixar-se.

Sobre el joc, senyor President, moltes trucades també sobre el joc. La Llei del Joc diu que el Govern de la Generalitat pro-

curarà que el joc no es multipliqui a Catalunya. És una ironia, eh! (*remor de veus*); si vostès miren els mitjans de comunicació és una bona ironia, perquè ara ja en tenen una de nova si volen jugar; argument contrari: «així els diners no se'n van de Catalunya». Argument molt senzill: quina inversió ha fet l'actual Govern perquè el ciutadà de Catalunya jugui menys? Quines campanyes de «6 milions», de «Som 6 milions» s'han fet per sensibilitzar la població a que jugui menys, que el joc és un vici? Quines? Quantes? Saben vostès a quines butxaques repercuteix el benefici del joc, especialment? No d'aquells que tenen molt, especialment de les classes més subalterns, de les classes més populars; on hi ha més escurabutxaques és a barris molt sovint de radi metropolità de Barcelona, i saben vostès que hi ha coses prou fosques per estar als tribunals, en l'adjudicació de concursos com el de Luditec, que s'aprofita d'un 20% del diner de la Loto Ràpid de Catalunya, una empresa privada? És bastant tèrbola tota aquesta qüestió, que m'agradaria que, seriosament, Convergència i Unió, d'una vegada, llancés la cortina avall i ens expliqués tot el que hi ha al darrere, i, especialment, si no volen parlar d'aquesta qüestió així, parlem de si és lògic que un determinat govern vagi multiplicant les instàncies de joc a Catalunya.

I parlem de la LOT, per acabar aquest darrer i penúltim punt. La Llei d'Ordenació Territorial; una llei que ha trencat tots els consensos haguts i per haver; una llei que s'ha imposat a la societat catalana, si més no, a tot el que afecta el 40 i escaig per cent de la societat catalana, en termes de participació a les eleccions, i molt més en termes de ciutadans; una llei que no té en compte centenars d'estudis previs sobre el model territorial de Catalunya; una llei que s'imposa a molts ajuntaments. I, una de les perles més maques, en aquest sentit, és del Director General de l'Administració Local de Catalunya fa pocs dies, també, en unes declaracions: li demanen què pensa fer la Generalitat sobre les respostes que ha rebut dels ajuntaments, que els ajuntaments han respost «sí», «no», però sovint s'han estès en consideracions sobre la Llei Territorial, perquè els ajuntaments són la base de la piràmide; serien, amb confiança, els ajuntaments que haurien de fer l'organització territorial a Catalunya, no amb malfiança; serien, amb confiança, les comarques que haurien de fer l'organització territorial de Catalunya, no amb malfiança, i el senyor Director General, de l'actual Generalitat, diu: «La pregunta que hace el Consell Ejecutivo tan solo se limita a pedir a los ayuntamientos su opinión sobre si están o no de acuerdo en pertenecer a la comarca en la que están adscritos. Los ayuntamientos no tienen por qué realizar ningún añadido». «Punto», «mando y ordeno», «vostès a callar», «sí, o no», «vostès, que són els protagonistes» —m'imagino— «de la definició territorial sols diguin sí o no, no hi facin cap afegitó», així els ho diuen des de la Generalitat, un càrrec bastant específic pel tema.

Avui hi ha una gran confusió sobre el futur de les comarques, sobre el futur de la Corporació Metropolitana, sobre la Diputació. Hem creat dues entitats, el mes d'agost, municipals, i encara no sabem ni quins recursos, ni de quin personal disposaran. Jo li proposo, senyor President: primer, compleixin la LOT. Acaben d'enviar un pla d'obres i serveis al Parlament de Catalunya que no té en compte les comissions que haurien d'haver estat creades per a la seva elaboració, i no parla del pla director. Les condicions que diu la LOT són bàsi-

ques per als serveis?, a la paperera; aquí ve el pla d'obres i serveis. Compleixin la legislació d'aquest Parlament, en alguns extrems imposada per la majoria; primera. Segona : vagin a un desplegament equilibrat de la LOT. Seriosament, no es pot parlar de comarques sense haver buidat de contingut les diputacions; seriosament, què n'ha fet? una nova unitat administrativa. Anem a crear noves expectatives i noves frustracions. Anem a *la par* : anar creant unes comarques buidant de contingut les diputacions. Tercer : si us plau, digui'ns les seves prioritats i la planificació de transferències pel que fa a les diputacions; digui'ns quin caràcter, quina estructura i quina organització volen donar a les comarques, qui ningú no ho sap, ni els mateixos convergents, i repassi's el llibre que ens ha enviat la Conselleria sobre el tema aquest, que té textos maquiavèls de literatura revolucionària, comentant amb ignorància què són les comarques.

Senyor President, com a penúltima qüestió : l'Estatut —i vaig a ser brevíssim perquè em referiré al debat del mes de febrer. L'instrument per fer això, aquests cinc objectius que hem plantejat, que vostès no estan complint, és l'Estatut; no ens torni a treure la diferència entre l'Estatut del 77 i el del 79; jo li puc repetir una per una les diferències, fins i tot per deformació professional. Però la més important que afecta aquesta Cambra, és que les esquerres, per consens, renunciaven a un sistema electoral més proporcional que l'actual en benefici d'aquest sector de la Cambra. Aquesta és la diferència més important.

Sobre l'Estatut, nosaltres els proposem —i, demanaria cinc minuts per acabar, senyor President— un acord; un acord d'autogovern que signifiqui, no la reforma de l'Estatut..., vostè sap, com jo, que la reforma de l'Estatut implica immediatament reforma de la Constitució, i vostè encara és l'hora que ens digui —i no ens ho dirà avui, tampoc— quin model d'Estat vol; li ho vaig preguntar dues vegades al debat de febrer i m'estalvio la pregunta perquè em pugui respondre a altres qüestions. Un acord d'autogovern que fos subscrit per tots els grups polítics, per damunt d'enfrontaments partidistes, amb consens, sobre els temes bàsics, per desbloquejar l'actual situació, per incrementar el *quantum* de poder, amb paràmetres europeus —no demanarem la lluna, amb coses que hi ha a l'Alemanya Federal o a la Gran Bretanya, avui— i que serveixi per millorar les condicions de vida dels ciutadans de Catalunya, que sàpiguen que l'Estatut serveix.

Tres fases : una, de mesures concretes de competències d'execució —me estalvio, són prou conegudes, les donarem amb vehicle parlamentari a aquesta Cambra—; dues, la de la millora de l'Estatut a través de la via del 150, i, tres —i tres, eh!—, a mig termini, la de la reforma de l'Estatut i la consegüent reforma de la Constitució, demostrant que un 50, 25..., posem pel cas, o tenir competències en matèria de política econòmica o altres són instruments per millorar les condicions de vida dels catalans.

En conclusió, senyor President, un programa adreçat a fer real la frase «Catalunya és un país ric», però amb riquesa per ser distribuïda; un país amb un territori per viure, no malmès com el d'avui; un programa de serveis públics que fossin la contraprestació als impostos; una vertadera afirmació de la personalitat nacional, lingüística i cultural de Catalunya, i una administració eficient, propera i responsable. I això vol dir, evi-

dentment, necessitar majors cotes d'autogovern; vol dir utilitzar tots els instruments, els polítics, no negociant a la baixa, sinó anant de debò al que diuen els textos i a veure quines competències tenim, i complint amb els mandats d'aquest Parlament, els econòmics.

No tinc temps de llegir-li com de lluny estan del grau d'execució del Pressupost de l'any 86 —van estar, i el 87 encara només tenim xifres cap al mes de juny—; negociant sense caure en el dilema fals que ahir ens plantejava vostè : «Què hem de ser, radicals o negociadors»? Miri, senyor Pujol, amb set anys i mig de negociar, els resultats que n'ha tret vostè —permeti'm que li digui— són força deficitaris. Caldria veure en interès de qui ha negociat; quines contrapartides n'ha extret; com, de vegades, ha negociat el suport a llei social per a un Govern a canvi d'un cert escreix autonòmic per a Catalunya —ironies com la de la Junta de Seguretat. Negociacions amb Madrid —com diu vostè, i acostuma i li agrada dir— que obtinguin més resultats per a Catalunya, més resultats que no pas haver estat qualificat «español del año», el gran èxit; això sí, a nivell de parla catalana. Amb totes les energies del poble de Catalunya, d'un poble que és el que viu i treballa a Catalunya, i permeti'm que el corregeixi per segona vegada en aquesta tribuna : frase del President Francesc Macià, l'any 31, i no dic que sigui d'ell, possiblement algú l'ha dita abans, però no s'atribueixi paternitats sobre temes tan fonamentals com aquest, i el felicito que coincideixi amb el President Macià i amb nosaltres mateixos sobre aquesta definició. Un poble, una gent que ha après a viure la crisi; una gent que porta prou empena individual o col·lectiva com per crear la seva pròpia empresa, de vegades —mirin com creixen els treballadors autònoms—, o per crear empresa social; una gent, la de Catalunya que, en aquest sentit, és ignorada per la Generalitat, però, pitjor encara, ells ignoren la Generalitat, com si no existís. Tenir un Govern o un Consell Executiu no vol dir tenir autogovern; nosaltres, precisament, volem proposar una alternativa per a aquesta situació.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : L'Honorable President vol prendre la paraula per a la resposta? (*Pausa.*) El Molt Honorable President, senyor Jordi Pujol, té la paraula.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT : Bé, les primeres paraules del senyor Ribó han estat molt similars a les dels altres oradors, aquesta referència que jo he plantejat el discurs d'ahir pensant en el passat, en els set anys passats, i pensant en els cinc anys que vénen, perquè, és clar, no pot ser d'una altra manera : no es pot parlar d'innovació tecnològica a vuit dies, o a vuit setmanes o a vuit mesos vista, i no es pot parlar dels grans projectes, no es pot parlar de l'Eix Transversal, que no podrem començar fins a l'any 1990, doncs també a vuit dies vista. Després ho aplicarà qui ho hagi d'aplicar, a qui correspongui, qui el poble de Catalunya decideixi, però un Govern —i no solament un Govern, sinó un partit amb vocació de Govern— ha de parlar en aquests termes. I el senyor Ribó ha dit —i em sembla molt bé— que ell parlava d'una alternativa per Catalunya, de l'alternativa d'Iniciativa per Catalunya, que és una manera també, en un cert sentit, de presentar el seu programa electoral, i ha fet molt bé. (*Rialles.*) I ha fet molt bé. Perquè vostè, vostè tampoc no pot parlar a vuit dies vista, és clar això. I, aleshores... Potser hi pot parlar més que

jo, però no hi pot parlar del tot. Aleshores ha parlat... que parlaria de cinc temes, que n'hi ha un que l'he perdut. Perdonin, és que jo sóc més lent que vostès; vostès són més àgils, vostè és molt més àgil que no pas jo i molt més brillant, que no sempre vol dir més excellent, també pot ser més efervescent (*rialles*), però, de tota manera, de tota manera no he pogut seguir-lo. I concretament ha dit que vostès propugnaven la distribució de la riquesa. Doncs, li agrairé que em completi això : la distribució de la riquesa, després la política d'una Catalunya per viure-hi, la personalitat nacional i l'Administració. Me n'he deixat un, no li fa res dir-me'l?

El Sr. RIBÓ (*de l'escó estant*) : El territori.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT : El territori. No li faria res... no es molestarà si li dic que en trobo a faltar un?, que és la creació de riquesa. És clar. Distribuir, quina riquesa? La que hem de crear. I això és una cosa molt típica de vostès : de vegades no es recorden que a més s'ha de crear riquesa, si és que se'n vol crear. Pensava que és aquest el que m'havia descuidat, però veig que no. (*Remor de veus.*)

Bé, aleshores, jo evidentment no entraré en el tema, crec que hi ha algunes expressions que vostè no ha d'utilitzar, senyor Ribó. No pot parlar que jo cometo una estafa, no pot qualificar-me de manipulador, ni pot dir que hi ha coses que haurien d'estar en els tribunals. Si vostè sap quines coses han d'estar als tribunals les hi porta, o si no calla, queda clar. I li vull dir que això, fer aquestes afirmacions així, sense més ni més, és molt desqualificador.

Bé, dit això... En canvi, hi ha una altra paraula que vostè ha utilitzat que aquesta encara m'atreveixo a utilitzar-la jo, que, com és sabut, sóc pacient, i és la paraula de la «fallàcia», que no sé què m'ha dit de no sé quina fallàcia. Home, jo crec que vostè —i això és molt general en sectors bastant considerables de la classe política catalana, la qual cosa m'omple de satisfacció, per cert, perquè m'atribueixen coses que jo no dic : constantment diuen : «en Pujol diu això», que jo no he dit, i, aleshores, brillantíssimament em rebaten. Dic que em deixa una mica afalagat perquè penso que potser és que no poden rebatre el que realment dic. I aleshores vostè també m'ha atribuït coses que no he dit, per exemple... És que jo del pluralisme i de la llibertat ahir en vaig parlar, i com que el meu discurs era un discurs escrit, doncs, a part que ha estat recollit, ho pot consultar : «Catalunya és un país» —vaig dir, precisament— «que a causa de la gran força de la seva societat civil», la societat civil vol dir, per essència, llibertat i pluralisme, perquè vol dir que hi ha molta gent que pren iniciatives i molt diversa; per tant vol dir llibertat i pluralisme, i jo que he estat un defensor... No en sóc el pare, de la societat civil. Home, tanta capacitat de procrear no la tinc, tampoc! (*Rialles*) De tota la societat civil, doncs, sóc el pare! I, evidentment, ve de fa molt de temps la societat civil. L'únic que he dit és que hi ha hagut unes èpoques determinades en què la societat civil —no a l'època de Hobbes, que això no ens interessa gaire ara, ni al segle passat, sinó fa quatre dies, fa molts pocs anys—, o no se'n parlava gens o si alguna vegada se'n parlava —i això encara de vegades passa ara— era per infiltrar-s'hi. És clar, això és una mala manera de servir la societat civil, i al final no dona resultat ni per al que s'hi vol infiltrar ni per a la societat civil.

Que hi ha altres formulacions nacionalistes, home, segur! Jo crec que vostè és nacionalista, per exemple, i vostè —li

agraeixo que m'ofereixi la possibilitat de dir-ho—, vostè sap que jo he dit —i he escrit!— moltes vegades que el PSUC era un partit, com a tal, no vol dir que tots en siguin, ni en fossin, però en el qual hi hagué un fort contingut nacionalista. Ho he dit i ho he escrit, i ho he escrit a l'any 75 i a l'any 77 i a l'any 80, i que ha fet un servei molt important a Catalunya —ho he dit. Per què ara vostè m'ha de voler fer dir una cosa que jo no he dit mai, que no hi havia pluralisme a Catalunya, que jo no el respectava? Li puc contestar, precisament, referint-me al PSUC.

Que diu que jo em vull apropiat de Catalunya? No home, no! Jo tampoc no tinc tanta capacitat d'apropiació. Catalunya és petita, però no tant. Un no se la fica a la butxaca així com així. Jo l'únic que intento és servir Catalunya tan bé com sé, això sí. Jo l'únic que intento és servir Catalunya tan bé com sé. I si aleshores això fa... Que no vol dir que la serveixi sempre prou eficaçment : jo mateix penso que no sempre l'he servida prou eficaçment. I si això fa que hi hagi gent que a través d'això em reconegui un cert valor, és possible. Però jo, senyor Ribó, no en tinc cap culpa. I pensi bé en això que ara li vaig a dir. Si, segons sembla —i no em refereixo únicament a les eleccions i a les enquestes—, vostè, per exemple, la seva imatge no està tan identificada amb Catalunya com la meua, això és culpa de vostè, no és culpa meua ni de Catalunya. I la seva, evidentment, ho està molt menys. Però això és un problema seu; pensi per què. Perquè, no com a partit parlo ara, sinó com a persona, també està molt menys identificada. No sé els senyors del telèfon què li han dit. Ja es mala cosa haver-se d'assabentar del que diuen al carrer a base d'un dia que et truquin per telèfon, perquè d'això se n'assabenta un d'una altra manera. Però miri per què la seva imatge està tan poc identificada amb Catalunya, la seva.

Tampoc no és cert que no haguem reconegut errors : en podríem reconèixer molts, però n'hem reconegut un de gravíssim, i en primera persona del plural —això sí—, en primera persona del plural. Vaig dir ahir que alguns aspectes de l'Estatut no els havíem —primera persona del plural— negociat bé. Jo m'hi poso entre aquests, perquè jo hi era. Jo m'hi poso. Com aquest també en vaig dir d'altres, però li dic aquest, només perquè quedi clar que no és cert que volem, que som o que sóc jo tan curt de gambals que em pugui pensar o que puc fer creure a la gent que nosaltres —i jo personalment— no hem comès errors.

Vostè, aleshores, diu... La meua resposta, probablement, serà una mica desordenada perquè vostè ha fet un discurs molt llarg, ha dit moltes coses i ha fet una cosa que a mi m'ha decebut una mica, encara que també el comprenc. Quan vostè ha dit : «cinc coses» —i la sisena que s'ha deixat—, he pensat, ara sí, ara vindrà allò que se'n diu una proposta, diguem-ne, una alternativa, i en part l'ha feta, no li ho nego, però l'ha fet molt esmaltada, molt esquitxada, per dir-ho així, de la petita crítica que no se n'ha pogut sostreure. Vull dir, vostè és un home que és... un home que quan li posen una peça al davant no sap mai renunciar-hi. Això no ho diré perquè em desvia i perquè simplement desdibuixa el fil del meu discurs, que és el que li ha passat, però jo també li asseguro que tinc el mateix defecte i, a més, vull contestar-lo, o sigui que ja veu que també... en això sí que som iguals. I vull contestar una mica tot el que ha dit, i, per tant, també ho faré com vostè, doncs barrejant potser alguns conceptes.

Però vostè ha dit una cosa que sí que li vull precisar. Jo ahir vaig dir : «mirin que jo sóc un home que sempre he predicat la via pacífica i dialogant», i la predico, i la predico; però el que passa és que ningú no pot deixar de dir, no pas per treure'n conclusions polítiques, però sí per fer un seriós advertiment des d'un punt de vista polític i ètic a tothom, que si algun dia s'arribés a la conclusió que matar, pel cap baix, un miler de persones dóna més resultat que no matar-ne cap, que això seria una vergonya! Això seria una vergonya, i això ho torno a dir. O és que no és veritat? O és que això el senyor Felipe González, per començar, no s'ho ha de plantejar ell i tots nosaltres? És clar que sí. I això sap per què ho dic amb tanta rotunditat? Perquè jo ja ho sé que és molt fàcil això ara interpretar-ho malament i que demà surti dient : «en Pujol insinua...» No, no, en Pujol no insinua res, perquè no ara, sinó sempre, dubto que en tot l'Estat hi hagi cap polític —i ara sí que faig una afirmació d'autoelogi molt important—, dubto que hi hagi cap polític que en tot l'Estat s'hagi oposat a la via violenta i al terrorisme tant com jo. Perquè jo i els partits que represento, en aquest cas, hi hem estat contraris sempre. Que no tothom ho pot dir! I no hem tingut cap complaença mai. Que no tothom ho pot dir! Ara alguns es fiquen amb nosaltres, perquè diuen : «sembla mentida, donen suport a en Barrionuevo». Nosaltres no donem suport a en Barrionuevo : varem donar suport a l'Ibáñez Freire, que va ser el primer Ministre de Governació que hi va haver després de..., en el Govern ja —diguem-ne— de la transició, i a en Martín Villa, i a en Rosón, i a en Barrionuevo, i al que vingui. I n'estic molt orgullós, i no tothom ho pot dir, perquè ha caigut la vergonya durant molt i molt de temps, que s'han volgut instrumentar per partits polítics democràtics tots els assassinats que hi ha hagut. En un moment determinat cada assassinat servia per fer un número. Bé, com que no ho hem fet mai, com que nosaltres no ho hem fet mai, i com que jo no ho he fet mai, jo puc dir ara amb molta claredat : si algun dia, si algun dia, arribéssim, s'arribés a la conclusió que la via democràtica i pacífica no serveix per a res, això, per a tots, seria un gran trasbals, seria una gran desautorització de tots nosaltres; de tots nosaltres. Dic això.

Vostè em diu : «és que vostè ha fet acords amb UCD». Sí. «I vostè ha fet acords amb el PSOE». Sí, senyor. I fem tots els que podem; a mi m'agradaria poder-ne fer més. Perquè sempre he dit una cosa : la primera obligació, que per desgràcia no podem complir prou bé, del Govern de la Generalitat és entendre'ns amb el Govern de Madrid; la primera obligació. Amb els d'UCD abans i amb el PSOE ara, i que no ens resulta fàcil i que no hi acabem de reeixir, d'acord, però sempre que hem pogut hem fet acords amb ells; sí, i és cert també que en tres temes absolutament fonamentals hem donat suport al Govern socialista sense demanar res a canvi. Res a canvi! Un, el del terrorisme, ja l'he dit; un altre, el de la política econòmica, és veritat; encara no fa gaires dies, a Madrid, que tothom estava espantat perquè hi havia manifestacions, moltes manifestacions, vaig dir : «escoltin, que ningú es pensi que la suma d'aquestes manifestacions explica quina és la situació del país », ho vaig dir el mes de març o el mes d'abril, «el país, que està governat per un govern socialista, va molt millor del que puguin concloure alguns només perquè veuen deu, quinze, vint, trenta, cinquanta, cent mil persones al carrer», perquè era veritat; i hem donat aquest suport. I en el tema europeu.

Home, que seria fàcil ara explicar que hi ha hagut errors en la negociació, que a més és lògic que n'hi hagi; alguns són potser menys perdonables que d'altres, d'acord; però amb un paquet tan gros i fet amb la precipitació potser una mica excessiva en què el Govern la va voler fer, és fàcil que hi hagi errors, que s'han de mirar de resoldre. I ara seria molt fàcil dir : «Escolti, el suro; escolti, la possibilitat que les caixes facin assegurances; escolti...», en fi, una pila de coses..., el sucre... Tantes coses que no han funcionat prou bé.

El que vam dir és que les ovelles serien el gran negoci d'aquest país perquè, de fet, no varem preveure que els nostres negociadors no preveurien la incidència de les ovelles neozelandeses... Tot això, amb tot això es poden fer números. Amb tot això es pot anar, per exemple, al camp de la ramaderia, i començar a explicar : «Aquests senyors són uns incapaços, són uns ineptes, perquè no es van recordar de les ovelles neozelandeses.» Bé, això no ho hem fet mai, no ho farem. No ho farem, i donem suport al Govern. I si podem fer-ho en altres coses, també ho farem, perquè la nostra obligació, la nostra obligació és que el país vagi bé; una de les nostres obligacions. Hi ha coses en les quals que el país vagi bé coincideix amb el que és la política del Govern, al nostre parer.

Vostè, avui i l'altre dia, en unes declaracions va..., bé, no caldria que li contestés això, però sí que li vull contestar, perquè justament és un tema que per a mi és important; potser políticament no li hauria de contestar, però per a mi és important. Jo vaig dir que la societat ha de sentir compassió. Sí, senyor; la societat ha de sentir compassió. Jo, el que no dic és que els problemes que hi ha a la societat s'hagin de resoldre per compassió; s'han de resoldre per justícia, s'han de resoldre per acció de govern. Estaríem d'acord, segurament, en molts i molts aspectes vostè i jo en com s'han de resoldre aquests temes, almenys en molts aspectes. Però jo em sento amb l'obligació d'advertir d'una cosa la població de Catalunya, i és que l'acció de Govern sola —la de la Generalitat i la del Govern central i la de la Comissió de Brussel·les, si la hi vol afegir— no resoldran tots els problemes que hi ha en el país, sobretot en aquest nivell personal. I en el que vull insistir és que una societat, per anar bé, necessita qualitat en el seu viure col·lectiu, i una persona que, per cert, abans d'en Macià s'havia ocupat del tema immigratori en termes positius —que és en Campalans—, deia que política és pedagogia. I hem d'intentar, els polítics, explicar algunes coses, i una d'elles és aquesta : que sense unes actituds humanes positives, moltes vegades individuals o d'entitats intermèdies, sense això, aquella flonjor, aquella amorositat, per entendre-ho així, que ha de tenir una societat per anar bé, no existeix. Primera, perquè els decrets sols no traslladen aquest sentiment a la societat, i, segona, perquè els decrets sols no arriben a tot arreu. Perquè aquests dies s'ha parlat del tema de les residències de gent gran, de les falles que hi ha, de les insuficiències, que són certes, però, de tota manera, també hem d'afegir una cosa, i no és perquè jo em vulgui treure cap responsabilitat, sinó perquè tinc una responsabilitat que és la de dir això al país. Per què, per exemple, moltes vegades hi ha més problemes de residències de gent gran a l'estiu que a l'hivern? Perquè quan arriba l'estiu hi ha molta gent, i alguns potser fan grans discursos donant lliçons de «modos» a tothom, que, l'avi, se'l treuen de casa; se'l treuen. Perquè, és clar, es tracta de fer aquell viatge, es tracta

d'anar no sé on..., l'avi, el col·loquen, l'entaforen. Aquesta és la paraula : l'entaforen; com sigui. Això no ens eximeix de res, però ho hem de dir; algú ha de dir que, a més d'una societat, a més d'unes residències, es necessita que la gent sigui responsable amb els seus avis; això ho hem de dir. I és això el que jo vull dir quan de vegades faig referències molt poc polítiques, és cert, molt poc polítiques i potser sí que molt lligades amb la meua formació personal, però que em sembla que són útils també per a la societat.

Barraquisme escolar. No, escolti, de barraquisme escolar..., el que hi ha en tot cas és el que encara no hem pogut superar. És a dir, quan a Califòrnia, per dues vegades, diuen : «Volem explicar, volem exposar aquí, a los Àngeles o a San Francisco dues coses, el que és un exemple d'arquitectura escolar moderna», vénen a buscar el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Això és una cosa que no la diria si no fos veritat, naturalment, perquè, a més és molt i molt i molt fàcil de comprovar. Vénen a buscar-la ells, perquè jo, que sí que he anat a vendre coses a Califòrnia, no hi he anat a vendre l'arquitectura escolar, ves per on; no se'm va ocórrer que l'arquitectura escolar catalana podia ser una bona mercaderia.

Publicitat institucional. De vegades, d'això, en fa tothom; aquí i a fora d'aquí. Abans he parlat de la ciutat de Lille, casualment. La publicitat internacional del Govern de la Generalitat representa el 0,06% del seu Pressupost; ho dic per aclarir les coses i per situar l'ordre de magnituds, perquè de vegades sembla que, per la publicitat institucional, després no es pot fer un cinturó de ronda o no es pot fer l'eix transversal o no es poden fer més coses; representa això.

Aleshores, vostè em diu : «Qui mana a Catalunya?» Home!, evidentment a Catalunya no mana només el Govern de la Generalitat. Si només manés el Govern de la Generalitat i, evidentment, els ajuntaments i tots els òrgans intermedis que calguessin, doncs, nosaltres no seríem una comunitat autònoma, seríem un Estat independent. O sigui, que mana altra gent també. Però vostè posa en dubte que mani el Govern de la Generalitat; a mi no em preocupa gaire que vostè ho posi en dubte perquè —li ho dic amablement— és una de les coses que explica que després vostè no tingui una imatge d'identificació amb Catalunya, com vostè desitjaria, perquè, en canvi —veu?—, la gent que no espera un cop l'any que el telefonin per saber què pensa el carrer, sinó que trepitja el carrer cada dia —i el President de la Generalitat ho fa—, aquesta gent, nosaltres sabem que sí que hi ha molta gent que pensa i que creu que el Govern de la Generalitat mana més, menys, segons els casos, de vegades molt. Alguns es queixen que manem molt; ens diuen fins i tot que abusem del nostre poder i de vegades, doncs, en discursos molt semblants al seu —quina altra contradicció!—, però, miri, els alcaldes de Catalunya saben que el Govern de la Generalitat, almenys en certes coses, mana, decideix i fa. Demani-ho a qualsevol alcalde del Partit Comunista, per exemple. I els operadors turístics ho saben; els d'aquí i els de fora d'aquí. I els inversors estrangers ho saben. Ja sé que vostè després n'ha parlat; ja en parlarem dels inversors estrangers, però ho saben. Quan un inversor japonès fa pocs dies, va dir : «Escolti, jo què he de fer per poder-me instal·lar a Catalunya?» —ens ve a veure a nosaltres, al Conseller Alavedra i a mi—, «i on fóra bo que ens situéssim?», etcètera; aquests ho saben i ho continuen sabent perquè continuen

venint, perquè si no manéssim res no vindria ningú. Ja sap aquella teoria meua : jo sempre estic content que hi hagi manifestacions a la plaça de Sant Jaume —contra la Generalitat, vull dir—, perquè vol dir que els que es manifesten contra la Generalitat es pensen, i al cap de set anys encara s'ho pensen, que fem, que signifiquem, que pesem alguna cosa, i si al cap de set anys s'equivoquessin és que serien molt rucs, i no ho són. Per tant, sí. I tots els que protesten, per tant, tots els que protesten, des de l'associació de veïns X fins als rectors de la Universitat es pensen que manem, i no puc pensar que els rectors de la universitat siguin tan poc capacitats per equivocar-se d'una manera tan radical.

Bé, la inversió estrangera. Quina quantitat? Miri, aquí és un altre punt en el qual jo, improvisant, perquè no el tenia en el text, ahir vaig introduir un element de crítica —bé, de crítica contra la societat catalana en part, d'alerta, però també contra el Govern, no?— quan vaig dir que teníem un percentatge de R+D —de recerca més desenvolupament— baix. Però, de tota manera, no és aquest el tema. El tema és que vostè em pregunta quina aportació de tecnologia fan les empreses estrangeres, doncs n'aporten molta, n'aporten molta. Cert que hi ha moltes empreses d'aquestes que en el que és el procés de mundialització de l'economia i de mundialització —que no ho obliidi, eh?, estem en un procés de mundialització, i aquí no es poden posar, vostè ho ha dit i té raó, no es poden posar frens—, però d'aquest procés de mundialització poden dir : «La fàbrica que tinc a tal poble de Catalunya, doncs, es dedicarà a fer tal component per a tot el món, i la que tinc a tal altre poble de Bèlgica aquest altre component per a tot el món, i el que tinc a tal altre lloc de Singapur, aquest altre component per a tot el món.» Això és cert, però, de tota manera, hi ha moltes d'aquestes empreses, moltes, moltes de les que el Conseller Macià Alavedra o jo mateix o alguna en el món agroalimentari —i podria dir alguna cosa en aquest sentit el Conseller Miró— hem estat tractant aquests últims temps, que fan una aportació molt real a través dels seus processos de fabricació de tecnologia. I és que n'hi ha algunes que fan una aportació precisa de tecnologia. Ahir mateix jo em referia, per exemple, a tres empreses, en podria afegir una altra encara que ahir em vaig descurar, que és Philips, però em referia a KAO —empresa japonesa, química—, em referia a Siemens i em referia concretament a IBM. Això va lligat amb el tema que vostè ha plantejat abans de les inversions estrangeres, i concretament vostè s'ha referit al cas de KIO. Vostè diu que nosaltres ho veiem amb bons ulls, que KIO hagi invertit a Cross i a Torras Hostench; sí, senyor. Ho veiem amb bons ulls, és clar que sí. I, per altra banda, quan diu : «És que ja no són ni europeus!» Home!, i què, que no siguin europeus? Això, l'internacionalisme proletari, se'n recorda, d'això? (*rialles*), l'internacionalisme proletari; doncs, bé, no són europeus. No són europeus. No són ni japonesos, fixi's (*rialles*); són àrabs. Però, escolti, veurà : jo, que hagin invertit a Torras Hostench... Bé, vostè dirà : «Se n'aniran, no se n'aniran...» Escolti, si se'n pot anar tothom de Torras, si se n'ha anat tothom que ha volgut de Torras Hostench; si d'una empresa se'n pot anar tothom que vulgui. Escolti, és que s'ha acabat això de..., diguem-ne, en aquests moments, que hi ha el que en podríem dir —espero que ningú em dirà que sigui bel·licista, com una vegada em va dir un— «guerra de moviments», en el món industrial i en el món fi-

i en el món financer pot passar qualsevol cosa; llegeixi els diaris i les pàgines econòmiques dels diaris d'aquí i de tot el món, i veurà, doncs, com les accions van amunt i avall. Pot passar, però no les accions d'entitats financeres, les accions de grans societats industrials. El 30% de Hoechst, tenen els àrabs, i el 15% de Mercedes Benz, i el Gaddafi va arribar a tenir el 20% de la FIAT, que ara se l'ha venut; és clar. Això ja ho sabem. O sigui, escolti, Cross? Estupend, perquè, a més, escolti, deixi'm dir-li una cosa de Cross —de passada, una mica incidentalment contestaré alguna de les coses que abans m'ha dit el senyor Folchi. Miri, Cross era una empresa en situació difícil, ho sap tothom, això. I l'any 82, a primers del 82, jo mateix i el que aleshores era el Conseller d'Indústria, el senyor Oller, en un dinar que vàrem fer en el Palau de la Generalitat vàrem estar parlant del tema de Cross, un dia amb el banquer senyor Bolín i un altre dia amb el ministre, que en aquella època era el senyor Bayón. I li vam dir : «Escolti, aquest tema dels fertilitzants...», perquè, és clar, Cross és una empresa ben portada, és una empresa ben portada, Cross, i és una empresa que en tot el que no és fertilitzants és una empresa molt moderna i guanya molts diners amb el que no són fertilitzants. Però amb el que són fertilitzants perd tots els que guanya i més. I, és clar, això necessitava una reconversió, que no s'ha fet; que no s'ha fet. O sia, des de primers del 82 fins avui no s'ha fet la reconversió. I vinga demanar nosaltres : «I Cross, a veure què passa...» I no s'ha fet. I ens donava la impressió que algú potser esperava que un dia Cross caigués com una fruita madura, sap? Perquè, mentrestant, sí que s'havien fet altres coses a Madrid i fins i tot —no entraré més en detall perquè no em correspon, però sí que s'havien fet coses. I a Cross se'l pagava, doncs, no es contestaven les cartes, es somreia : «Què farem d'aquí endavant?» Cinc anys així; Ministre Bayón, ministres després socialistes, fins avui, i tots patint per Cross. I un dia ve KIO i diu : «Jo, això, ho tiro endavant». Escolti, el President de la Generalitat què vol que digui? Magnífic. Davant de l'absoluta inoperància de l'Administració espanyola en aquest cas concret, vénen uns senyors i diuen : «Escolti, això, ho tirarem endavant. Hi donarem un gran impuls.» Magnífic. Escolti, i ara vostès no tenen l'alcalde de Flix, però fa quatre dies el tenien, i, per tant, suposo que hi continuen tenint una força política important. Vostè vagi a Flix i «despotriqui» contra KIO; no guanyarà mai més a Flix (*rialles*); mai més. Perquè, és clar, la gent, el que vol és que les empreses vagin endavant. I quan hi ha una inoperància, o catalana o espanyola, o d'on sigui, doncs, la gent accepta aquest cop de mà tan important. I amb Torres Hostench podríem dir alguna cosa bastant similar. Ara, li dic una cosa, eh? Si KIO hagués entrat a l'economia espanyola a través de Madrid, ningú ho criticaria. Això també li ho dic, de passada. I això no és cap atac concret, principalment, almenys, contra el Govern, no, no; sinó contra un determinat ambient.

Però, en fi, en tot cas, això de Cross, molt bé! Quin en serà el futur? No ho sabem. Ja ho repeteixo; vull dir, pot passar el que va passar amb FIAT, que després s'han retirat, o s'hi poden quedar definitivament; però, mentrestant, l'empresa és transformada molt positivament. L'empresa, mentrestant, és transformada molt positivament.

Que a mi em sap greu que tot això no es pugui fer amb capital català? Home, és clar que sí! I ja ho sé que s'han perdut centres

de decisió! Jo sóc dels qui ho sé millor. I també li vaig a dir una cosa : si algú ha intentat crear centres de decisió a Catalunya, eren uns quants; però entre aquests quants hi és un servidor; hi és un servidor. Per tant, imagini's si jo he donat importància, i si em dol, que aquests intents no hagin reeixit prou.

Bé. El tema de... Com li he dit abans, vostè ha aconseguit —el felicito— que em perdi una mica en els meus papers. Vostè ha parlat —saltarem alguns dels temes que vostè ha tocat, perquè, realment, m'allargaria massa—, vostè ha tocat, ha dit allò de quina importància que donem als sindicats... Home, més que el senyor Solchaga, segur. Nosaltres els donem més importància, ja que el senyor Solchaga no els en dóna cap. No ho sé, però és un ministre socialista, i jo li dic que els en donem més que el senyor Solchaga, i que els donem la que creiem que han de tenir en la societat catalana. El que passa és que, de vegades, hi ha alguns plantejaments dels sindicats amb els quals no estem d'acord. També li passa al senyor Felipe González, això, de vegades, oi? Però, per la resta, nosaltres hem estat sempre defensors del paper dels sindicats, i ho som.

I, pel que fa a l'atur, pel que fa a l'atur, vostè veig que bromeja una mica amb això del 2%. Escolti, això és importantíssim! Que l'atur estava abans un 2% per sobre de la mitjana espanyola i ara està un 2% per sota? Exactament, nosaltres ara estem —mes d'agost, el mes de juliol, perdó— al 17,65%. Al 17,65%. No m'ho diguin més, això del 20%. «Tenim un 20% d'atur». No és veritat. Tenim un 17,65. Ho dic, perquè, de vegades, també creem impactes psicològics que no són bons, i que són falsos. Tenim el 17,65%, i a nivell espanyol hi ha el 18,78. I, si comptem Espanya sense Catalunya, està al 20,21. O sigui que tenim dos punts i mig per sota de la mitjana d'Espanya, exclosa Catalunya, i abans teníem dos punts per sobre. Que vostè em diu que estem molt alts? Home, sí, estem molt alts. Però, és que, el que passa, és que el que no podem aconseguir de cap manera és que Catalunya se sostregui, dins el marc en el qual es mou, que és el marc econòmic espanyol, fins i tot el marc estadístic —vostè ja sap, doncs, tot el que de vegades es fa amb les estadístiques, i potser sí que és veritat que ho teníem sobredimensionat. I, quant a l'economia submergida, a la qual vostè ha fet referència, és cert que a Catalunya n'hi ha molta; és cert que aquest 17,65 no respon a la realitat, de llarg; no sabria precisar quin és l'atur real, i és cert que, davant l'economia submergida, costa molt prendre segons quines decisions.

Recordo que, una vegada, vaig visitar una ciutat industrial de Catalunya —d'alcalde comunista, aleshores i ara—, i anàvem caminant l'alcalde i jo, perquè devíem d'anar a inaugurar alguna cosa, no ho sé —jo conec Sabadell, i sé on anava, i, per tant, jo anava seguint el meu camí—, i l'alcalde em diu : «Si no li fa res, no hi passem, per aquest carrer». No li dic quina ciutat era; en tot cas ja la dirà vostè, si és que la sap (*Remor de veus.*) Dic : «Home, per què no hi podem passar, per aquest carrer?» (*Remor de veus.*) Bé, no, escolti, vostè digui el que vulgui. (*Rialles i remor de veus.*) I diu : «Escolti, no hi passem, per aquí, perquè crec que aquí... Ja tinc dit als urbans que no hi passin, perquè és que hi ha uns telers d'economia submergida i, és clar, no m'hi vull ficar, perquè, de fet, vull fer veure que no ho veig.» I, aleshores, li haig de confessar que li vaig dir : «Ah, molt bé, molt bé, alcalde», i llavors vam

passar per un altre carrer. O sigui que jo també en vaig ésser còmplice, per entendre'ns, no?

Bé, aquest és un tema delicat; és evident que hi ha molts arguments per criticar-ho, però també hi ha moltes dificultats per atacar això d'una manera que no sigui perjudicial per al conjunt del país.

Accidents laborals. Té raó : teníem un índex d'accidents laborals, no el més gran d'Espanya —per exemple, Navarra i País Basc estan més alts que nosaltres, curiosament, perquè són zones, diguem-ne, de base industrial important—, però, en tot cas, és veritat que estem per sobre del que lògicament hem d'estar. I justament no fa gaires dies, amb la representant del tèxtil de Comissions Obreres de tot l'Estat, que va estar a veure'ns, la senyoreta Carrillo, doncs, vàrem estar-ne parlant, d'aquest tema, i estem d'acord amb el Conseller Badia que, tot i que no és cert que siguem els que tenim més accidents laborals de tot Espanya, i que hi ha altres zones, precisament industrials, que en tenen més, però que nosaltres en tenim més del compte.

Bé, la veritat és que sento una mica de temptació de no acabar, però, en fi, per atenció a vostè, perdoni, acabaré encara que sigui molt tard i encara que sigui potser una mica massa minuciosos tot plegat, no?

És una falsedat total, i que jo crec que vostè no hauria de cometre, ni cap polític, perquè tot el que sigui crear una mala imatge —falsa mala imatge— de les institucions i de la classe política repercuteix negativament sobre tots. Això, de vegades, ens pensem que, a base de criticar un adversari polític, doncs, li fem mal. Li fem mal, però ens fem mal tots, eh? Ens fem mal tots. És una falsedat total, senyor Ribó —total, i crec que vostè no ho hauria de fer, això; és poc responsable fer-ho—, afirmar que aquests pobles que han tingut una atenció molt important de la Generalitat són pobles de Convergència i Unió. Li ho repeteixo, senyor Ribó : És una falsedat total. I ara jo li demano que vostè vagi, i digui si tenia dret a fer aquesta afirmació, a l'Alcalde de Sabadell; si tenia dret de fer aquesta afirmació a l'Alcalde de Santa Coloma, o si tenia dret de fer aquesta afirmació a l'Alcalde del Prat, per dir tres exemples només.

Senyor Ribó, això és una falsedat total que vostè no té dret a fer, i això ho reclamo, no com a home de partit, ni tan solament com a President, sinó com a persona que, com abans he dit, també té necessitat, doncs, de fer que en el país les coses funcionin amb aquell respecte elemental que cal.

Que el joc no es multipliqui a Catalunya. Saltaré algunes de les coses que m'ha dit el senyor Ribó —suposo que vostès ja ho comprendran. Que el joc no es multipliqui a Catalunya. Miri, això no té cap valor, el que li vaig a dir ara, però jo no he jugat mai. Quan dic «mai», vull dir mai. Jo no he comprat mai un bitllet de la loteria; jo no he estat mai en un bingo, no sé què és un bingo per dintre. Quan he anat a un casino hi he anat a sopar, però no he entrat a la sala de joc. No he fet mai una travessa : no he jugat mai. I li he de dir que, a mi, el joc..., que jo, la meva concepció personal de les coses està frontalment oposada al joc, totalment oposada al joc. Jo sempre he cregut que les persones, les famílies, els països van endavant a través del treball, del propi treball i de l'esforç, de la moral de l'esforç. L'hem predicada sempre a Catalunya. I, en canvi, ara ens trobem amb la situació —si vostè ho vol, una mica

paradoxal— que, efectivament, la Generalitat ha introduït noves fórmules de joc a Catalunya. Però és que passa una cosa. Quan nosaltres vam entrar en el Govern de la Generalitat, i ens vam proposar inicialment de mirar de no haver de recórrer al joc —tot i que eren les competències que teníem per guanyar diners, i bastants diners, per cert, guanyarem a través del joc, sigui dit de passada, bastants milers de milions de pessetes de joc, és veritat; no sé si això és una bona notícia o una de dolenta, però, en tot cas, els ho dic—, però ens va passar una cosa : no volíem posar més joc. I és que, mentrestant, d'aleshores ençà, es van multiplicar els bingos. Això ho vam poder frenar una mica. Vam poder disciplinar una mica el tema de les màquines escurabutxaques, però n'hi ha moltíssimes; la loteria va fer un gran esforç de promoció; l'ONCE —l'ONCE serà tan simpàtica com vostès vulguin, pel seu origen i la seva funció i el seu objectiu, però és joc, i, mirin ara : acaben de fer una promoció que diuen els diaris, jo no ho sé, que els ha costat 200 milions de pessetes per poder incitar més la gent a jugar. Les travesses hípiques, que no existien, que ens les ha ficat la televisió cada diumenge a la tarda, per veure si ens aficionem a jugar a les travesses hípiques —sense gaire èxit, però l'intent hi ha estat—, i els casinos... És a dir, una autèntica... I la Loto! La Loto, que l'ha fet l'Administració central, també. És a dir, ens hem trobat una tremenda inundació de jocs... Aniria bé, que es jugués menys, però cada dia o cada any, almenys, hi havia una nova fórmula de joc que ens portaven l'ONCE, el Govern central, que ens portaven les curses hípiques, el que fos. Aleshores, nosaltres hem arribat a una conclusió, en part, basant-nos en aquell fet que està demostrat que, en el fons, hi ha una determinada quantitat de diner que es juga. Jo crec que sempre n'hi ha una mica més, si hi ha més formes, si hi ha més sistemes de jugar. Vam dir, posats a fer, doncs, nosaltres, que tenim competència per fer-ho, i ja ens ha costat que se'ns respectés, però se'ns respecta, doncs, posats a fer, nosaltres també organitzarem el joc. I potser sí que es jugarà una mica més; no ho sé, però, en tot cas, traurem diners a les travesses, que se n'hi ha tret molt, entre tots plegats, l'hem tret molt, per cert, per bé o per mal, però se n'han tret molts, i es trauran diners del bingo, i es trauran diners, evidentment, en altres activitats. Però assistir passivament a com el joc s'anava introduint a Catalunya, sense que nosaltres ho poguéssim evitar, per tot allò de la unitat de mercat, etcètera, bé, i nosaltres no fer ús de les nostres competències, de les nostres possibilitats de guanyar 5, 6, 7, 8.000 milions de pessetes, 9.000 milions de pessetes, depèn, semblava un cert contrasentit.

Senyor Ribó, jo penso que hi ha alguns temes secundaris, que no li contesto —secundaris, almenys, que jo no valoro com a tan importants; no sé com vostè els valorarà. Si algun que no li contesto vostè creu que requeria resposta, vostè m'ho demana. Jo li reconec que vostè ha dit tantes coses i ha estat tan llarg que no he pogut ordenar bé els meus papers. Si vostè m'ho diu, jo li ho contestaré, o no, perquè pot donar-se el cas que pensi que no li ho he de contestar; però li ofereixo la possibilitat de fer-ho, si vostè m'ho vol demanar.

Només volia acabar dient una cosa : jo mateix he fet les reserves sobre les interpretacions que s'han de donar a les dades estadístiques respecte al coneixement del català. I jo mateix vaig explicant que una cosa és el coneixement del català i l'altra és el que passa en el camp de l'ús social del català. Per

tant, jo estic d'acord amb vostè que hem de fer molt més del que es fa. També, probablement, requerim més temps, i altra vegada una conscienciació de la gent, però només em permeto criticar-li una cosa : és a dir, nosaltres hem de poder oferir, podem tenir i predicar la confiança en allò que s'ho mereix.

Si nosaltres sortim de les bases que les dades del padró municipal no són certes, i és que aquestes dades elaborades pel Consorci de Documentació i Informació de Catalunya poden haver estat alterades, aleshores, aquells elements sobre els quals es basa una convivència política es destrossen. És a dir, no per un argument polític fàcil, que li permeti a vostè, aquí, doncs, amb aquest to sempre una mica, diguem-ne, agressiu que té, de dir que això no, i que allò tampoc, i que ja veuríem si això és veritat, aquesta punta —que em permeto cordialment criticar-li— de desqualificació que busca, escolti, prescindeixi d'això. Perquè nosaltres necessitem que allò que mereixi confiança, i a mi em sembla que els padrons municipals en mereixen, i em sembla a mi que el Consorci de Documentació i Informació de Catalunya mereix, no siguin posats en dubte simplement per poder acabar bé una frase en un discurs davant del Parlament.

Ara, dit això, si em permet aquest petit repte que em sembla que tinc dret a fer-li, doncs, dit això, d'acord, hi ha molt per fer encara en aquest camp de la llengua, però, com pot comprendre —i ahir va quedar molt clar i avui ho he repetit—, si en alguna cosa nosaltres serem especialment intransigents justament serà en això, per molts motius, però a més perquè, com he dit moltes vegades la llengua és el nervi de la nació i, per tant, això, de cap manera, no ho podem perdre.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT : L'Illustre Diputat vol intervenir? (Pausa.) Li prego que ara tingui en compte el temps reglamentari.

El Sr. RIBÓ : Senyores diputades, senyors diputats, hauran comprovat vostès mateixos —per si els faltava comprovar-ho d'alguna manera— que el President Pujol és molt més ràpid, molt més hàbil, amb molt més enginy que jo mateix en el debat, i per això, entre altres motius, per això és el President de la Generalitat, però hi ha una cosa, President Pujol, que sóc jo que no li permeto; que digui falsedats.

El llibre que ha publicat la Generalitat de Catalunya —aleshores potser és la Generalitat de Catalunya la que ha publicat falsedats— sobre sis anys de Pla d'Obres i Serveis..., el llibre que ha publicat la Generalitat sobre sis anys de Pla d'Obres i Serveis, quan vostè diu falsedat, dona com a xifres d'inversions al Barcelonès l'1,44%; 40,9% de la població de Catalunya, i sap perfectament vostè qui té majories electorals; a dues comarques, que m'estalviaré de citar, on hi ha majoria de Convergència i Unió, en una es triplica al revés, percentatge/població, percentatge-inversió, i en l'altra es sextuplica; són xifres de la Generalitat de Catalunya.

Si algú diu falsedats, doncs, és la Generalitat de Catalunya, no pas nosaltres quan ens basem en les dades que vostès publiquen sobre els sis anys de Govern. I no li admeto que vostè digui falsedats quan afirma categòricament que, si hi ha coses per anar als tribunals, que s'hi portin. Aleshores, crec que vostè ignora que el cas de Luditec està als tribunals i, si no, l'informarà el senyor Conseller de Governació. Luditec —li'n pot informar el senyor Conseller— està per una demanda sobre presumptes irregularitats en l'adjudicació d'un concurs a mans

dels tribunals. Per tant, no cal que l'hi portem nosaltres; ja hi és.

Jo voldria fer unes puntualitzacions al mètode que vostè ha utilitzat, senyor President, perquè és habitual en vostè, especialment quan —com diu vostè— li toquen la «viro-viro» (*remor de veus*), o sigui, li van a fer un tipus de crítiques..., és una expressió que ha utilitzat vostè abans, eh? (*remor de veus*), perdó, el voraviu, rectifico. Moltes gràcies, senyor President. (Rialles.) El mètode que vostè utilitza és el següent : respon a altres interlocutors amb arguments que li hem plantejat nosaltres, sovint són interlocutors del PSOE —«als sindicats, el Solchaga els tracta pitjor»—; aquí no estem debatent l'obra de govern del Govern Solchaga, del Govern González amb el Ministre Solchaga; estem debatent l'obra de govern del Govern de la Generalitat i sovint, fins i tot, per la seva habilitat, fins i tot fa conceptes divertits, ben trobats, com el de l'internacionalisme proletari, que en el meu partit no s'utilitza ja des que jo no porto calça curta, i fa molts anys que jo portava calça curta, senyor President.

Miri, nosaltres hem plantejat cinc punts problemàtics per enfocar el futur de Catalunya. No hem triat la seqüència del període del debat —l'ha triat vostè i no li hem criticat—, només hem dit : «ens referirem als dotze anys, perquè vostè ha triat els dotze anys», i ens ha semblat que abans d'entrar a exposar els objectius per a aquests dotze anys calia entrar, si no ens podien haver dit que era falta d'atenció en el discurs, a intentar desmuntar per part nostra l'entrellat, els ressorts que hi ha dins del seu discurs.

I quan diem que vostè intenta apropiat-se del concepte «Catalunya» —i ho repetim, i ho mantenim— volem dir : primer, que aquí vostè intenta que no es discuteixi l'obra de govern del Consell Executiu de la Generalitat, que no es discuteixi l'obra concreta, que es parli d'aquesta etèria Catalunya. Jo no li he dit en cap moment, senyor President, que vostè tingues en compte el pluralisme, i forma part del seu mètode de resposta embolicar la troça per veure si era per aquí que jo li havia argumentat. He dit : «Catalunya és plural», i el primer que se m'acudeix quan algú intenta confondre l'opinió pública fent veure que aquí estem discutint Catalunya, no que estem discutint l'obra de govern d'una institució que té 500.000 milions de pessetes de pressupost, és que aquí hi ha una funció instrumental respecte al debat.

Aquesta apropiació, vostè mateix l'ha fet dues vegades en la resposta. Jo li torno a dir, senyor President, que no em sembla digne de la més alta institució de la Generalitat referir-se a la violència com s'hi va referir vostè ahir, practicant aquest joc d'ara amenaça, ara moderació i arribant a fer aquella parafrasi, aquella figura que era en condicional, però col·locava aquí el tema de la violència.

Senyor President, avui vostè, per exemple, vostè ha practicat —i ho practica amb diner del contribuent— l'apropriació de Catalunya quan m'ha citat un conjunt d'inversions que, com a mínim en un 50%, vénen d'altres administracions. A l'*scotting* quadrat que tots hem rebut, com a ciutadans de Catalunya, que es diu *Passem comptes* i en pàgines senceres del *Passem comptes* diu : «obres de la Generalitat de Catalunya, obres que han fet els ajuntaments, a vegades amb una inversió de menys del 30% per part de la Generalitat», i, és clar, queden autoadjudicades a la Generalitat.

A mi no m'importa qui se les adjudiqui, importa que es facin. Aquí hi ha una voluntat per part d'una majoria d'aparèixer com que tot el bo que passa en aquest país es fa per part d'aquesta majoria i tot el dolent és culpa de fora. Set anys i mig seguits de governar són ja bastants anys, són prou anys com perquè busquem quines responsabilitats té l'actual govern.

Tenim o no tenim competències industrials? Nosaltres plantejem una política de redistribució de riquesa, i no volem fer jocs de mans; si parlem de redistribuir vol dir : parlem de crear. Hi ha una estadística publicada per la Generalitat que diu que : «els ajuntaments han invertit l'any 85 el 37% dels recursos que s'han invertit a Catalunya per fomentar l'activitat econòmica; l'INEM el 28, i la resta entre Administració central, altres òrgans i la Generalitat». Aquí té un camí de creació de riquesa, si en vol algun, i un camí que és explorat, desenvolupat i aplicat per part dels més propers representants del poble de Catalunya als ajuntaments.

Jo li torno a preguntar què aporta a l'economia de Catalunya, als interessos de tots els ciutadans de Catalunya les inversions de KIO? Li ho torno a preguntar, i no digui mai més —compte, senyor President, per experiència doble personal—, de dir mai més «amb reubicació d'inversions financeres»; no ho digui mai, mai més, «amb inversions financeres», que com sap vostè molt bé només perceben que el benefici. No digui mai més : «sortirà vostè a Flix per criticar a KIO»; compte, que potser Flix o alguna altra població, quan voli com un ocell aquesta inversió especulativa en parlarem del que pot passar. Repeteixo : compte a dir «mai més» en decisions que, fins i tot, per raons d'eficiència són molt volàtils; no són inversions de creació d'indústria.

Senyor President, nosaltres li hem preguntat els motius pels quals ha decrementat a Catalunya el volum de recursos financers i els centres de decisió sobre aquests, i no els ha explicat. Ha dit : «ja ho sé prou, jo tinc experiència que volia crear-ne».

Tornem a demanar a l'home que ha presidit set anys i mig, no com a judici ètic sobre aquesta persona, sobre una opció de govern; set anys i mig, motius pels quals hem anat sensiblement endarrere en recursos financers controlats i decidits a Catalunya. Dóna la pura casualitat que s'escauen aquests set anys i mig i —ho he dit diverses vegades en el meu discurs i ho repeteixo— no estem imputant tot això en la seva totalitat al Govern de la Generalitat; sí que estem intentant capgirar l'argument que cap responsabilitat al Govern de la Generalitat; que les busquessin.

Sobre el tema de l'atur, senyor President, ara fins i tot s'ha equivocat una altra vegada. De nou, publicació de la Generalitat : 19,7% d'atur a Catalunya; no 17 i escaig per cent —si no estan equivocades aquestes xifres; són de fa dos mesos o tres mesos, senyor Conseller; possiblement en tres mesos ha anat tan fantàstic que ja hem baixat dos punts l'atur a Catalunya.

A tota velocitat, sobre el territori, senyor President, vostè no n'ha dit res, i lamentem que quan afirmem que Catalunya és un territori per viure, un país on es podia viure civilitzadament, del seu territori, no n'ha dit res, i en el seu discurs en va parlar al final, tres minutets, com despatxant la qüestió, i és importantíssim que un dels objectius de l'autonomia —perquè tenim competències per fer-ho— sigui intervenir en el territori.

Sobre el tema de la compassió, em sembla molt legítim. Jo

no li critico que parli de compassió, dels que pateixen, dels que es queden endarrere. És molt lògic en la seva concepció política. Jo només li demano que a part de dir compassió fem compromisos concrets del que queda l'any 87 i dels programes marc per al 88.

Tota la credibilitat per al Consorci d'Estadística i per al padró. Jo dic —i ho repeteixo— que no és creïble i que, per tant, haurem de buscar altres motius d'explicació, i jo n'he donat una pista; per exemple, el tipus de pregunta. Si vostès creuen, a veure, que es pot dir que el 37% de la població sap escriure en català perquè ara es posa afirmativament que sap escriure una postal encara que sigui amb faltes d'ortografia, vostès perdonin! Potser hi ha un decalatge, un desfasament entre la pregunta i el resultat; suposo.

Però, és igual. Deixem ara l'anàlisi de la fitxa tècnica de l'enquesta que li suggereixo que faci. Li he fet preguntes sobre cines, sobre diaris... Li ho torno a preguntar, senyor President : retiren vostès, si o no, les subvencions perquè els centres escolars rebin premsa en català? Li ho torno a demanar, perquè ho diuen, i li faig amb tota la prudència del món.

Pel que fa a l'Administració... Miri, vostè, el seu discurs constant d'aquests set anys i mig, i ara avui : «l'altra part no vol negociar». Jo li he recordat acords amb la UCD i amb el PSOE precisament per afrontar aquesta frase. Com pot dir el secretari general d'un partit i cap d'una minoria parlamentària a les Corts Generals —perquè m'imagino que ningú ho discuteix— que no vol negociar l'altra part —que no vol negociar l'altra part—, quan ha negociat —vaja— pels descosits amb la UCD i ha donat suport, també sovint, a mesures del Govern del PSOE i ha negociat amb el Govern del PSOE? Ah, no! És que interessa donar la semblança —i és a això al que ens adreçàvem— que «aquí govern, allà oposició». Interessa que no se sàpiguen contrapartides.

Aquest Parlament, per exemple, va rebutjar de presentar un recurs d'inconstitucionalitat contra la Llei Electoral, que ens encotillà a l'hora de fer la nostra llei electoral, perquè Convergència..., Minoria Catalana, perdó, va aconseguir deu minuts més d'espai als mitjans de comunicació. Com ho sap el senyor Ribó? Ho dedueixo, perquè si vostès miren el diari de sessions de les Corts Generals cauen fulminantment totes les esmenes de Minoria Catalana a la Llei Electoral General, desapareixen el dia que es fa l'acord sobre els deu minuts de televisió. Potser sóc un malpensat, eh?, però és una coincidència processal instantània. (*Remor de veus.*)

Doncs, bé, és bastant fàcil despatxar-se amb els errors de la negociació : la Llei de Bases de Règim Local, la Llei de la Funció Pública, la Llei de Forces d'Ordre Públic... Perquè se m'entengui, perquè potser alguna diputada o diputat no m'entén : si ens queixem que a les Rambles, quan hi ha aldarulls, el senyor Bassols se n'assabenta per telèfon i no hi pot intervenir de cap manera; si ens queixem que tenim un galimaties de sis cossos diferents d'ordre públic... Hi ha moltes responsabilitats : una mala formulació segurament a l'Estatut, una política determinada del Govern central, un acord del Govern actual de la Generalitat amb el Govern central, acceptant que els Mossos d'Esquadra són «policia de colaboración». Això no m'ho he inventat jo, ho han firmat vostès. Per tant, al ciutadà se li ha de dir : «No, aquest desgavell, aquest galimaties s'explica també per les nostres responsabilitats». No en digui

errors, d'això; si de cas són responsabilitats.

A mi m'ha deixat bastant esparverat, senyor President, l'explicació que em dona respecte al joc. O sigui, vostè està desbordat per la societat civil, que vol jugar molt més del que hauria de jugar. Aquesta és la Catalunya que vostè proposa? Una Catalunya, un país que juga, no un país que treballa; com podríem dir així, simplistament, amb un eslògan? Jo li he preguntat: quines mesures ha pres el Govern de la Generalitat per complir el mandat del Parlament de sensibilitzar la població de Catalunya per reduir el joc? I li torno a fer la pregunta. No li imputo que Catalunya jugui —li ho torno a dir per cinquena vegada—; jo li pregunto —i tinc dret, m'imagino, en aquest debat de preguntar-li-ho— quines mesures ha pres el Govern de la Generalitat per sensibilitzar la població —i n'emprenen moltes, de campanyes publicitàries— perquè la població redueixi el volum de diner, principalment diner popular, en el joc? I acabo dient-li, senyor President, que, la pregunta «qui mana a Catalunya?», vostè no la pot respondre, jo tampoc, perquè si bé una multinacional, si bé un ajuntament, si bé X saben que aquí hi ha una part, allà hi ha una altra part, etcètera, tots sabem que avui hi ha un relatiu desgavell de nivells administratius; tots sabem que en els aiguats que s'acaben de produir intervé Protecció Civil enviant el senyor Bassols a Tarragona, el senyor Miró em sembla que a Girona. Anem actuant tothom en els respectius racons que pot trobar, i no hi ha una ordenació administrativa a Catalunya. Quan el ciutadà paga uns diners perquè l'Administració sigui eficaç, un dels problemes d'ineficàcia, setena vegada —no tot imputable al Govern de la Generalitat—, és que el Govern de la Generalitat no ha plantejat, en aquests set anys i mig, obertament fer cara a aquest desgavell.

Vostè m'ha criticat, i ho lamento, que no li he explicat la proposta de l'acord nacional d'autogovern. Si la Mesa em dona un minut li faré un telegrama al respecte, però li ho vaig explicar en part al debat de l'Estatut, i, en benefici de la generositat de la Mesa, vaig a explicar-li-ho tot seguit: nosaltres proposem que per a aquells cinc objectius —i no ens oblidem del territori— fan falta majors cotes d'autogovern per millorar les condicions dels ciutadans de Catalunya. No fa falta discutir en abstracte tal o tal concepte; per a nosaltres, que no se'ns convidi a entrar en discussions en abstracte. No fa falta caure en el parany que hi ha algú que té la garantia del nacionalisme i ell sol sabrà quan s'ha de fer o no s'ha de fer. Parlem de mesures i polítiques concretes que s'apliquen a Alemanya, que s'apliquen a Gran Bretanya, que s'apliquen a Itàlia, que s'apliquen a Àustria, i que es podrien aplicar ara a Catalunya, i proposem que tots els partits polítics amb representació parlamentària acordin unitàriament, situant-la per damunt de l'enfrontament partidista, vehiculant-la parlamentàriament, una proposta de desbloqueig de l'actual situació per incrementar el poder de Catalunya, per millorar les condicions de vida.

Primer: les mesures —algunes d'elles estan votades en resolucions del Parlament— necessàries perquè la Generalitat tingui plenes competències en poder local, competències d'execució en política econòmica, reconversió i relacions laborals; s'iniciï la instauració d'un sistema de finançament cap a l'esquema federal alemany del 50-25-25; hi hagi a Catalunya un sol model de seguretat —no parlo d'un sol cos d'ordre públic, que en això trigarem anys—, un sol model de seguretat, no el

desgavell actual; la cooperació de l'Administració central amb la de la Generalitat en les dues direccions, no només per ser informats, sinó per ser escoltats i corresponsabilitzar-se, i l'inici del procés cap a la província única.

Segona: amb un segon estadi, de dos anys en endavant, una llei orgànica aprovada a les Corts Generals, via article 150 de la Constitució, que ens donés majors recursos, poders en política econòmica i en camp internacional, i que les Corts Generals anessin a la votació de la llei de província única.

Tercera: en cinc anys, per posar-ho gràficament a la proposta, reforma de la Constitució amb la plena participació de la voluntat estatal, adequant el Senat a un esquema que respecti les nacionalitats, amb competències federals, i anant a plantejar l'esquema també de les llengües i la seva oficialitat.

Aquest acord, podem demostrar davant de qui sigui del poble de Catalunya que comporta avantatges socio-econòmics; que l'esquema d'impostos sigui 50-25-25 vol dir que es gastaran millor i de forma més eficient els recursos; que les decisions sobre reconversió econòmica, en el conjunt d'uns plans, que ja no són ni espanyols sinó que són internacionals, s'apliquin a Catalunya vol dir que tindrem major proximitat de control, d'eficiència i de racionalització de la reconversió. I podria continuar amb la tira d'exemples. Convido tots els grups parlamentaris a votar una resolució en aquesta direcció.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: El Molt Honorable President de la Generalitat vol tornar a intervenir?

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: He dit abans que faria una excepció, en aquest cas, a la norma que havia anunciat al començament del debat, de no fer contrarèpliques, perquè he tingut la sensació que l'acumulació de temes m'havia fet perdre una mica i que probablement no contestaria algun tema important que havia plantejat el senyor Ribó.

El que no faré, evidentment, és contestar aquells temes que ara ha afegit, perquè la Presidència —i crec que ha fet molt bé— ja ha estat prou, diguem-ne, generosa —i em sembla que ha fet molt bé, i jo també me'n congratulo— amb la seva exposició primera, i, per tant, aquesta deferència no la portaré fins ara a entrar per contestar de la manera que no es pot quedar mai bé, que és cuita-corrents i precipitadament, temes que són molt importants i que, per tant, no comprenc com vostè no li ha donat preferència i prioritat en la seva exposició primera, perquè es dona el cas que aquest tema tan extraordinàriament important no ha tingut lloc en la seva exposició primera, com un altre que, per cert ara ha improvisat, que és el de la creació de riquesa, que una vegada més he constatat que la creació de riquesa col·lectiva no és el seu fort, perquè ha estat una exposició realment poc..., que a mi, almenys, m'ha impressionat poc, si se'm permet l'expressió.

Bé, aleshores, per tant, contestaré les coses que havien quedat pendents, no les que vostè ara hagi pogut afegir. Però tampoc no contestaré algunes coses que jo crec que aquest matí, en altres intervencions, i ahir m'hi vaig dedicar molt; per exemple, temes relacionats amb el territori o que preveig, a més, que me n'hauré d'ocupar més aquesta tarda. És molt tard i espero que tothom m'ho agrairà.

Ara, primer, em diuen, em diu el Conseller —vostè ha dit que el consultés— que Luid... —com es diu, això?—, Luditec

té un contenciós administratiu que és una altra cosa que el que es desprèn, diguem-ne, de dir : « Això encara està en els tribunals »; un contenciós administratiu, posat per una persona determinada —que no diré el nom perquè tampoc no cal dir-lo aquí en públic i, a més, perquè té tot el dret de posar-lo—, doncs no és el que es despenia de les seves afirmacions.

Per altra banda, la política de control del joc l'hem feta en una pila d'aspectes. Vostè sap que Catalunya és l'únic lloc, per exemple, l'únic lloc d'Espanya on es fa una política de control dels casinos i dels minicasinis, i del joc clandestí. Vostès constantment veuen en el diari les intervencions dels Mossos d'Esquadra, i és l'únic lloc en tot l'Estat que això es fa. I som els únics que vam intentar —i sense gaire èxit—, seguint una normativa del mateix Govern central, una normativa que ens va semblar justa, intervenir en el tema de Prodiecu, i hem fet una acció de policia en el tema de les màquines escurabutxaques, important, que, per una banda, ha racionalitzat, diguem-ne, el sector, però que, per l'altra, ha disminuït el número de màquines escurabutxaques. O sigui que aquestes actuacions ja hi han estat.

Diaris en català. Nosaltres, en aquest Pressupost probablement haurèm de reduir molt o a zero la partida dels diaris que s'envien a les escoles, primer, perquè, després d'uns anys d'experiència, no se n'està gaire convençut, i, en tot cas, sí que se n'està convençut en el sentit que ajuda els diaris, no els nens, ni tan solament a llegir-los, perquè no els llegeixen —perquè d'això, ja el Departament d'Ensenyament en sap alguna cosa—, i perquè es vagin acumulant allà grans piles de diaris que ningú llegeix, tampoc val la pena que el fem, aquest esforç. Si volem ajudar els diaris, tenim altres maneres de fer-ho, hem de buscar altres maneres de fer-ho, i, a més, aquesta partida l'hem d'aplicar a aquell consorci de normalització lingüística que es va crear fa poc, que requereix uns 200 milions de pessetes, que és més o menys la quantitat que es dedicava al diari a l'escola. Al diari a l'escola s'hi dedicaven uns 250 milions de pessetes, 250, i vostès em diran que potser els diaris que hem d'ajudar els ajudem per una altra banda, els diaris en català, però no a través d'una cosa que, fins i tot pedagògicament, no està massa clara.

Les diputacions, el dia 14 d'octubre em reuneixo amb els presidents de les diputacions per començar a encetar el tema que vostè ha dit abans.

I gairebé res més, únicament dues coses : home!, a mi m'agradaria que, la cita d'en Macià, me l'enviés, perquè jo, que he estat un lector dels temes de la immigració, de ja a començaments de segle, i després, evidentment, dels llibres de Vandellòs i de coses que havien dit alguns polítics, per exemple —vostè, això, ho pot conèixer—, els discursos que l'any 1934 va fer en el Parlament de Catalunya el senyor Joan Comorera, per exemple, i que me'ls conec, i també el que sobre això havia escrit —i jo abans li he fet una referència i m'hi sento molt identificat, concretament, amb aquest cas concret que ara vaig a dir—, el que havia escrit en Rafael Campalans... Aquesta d'en Macià no la coneixia, però és molt possible que l'hagi dit també, però escolti, pensí una cosa : és que en realitat, en un país, els problemes són més o menys els que són i són bastant permanents, i és molt fàcil que tinguem tots, afortunadament, reaccions bastant similars. Però, en fi, envii'm aquesta cita, perquè em servirà, em serà útil, senzillament. Li agrairé que

me l'envii.

I, de fet, res més... Ah!, sí, perdó. Vostè diu una cosa, i jo li torno a dir. Sí, sí. Bé, perdó, sí, vostè m'ha dit això de la falsedat. Veurà, em vol dir per favor —no sé si això, senyor President, és gaire normal, que jo demani la col·laboració de..., però, si vostè no hi té inconvenient—, ¿em vol dir de quina data és la publicació de la Generalitat sobre l'atur? (Pausa.)

El Sr. RIBÓ (*de l'escó estant*) : Del 20 de març.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT : I quant m'ha dit que era?

El Sr. RIBÓ : 19,70.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT : Sí, senyor. El mes d'abril era 19,80.

El Sr. RIBÓ : Bé, sí.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT : 19,80, el mes de maig era 19,11; el mes de juny era 18,50, i el mes de juliol era 17,65. O sia, que jo no he dit una falsedat, simplement estic més al dia que vostè (*rialles*), simplement això.

Bé, aleshores, dit això..., i quan li dic que no es poden dir falsedats, ho torno a dir, ho torno a dir, i aquell tema dels ajuntaments s'ha de comparar comparant ajuntaments similars, per poder fer l'afirmació que vostè ha fet : « és una falsedat, el que ha dit és una falsedat ».

I ara, i amb això i amb una última cosa que vull fer acabo, com a penúltima cosa li vull dir, perquè vostè entengui aquest tema de les inversions —perquè a més, de passada, em serveix per contestar coses que no sé si avui se'm diran o no, o avui no se m'han dit encara, però es diuen tot sovint, que si s'inverteix més aquí o més enllà—, i és que, és clar, les inversions vénen condicionades per unes dades demogràfiques, per un programa d'infraestructures, per un programa geogràfic, etcètera. I ara ho veurà molt de seguida, vostè : aquí hi ha un estudi per regions, pel que eren les regions de la Generalitat republicana respecte a les inversions públiques de la Generalitat, i es fa per dos criteris : per càpita —per persona— i per quilòmetre quadrat. Però jo sempre he dit que, naturalment, per més que s'inverteixi a la ciutat de Barcelona o a la ciutat d'Hospitalet, per cap, per persona, sempre s'invertirà menys que al Pallars, perquè es fa una carretereta al Pallars, que es distribueix entre 5.000 persones, i surt un índex molt alt, i es fan moltes coses al segon cinturó, a Barcelona, i es distribueixen entre 1.800.000 persones i, naturalment, la xifra, el percentatge que surt és molt baix. Això és molt fàcil, molt fàcil d'entendre. I ho entendre més amb aquesta dada, fixi's bé, de l'any 86 : quina és la regió que ha tingut una inversió per càpita més alta de tot Catalunya? L'Alt Pirineu. Està claríssim, l'Alt Pirineu. Quina és la regió que ha tingut una inversió més baixa per càpita de tot Catalunya? La regió de Barcelona. Claríssim, no pot ser d'una altra manera, per més que s'hi inverteixi. Amb unes diferències enormes, a més. Quina és la regió on hi ha hagut una inversió més baixa per quilòmetre quadrat de tot Catalunya? L'Alt Pirineu. Lògic! I quina és la regió on hi ha hagut la inversió més alta per quilòmetre quadrat de tot Catalunya? La de Barcelona. Lògic! Això són uns condicionaments que són pura aritmètica; és lògic : per més que s'inverteixi, per més que s'inverteixi, però molt més, en la regió de Barcelona que a totes les altres juntes —que a totes les altres juntes—, molt més a la regió de Barcelona que a totes les altres juntes, resulta que s'inverteix menys per persona que no pas, evidentment —no cal dir-ho—, a l'Alt

Pirineu, a Tortosa, etcètera. Bé, això és una cosa que ho sento repetir sovint, i que a mi em sembla que neixen, aquestes afirmacions que es fan, d'una..., o bé, de vegades, d'un gran desconeixement del que és la realitat, o bé, simplement, d'una utilització dialèctica poc curosa amb la realitat, simplement.

Bé, i l'última cosa —i ara sí que jo, almenys, no penso tornar a intervenir pel que fa referència a aquest torn— : quan jo dic que tots varem cometre errors quan la negociació de l'Estatut, i potser amb alguna excepció, però que la gran majoria varem cometre errors —i m'hi poso en primera persona—, vull dir també que assumeixo tot el que varem decidir que faríem. Però ja que vostè m'ha recordat que diu que els partits d'esquerra, diu que van renunciar ara no recordo a què, jo li vull dir a què va renunciar Convergència Democràtica : va renunciar al concert, perquè nosaltres demanàvem el concert econòmic. Res més.

El Sr. PRESIDENT : L'Illustre Diputat vol tornar a intervenir? Li recordo que són cinc minuts els que pot disposar.

El Sr. RIBÓ : Gràcies, senyor President.

Senyor President, una de les qüestions que vostè sempre defuig en el debat és el tema del Parlament, i l'ús polític i institucional d'aquesta Cambra. Quan vostè ha donat les xifres d'atur del penúltim mes que ha donat... de juliol?... Doncs, bé —suposo que tinc el mateix, senyor President, de demanar de quan era..., del juliol era—, senyor President, els diputats, les últimes xifres que tenen són del maig... Ah!, potser els diputats de Convergència i Unió no, però (*remor de veus*) els quaderns que es distribueixen per part de la Conselleria de la Generalitat són del mes de maig, els últims; una. Dos —no, no, és molt possible que vostè ho tingui a la bústia abans que nosaltres, senyor Camps—... Segona : a l'estiu tothom sap que l'atur, en taxes, pot baixar en funció d'ocupació purament de temporada turística.

Senyor President, el tema de l'acord nacional d'autogovern —que jo he hagut de despatxar ràpidament en la primera intervenció i ara m'ha pogut explicitar— va ser expressat en aquesta Cambra ja a partir del debat de l'Estatut, sense forma de proposta de tots els grups parlamentaris.

Senyor President, tres puntualitzacions abans d'acabar. La primera, tornant al tema del joc : vostè es vanta que hi ha hagut una política de tancament de minicasinós; jo hi afegeixo : en una societat que té un monopoli dels casinos, prohibit explícitament per la Llei del Parlament de Catalunya, burlada la qual Llei amb una entitat jurídica que dóna personalitat diferenciada als tres casinos, vostès combaten els minicasinós i protegeixen un monopoli de casinos a Catalunya.

Senyor President, pel que fa als diaris vostè mateix s'ha respost. Crec que seria bo —i esperem els pressupostos per veure-ho— que hi hagués fons per a la promoció de la premsa escrita en català i, especialment, els diaris. Miri, senyor President, un país que vol normalitzar la seva llengua, és absolutament lògic que protegeixi amb diner públic els propis mitjans de comunicació o diaris. I ja que el Parlament serveix per a poc, si més no servirà perquè li faci una citació, senyor President; la citació està en el *Llibre del Cinquantenari del Parlament*, en el discurs que aquest Diputat va fer sobre el cinquantenari, extreta d'uns textos més extensos del President Macià, facilitats per un mestre de vostè —segons ha dit diverses vegades en aquesta Cambra— i amic comú de vostè i meu, que és en Josep Benet;

textos d'en Macià barrinant la idea del sentir-se català a través de la vivència i del treball, citat expressament per la meua persona en aquell debat, però que, fins i tot, li ho adreço directament a qui ho coneix molt més que jo —que, en definitiva, puc ser bastant ignorant sobre la història de Catalunya— i li pot donar un major servei que jo, aquesta citació. Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Bé, ara hem de procedir, doncs, ja a suspendre la sessió, i la reprendrem a dos quarts de sis d'aquesta tarda.

(*És un quart de quatre de la tarda i vuit minuts.*)

La sessió es reprèn a tres quarts de sis de la tarda i sis minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i el lletrat Sr. Vintró.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat dels H. Srs. Consellers de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Cultura, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de Treball, de Justícia, d'Indústria i Energia, i de Comerç, Consum i Turisme.

El Sr. PRESIDENT : Es reprèn la sessió.

Continuant el torn d'intervenció dels grups, tinc el gust de donar la paraula ara al Portaveu del Grup parlamentari Popular, Illustre senyor Fernández Díaz.

El Sr. FERNÁNDEZ DÍAZ : Molt Honorable senyor President, senyores i senyors diputats, el debat sobre l'orientació política del Consell Executiu de la Generalitat d'enguany té una importància singular perquè, en ser l'últim de l'actual legislatura, comporta una càrrega política suplementària sobre la ja habitual en aquests casos. Senyor President, durant la present legislatura i especialment en les seves compareixences davant aquesta Cambra —per altra banda escasses— ha procurat centrar el debat en un context general de la situació a Catalunya, allunyant-se del pur detall o de l'enumeració del que el Consell Executiu ha realitzat de manera exhaustiva. I, això, metodològicament, és d'agrair perquè d'altra manera hauríem desvirtuat l'objectiu essencial d'aquests debats parlamentaris, que és analitzar l'orientació política global del seu govern, sense entrar en una excessiva casuística.

Intentaré basar, doncs, la meua intervenció, fixar el nostre posicionament en relació amb la seva visió nacionalista de Catalunya, unes referències al necessari equilibri del territori, de la política de benestar social, consideracions concretes sobre la seva obra de govern i, per acabar, tornar a unes consideracions finals sobre el seu projecte nacionalitzador, que ens va anunciar ahir. Ahir, igual que sempre, formulà un missatge que combina hàbilment l'optimisme quant a la vitalitat de la societat catalana amb les amenaces que, venint de fora, poden impedir un adequat progrés de Catalunya, i aquest doble missatge, al mateix temps que esperançador, pot resultar nociu per a la convivència ciutadana, per tenir exposada la ciutadania permanentment al risc d'una agressió que exigeix una actitud permanent de contínua tensió i recel. En el seu discurs d'investidura de l'any 84 va dir : «Catalunya està en condicions de portar a terme durant els propers anys un desplegament de la societat catalana.» Tan sols quatre mesos després repetia el mateix missatge en un debat similar al d'avui. El 1985,

deia «Tenim carta oberta per a donar al nostre poble un salt de qualitat per a posar al dia la nostra economia, per a crear benestar...», etcètera. El 1986, torna vostè, senyor President, a llegir-nos el seu missatge d'esperança, de consciència i de confiança que Catalunya té cartes de cara al futur. I ara, ahir, ens torna a repetir bàsicament el mateix missatge.

És una realitat que Catalunya ha tingut al llarg de la seva història una gran capacitat de reacció davant les dificultats i un caràcter emprenedor que li ha permès ser a la capçalera de molts moviments que l'han situada a l'avantguarda dels pobles d'Espanya; però això és perquè aquest poble reacciona per ell mateix. Això és degut que Catalunya té la virtut d'haver estat sempre una societat oberta al món, una societat on ha prevalgut més la iniciativa individual que el dirigisme estatalitzador i això, després de diverses generacions, imprimeix caràcter. Per això he volgut començar per aquest punt, perquè ens ha cridat molt l'atenció —com li deia abans— que vostè, des d'aquesta tribuna i en el transcurs de tres anys, utilitzi els mateixos conceptes per demostrar quelcom, amb la qual cosa, com li he dit, tots estem d'acord. No obstant això, repetir una i altra vegada aquest missatge indica que durant la seva trajectòria al front de l'Executiu català potser ha esgotat les seves vies per a fomentar el desplegament al qual vostè feia referència en el seu discurs d'investidura el 1984, perquè si bé és cert que en aquell procés d'investidura es podia admetre aquella confiança en l'esperit emprenedor del poble de Catalunya i de la societat catalana com una declaració de principis i de bona voluntat, tres anys més tard continuar reafirmant el mateix pot produir un cert desencant en el paper de motor que vostè ha volgut atribuir a la Generalitat que presideix, respecte a aquesta societat civil.

Seria millor que ara ens hagués dit que Catalunya ha iniciat el desplegament gràcies a haver portat a terme gran part de les iniciatives que proposà el 1984. I no és així: vostè ha tornat a incidir que teníem cartes de futur, però han passat tres anys i continuem amb les mateixes cartes; potser comença a ser necessari un canvi de baralla.

Li asseguro que, igual que vostè, senyor President, el nostre Grup parlamentari té confiança en el poble de Catalunya, una confiança absoluta en la seva capacitat de reacció i que aquesta capacitat de reacció la situarà al front dels pobles d'Espanya en la fita, ja propera, del 1992. El que hauríem desitjat és que el seu govern hagués estat més capaç d'assumir amb èxit el paper de motor de la societat civil a la qual vostè s'ha referit aquests anys i no simplement, com de vegades, fer-se propis els èxits que ha aconseguit la nostra societat amb el seu esforç i el seu dinamisme.

Començo ara amb la referència feta a la seva visió nacionalista de Catalunya, sobre la qual tornaré al final de la meua intervenció.

Senyor Pujol, jo comprenc, i el meu Grup, el nostre Grup parlamentari comprèn que vostè i el seu partit, a fi de preservar la seva mateixa raó de ser, hagi de continuar alimentant la reivindicació històrica que tan bé ha sabut capitalitzar fins ara. Però estic convençut que vostè és perfectament conscient que la història dels pobles és resultat d'una conjunció de multitud de factors i que no és a mans de ningú, ni tan sols de la seva força política, aconseguir això en solitari.

Si l'Estatut del 87 no és el del 79 i si el del 79 no és el que el poble català reivindicava històricament, ni tan sols l'Estatut de

Sau, tampoc això és degut exclusivament —ho hem de reconèixer— a la mentalitat poc autonomista que ningú pot desconèixer de l'actual Govern de l'Estat.

Fins aquí la qüestió pot ser important i fins i tot preocupant i no entro en el grau de coincidència amb la seva preocupació. Però quan vostè, senyor President, introdueix una sèrie de referències —perfectament calculades— en la interpretació de la Constitució i parla de la desvirtuació de l'Estat de les autonomies, quan vostè posa en dubte la suficiència d'aquesta eina adoptant una posició molt intel·ligent de solidaritat amb els qui ha qualificat entre cometes d'«impacients», quan vostè fa certes insinuacions molt ben meditates sobre la conveniència de trobar una nova fórmula d'organització de l'Estat, que suposaria revisar el pacte constitucional del 78, en aquest moment i en aquest cas, senyor President, vostè està fent allò que ha dit que no volia fer, i és jugar amb foc.

Quan vostè acceptà l'Estatut del 79, vostè sap perfectament que acceptà el sistema de poders que es deriva de la Constitució i, per tant, l'existència d'un Tribunal Constitucional, àrbitre dels conflictes entre els poders de l'Estat i entre els diferents poders territorials. No val a dir ara d'una manera molt matisada que només continuarà jugant si aquest òrgan constitucional adopta un tarannà determinat a favor dels seus plantejaments i menys quan la imparcialitat d'aquest Tribunal és acreditada per pronunciaments tan importants com la sentència de la LOAPA el 1983.

Vostè no pot dir —creiem nosaltres— que se sent incapaç de continuar fent aquest sacrifici si no són reconeguts a Catalunya uns mínims perquè això era admissible i lícit l'any 79, però no avui, quan Catalunya ha assolit —com vostè va dir en el seu discurs del mes de febrer, en el debat sobre l'Estatut— el màxim d'autogovern durant el màxim de temps i, en conseqüència, com vostè ha reconegut, que Catalunya està gaudint del màxim nivell d'autonomia de la seva història. D'alguna manera, això és un cert doble llenguatge i per això dic que vostè això no ho pot dir.

I nosaltres compremem que a pocs mesos vista d'unes eleccions autonòmiques vostè considerés convenient intensificar la reivindicació nacionalista i per això dona al seu discurs un to eminentment institucional, deixant només apuntades les qüestions sectorials. Doncs, bé; en aquesta fase inicial del debat ens plau situar-lo en aquest terreny perquè ja fa temps que considerem inajornable definir on som, cap a on anem i per quins camins fem el trànsit.

Vostè va parlar ahir d'afirmació nacional, del seu projecte nacional. Ha emprat amb tota naturalitat el concepte de nació i ha fet un discurs nacionalista, fins i tot molt nacionalista, però, a més, s'ha vist forçat a insinuar molt matisadament i ponderadament quelcom semblant a llunyanes amenaces. Ha dit que o Madrid canvia d'actitud o es veurà obligat a replantejar l'autonomia; ha parlat de la incertesa política que es derivaria d'una revisió de l'Estatut, que ha lligat vostè amb una necessària revisió constitucional, la qual no li sembla gens convincent, però que podria arribar a ser necessària malgrat la seva proverbial prudència. I fins i tot ha fet al·lusió a la mobilització del país. Això sí, deixant sempre ben clar que la seva força política, inspirada sempre pel seu bon seny, i mercès a la seva gran capacitat de sacrifici, mai no arribarà a aquests extrems mentre hi hagi una oportunitat en la via del diàleg.

Vostè, senyor President, vol fer content tothom; vol estar moralment amb els impacients, amb els que ja se situen més enllà de l'Estatut, però sense abandonar la seva posició moderada i prudent, pròpia del governant que té sobre les espatlles la responsabilitat de conduir tot un poble vers l'objectiu nacional. Però arriba un punt en què no es pot mantenir aquesta ambigüitat, i ara comença a assajar una fugida endavant que ens obliga, com a representants del poble de Catalunya, a preguntar-li: senyor President, quin és el seu projecte nacional definitiu?, no el de la propera campanya electoral. El president del seu partit, el senyor Trias Fargas, especula recentment, un altre cop més, sobre la viabilitat de Catalunya com a nació independent; la Joventut Nacionalista de Catalunya demana públicament el reconeixement de la plena sobirania nacional; vostè ens plantejà, el mes de febrer passat, dotze reivindicacions i desqualifica les velleïtats federalistes del PSC, per acabar afirmant, en tornar de Iugoslàvia, que aquell model federal —un més dels molts que coneix el dret constitucional comparat— li sembla importable a Catalunya. Fins ara, tothom content, però el poble català començarà a exigir aviat una definició més clara i contundent, i, en definitiva, seriosa, sobre aquesta qüestió crucial per al desenvolupament futur de Catalunya com a poble. I deixo de moment aquest aspecte de la meua intervenció per continuar, segons l'esquema mencionat al principi, en el capítol de la crítica sectorial a la seva obra de govern.

No hi ha dubte, senyor President, que aquest desenvolupament de Catalunya a què feia referència fa un moment ha de comptar amb un adequat reequilibri del territori de Catalunya, i resulta, per tant, necessari analitzar si el procés de comarcalització —realment un repte històric per a Catalunya— s'ha iniciat en la direcció correcta. Una primera aproximació a aquesta anàlisi ens indica que no s'està produint l'encert desitjat i que, sens dubte, Catalunya necessita. El que hauria de ser un gran acord institucional i polític en relació amb el mandat estatutari d'organitzar el territori de Catalunya en comarques s'ha convertit en motiu de debat i discussió permanents i, fins i tot, d'enfrontament entre institucions. Mai el compliment de l'article cinquè de l'Estatut i el fet de posar en pràctica una aspiració tan sentida com la divisió comarcal de Catalunya no ens haurien d'haver portat a aquesta situació, perquè no es tracta solament del mapa comarcal, ni aquest és, per a nosaltres, fins i tot, l'aspecte més conflictiu de la Llei; el més lamentable és que la Llei electoral no s'hagi pactat; la composició dels consells comarcals hauria d'haver estat el resultat d'un ampli consens en el si d'aquesta Cambra, i tots sabem que no ha estat així. I ara estem en una fase en què el seu Govern podrà demostrar si té voluntat de regular amb voluntat institucionalitzadora i no partidista el disseny definitiu del nostre mapa comarcal. Tots estem d'acord que el mapa comarcal no es pot modificar o posar en qüestió cada quatre anys, i, en conseqüència, ens hem d'esforçar a trobar solucions que impedeixin arribar a aquesta situació. En vista de la proximitat de les eleccions autonòmiques, seria prudent, per exemple, permetre que el nou Parlament dissenyés el mapa comarcal en els escassos supòsits en els quals existeixi desacord entre els ajuntaments i el Govern que vostè presideix. Ningú podrà tenir la temptació de modificar una divisió regulada d'aquesta manera. Li recordo —perquè es vegi la nul·la voluntat partidista d'aquesta

iniciativa— que nosaltres varem votar a favor de la proposta de divisió comarcal, que anava com un annex a la Llei, i que fins i tot a l'Ajuntament de Barcelona —per il·lustrar amb un exemple clarificador la situació d'enfrontament institucional que hi ha— el Grup Popular va votar a favor de la incorporació de Barcelona a la comarca del Barcelonès.

Celebrem, d'altra banda, el seu compromís de procedir en el futur a una descentralització efectiva de la Generalitat. Més val tard que mai, però és urgent iniciar-la abans d'intentar buidar de contingut les diputacions, sobre les quals formulà la queixa d'una minsa col·laboració entre la Generalitat i aquestes corporacions provincials, oblidant que el seu partit governa en la majoria d'aquestes corporacions públiques.

Senyor President, vostè sap que l'equilibri del territori afecta de manera directa la situació de l'agricultura i la ramaderia. El 1984, en el debat d'investidura, vostè va fer una referència molt clara, dins el capítol de l'agricultura, a la voluntat de millorar la qualitat de vida de la nostra pagesia per evitar, sobretot, una progressiva despoblació del camp. Vostè ens proposà una sèrie d'actuacions per aconseguir això, i puc dir-li que no ha complert. Avui es viu en el camp exactament igual que fa quatre anys: els pagesos continuen patint els mateixos problemes que en èpoques anteriors; és més, no reben de l'Administració —de totes les administracions, però aquí la que ens afecta és, evidentment, l'Administració de la Generalitat— l'ajut que necessiten, i això els obliga a anar-se'n a buscar altres conreus, just el contrari del que vostè manifestà com a objectiu polític del seu Govern, l'any 1984. Per què no s'aplica, preguntem, des de la Generalitat, una política d'orientació i direcció a la joventut perquè continuï treballant en l'agricultura i la ramaderia, de la mateixa manera que es fa en els medis urbans i en relació amb els sectors industrials i de serveis, per exemple? Avui en dia, vostè, senyor President, sap que existeixen moltes possibilitats financeres que permeten subvencions amb diner barat a les explotacions agrícoles, garantint-los així uns beneficis atractius per a moltes persones que veuen, any darrere any, com els seus esforços no són rendibles en termes econòmics. Senyor Pujol, és trist reconèixer-ho, però, avui, un 40% dels nostres pagesos continuen vivint en condicions inferiors a la mitjana de com es viu en els nuclis urbans; això, hi estarà vostè d'acord que no és gens atractiu per a la nostra joventut. No ho és per als grans, que s'han acostumat a aquestes condicions de vida, imagini's, doncs, per a un jove d'avui. I això indica una certa despreocupació davant un sector que afronta un repte tan important com és el de la integració d'Espanya, i, per tant, també de Catalunya, en el Mercat Comú en condicions de desavantatge fruit d'una mala negociació, de què vostès no tenen la culpa, és veritat; però els qui tenen responsabilitats de govern tenen l'obligació d'intentar pal·liar aquests defectes negatius. Tots sabem que la política agrària, en aspectes bàsics, no es dirigeix des de la Generalitat, ni tan sols des de Madrid, i que cada dia es dirigeix més des de Brussel·les, però aquesta realitat no justifica que, a un sector de tanta importància, vostès li dediquin només el 2,7% del Pressupost de la Generalitat.

Voldria dedicar unes breus paraules, senyor President, al turisme. Vostè sap —i tots els diputats també— que Catalunya ha estat tradicionalment un país que s'enorgullia de la classe de turisme que rebia, no sols per les bel·leses naturals que té, sinó

per l'esforç dels industrials del sector que oferien als nostres visitants una xarxa d'instal·lacions i serveis a l'altura de qualsevol país europeu. No obstant això, en els darrers anys, i malgrat aquest esforç, el turisme ha reflectit un descens de qualitat. I jo voldria que vostè reflexionés sobre el tema i, davant d'aquesta Cambra, ens expliqués si la Generalitat ha fet realment l'esforç de promoció necessari per a reconquerir un mercat que, evidentment, estem perdent. Potser hem practicat una política de potenciar la quantitat damunt la qualitat, i això és un error que pagarà el sector.

I parlem ara una mica de la seva política de benestar social. Ja sabem que, com tota política sectorial, requereix mitjans econòmics suficients, i estem caient en la lamentable situació de produir una certa degradació col·lectiva en obtenir els essencials recursos per la via del foment institucional del joc. Jo no vull parlar massa d'aquest tema. La veritat és que ho tenia previst en el meu discurs, però el debat d'aquest matí crec que ha estat suficientment il·lustratiu com per posar en relleu que, malgrat la seva voluntat, a l'hora de la veritat la Generalitat està promovent institucionalment el joc per garantir uns recursos que necessita, a fi i efecte de dur a terme unes determinades polítiques de caràcter sectorial. Resulta significatiu a aquest respecte que la primera Llei que s'aprovà en aquesta legislatura fos la del recàrrec en el joc del bingo, i, després, totes les modalitats de joc que s'han creat. En definitiva, amb això, vostès estan complint la seva promesa electoral de no crear impostos, en el sentit jurídic de la paraula, però sense cap dubte, aquesta manera de recaptar diners dels contribuents és una forma d'aconseguir ingressos públics que no contribueix a incrementar la qualitat de vida dels ciutadans.

I, pel que fa a la sanitat, és evident que avui el nostre sistema sanitari no funciona adequadament. A què es deu? Sense cap dubte al fet que no s'ha aplicat una política racional que permetés una descongestió dels nostres centres assistencials i hospitalaris, i al fet que s'ha donat major preferència a una política de mantenir el que tenim que a reestructurar les plantilles actuals, adequant-les a les necessitats reals dels ciutadans, i aquí no hem de culpar els diferents col·lectius que treballen en el sistema sanitari. Ells, des de la seva vocació de servei, són, igual que els ciutadans, uns pacients sofridors de les deficiències existents. A títol d'exemple, podríem citar en aquests moments el fet que 900 lleidatans esperen des de fa mesos ser operats a l'hospital Arnau de Vilanova, i que, segons l'informe de la Confederació de Sindicats de Metges, hi ha, en aquests moments, dins l'Institut Català de la Salut, 63.024 malalts en llista d'espera. Vostè va dir ahir, senyor President, que Catalunya va reclamar la seva autonomia per garantir la seva pervivència com a nació; que no la va reclamar ni per motius polítics ni, encara menys, per millorar l'Administració. Però jo estic segur que vostè comparteix el criteri que l'autonomia ha de demostrar també que l'Administració funciona millor, l'Administració autonòmica, i aquests exemples no són precisament il·lustratius que aquesta millora s'hagi pogut aconseguir. Jo li vaig dir, amb motiu del debat de l'Estatut, el febrer passat, que assumir certes competències sense garanties adequades de tipus financer podia ser perjudicial per a la pròpia autonomia, i estem davant, en el cas sanitari, d'un exemple clar d'això. El contrast amb el País Basc resulta evident: fins ara, no s'ha transferit l'INSALUD al Govern basc, amb la particularitat

que tots sabem que, a través del concert econòmic, la comunitat autònoma basca té més possibilitats financeres que no pas la Generalitat de Catalunya.

En els seus discursos dels anys 84, 85, 86 i 87, malgrat que no vull enumerar l'obra de la Generalitat, se'ns digué el nombre d'escoles, el nombre de places d'EGB, de BUP o de Formació Professional que s'havien aconseguit, a més dels 900 sistemes informàtics que s'havien instal·lat en els corresponents centres. Tot això està molt bé, quan es realitza d'una manera ordenada, amb una planificació racional de la demanda, i tenint en compte la densitat demogràfica de les diferents zones de Catalunya. Si això s'hagués fet així, avui Catalunya potser seria un paradís en matèria educativa, perquè ara no sobrarien places en algunes zones ni en faltarien en d'altres, que és la situació existent en aquests moments. En el present curs, s'han matriculat 12.000 alumnes menys en EGB, i això que hauria de ser bo per evitar la massificació i millorar la qualitat de l'ensenyament, no serà possible, ja que segons els nostres informes, es pretén pal·liar el creixement de la demanda de BUP i de formació professional amb les aules que queden buides. Realment, com diuen algunes organitzacions estudiantils, aquests centres són diferents, però també és cert que, amb la solució mixta d'utilitzar centres d'EGB per al BUP, amb una petita reconversió, i tots junts, s'està creant un cert caos. No hi ha dubte que una solució ideal passava per una major i millor planificació de tota la infraestructura de l'ensenyament, sobretot pel que fa a construcció de centres escolars, preveient el presumible descens de la natalitat, sobretot en les zones de major densitat de població de Catalunya. Una desviació dels recursos emprats en EGB cap a l'ensenyament mitjà i la formació professional hauria estat el correcte des del nostre punt de vista.

Seguint aquest repàs de l'acció sectorial del seu Govern, vull fer referència a la política que el Consell Executiu ha seguit respecte a un problema en el qual té competències des de l'any 1984 i al qual, de moment, no ha sabut respondre amb l'encert desitjat per tots nosaltres. M'estic referint, concretament, a les presons, i molt especialment a la presó Model de Barcelona. Fa pocs dies, un funcionari destinat a l'esmentat centre penitenciari expressà amb cert pessimisme que la Model podia perdurar més enllà de l'any 2000 en la seva actual ubicació. Potser això ha passat inadvertit, però el que és cert és que, des que la Generalitat assumí aquesta competència, no ha endreçat el tema, com si una por electoral s'hagués apropiat de l'acció política del Departament de Justícia. La presó Model és quelcom que ens preocupa, de manera especial, a tots els ciutadans de Barcelona i que, si continua aquesta política per vostès, li hauran de fer una cançó similar a la de *La puerta de Alcalá*, quan diu: «*Ahí está, ahí está, viendo pasar los siglos*». Manca actuar amb decisió sobre el problema d'ubicació dels nous centres penitenciaris, i realitzar un gran esforç d'informació i compensacions socials a les poblacions on es vagin a instal·lar, a fi d'anar pal·liant el rebuig per part dels seus ciutadans, però no per això, senyor President, el Govern que vostè presideix pot deixar d'actuar amb la ferma decisió que li és exigible. Ara bé, qualsevol pla de construcció de nous centres penitenciaris ha de tenir present el presumible creixement de la població reclusa a termini mitjà, ja que, en cas contrari, el problema que hem citat, de la presó Model, podria eternitzar-se.

I això incideix directament en un aspecte puntual del con-

cepte global de benestar social, al qual vostè va fer ahir una especial menció. Va anunciar, això sí, un seguit de projectes, un seguit de solucions per als seus problemes, reconeixent que, per molt que pugui fer-se, sempre serà poc. En el terreny de les paraules i les declaracions de principis, estem d'acord, però no hi estem a l'hora de les realitats.

Vostè deia ahir que no volia utilitzar políticament l'ajut que el seu Govern dona als sectors més marginats de la població, a la gent que pateix —com l'anomenà en ocasions anteriors. Voldríem, de veritat, que no fos necessari parlar de tot això des d'aquesta tribuna, però també sap vostè que ha estat consolidat el nom de «bosses de probresa» quan ens referim a creixents sectors de població i zones del territori que van quedant marginades del camí del progrés. Des d'aquesta perspectiva, i per nosaltres, és inacceptable que ahir simplement assumís el compromís d'augmentar les partides pressupostàries destinades a aquest fi, quan entenem nosaltres que la més elemental solidaritat exigeix el compromís d'incrementar-les en proporció superior a la mitjana de creixement del pressupost de la Generalitat. La solució del problema és cert que no es pot assumir d'avui per demà i que no és competència exclusiva de la Generalitat; però la primera institució de Catalunya hauria de donar exemple amb els seus pressupostos a les altres institucions vinculades a la solució d'aquest problema, i possibilitar d'aquesta manera un acord entre totes elles perquè entri en via d'una adequada solució aquest greu problema social que tenim plantejat. La passivitat del seu Govern ha hagut de ser suplerta per les forces polítiques i socials, que, com vostè sap, estem treballant dins d'aquest camp. I jo crec que encara som a temps que el seu Govern estudiï la possibilitat d'institucionalitzar aquesta iniciativa, i voldria que vostè estudiés la possibilitat d'una iniciativa a fi d'arribar a una mena de pacte de la Plaça de Sant Jaume, amb la presència de les diferents institucions de Catalunya, partits polítics i entitats privades amb experiència dins la matèria.

D'altra banda, senyor President, ens va dir ahir que un dels seus objectius de futur és l'atenció a les persones que han arribat a la tercera edat; hi estem d'acord. No obstant això, durant els últims temps s'ha pogut constatar un increment dels accidents en determinats centres assistencials d'aquest sector; casuals, no ho dubtem, però que posen de manifest un problema de massificació molt preocupant. I, al respecte, el Conseller de Sanitat va dir als pocs dies dels darrers accidents que complir la normativa de la Generalitat sobre aquest tipus de centres portaria a milers de persones grans al carrer. Pot ser que qualsevol de les dues polítiques sigui negativa, però el que és cert és que s'ha d'endegar des del seu Govern un esforç tant social —sobretot— com pressupostari per pal·liar aquest problema que afecta d'una manera seriosa un importat sector del teixit social de Catalunya.

I seguim amb aquest capítol del benestar social. Estem segurs que compartiran l'opinió que un dels símptomes que mostra el nivell de benestar social d'una societat és la seva capacitat de reacció davant dels problemes que l'amenacen. Avui, un d'aquests principals problemes és la droga. La repercussió social de la droga va més enllà de qualsevol acció aïllada que es pugui prendre. Ha de ser un objectiu immediat de tota acció de govern amb l'únic fi de tallar, o almenys pal·liar, els seus efectes socials, que actualment donen lloc a un progressiu

augment de la delinqüència, a una frustració generalitzada i a enormes drames familiars. És necessari actuar en dos fronts diferents: un, amb una tasca d'informació i conscienciació de la societat; la societat ha de saber que la progressió de la droga pot convertir-se en un veritable càncer social; i un segon, de repressió de tota mena de tràfic de drogues. És al primer punt on el seu Govern està obligat a donar més resposta a les demandes socials, i, de moment, el seu Govern, senyor President —i per nosaltres—, no ha estat a l'altura de la magnitud del problema.

Per acabar amb aquest capítol de l'acció sectorial del seu Govern, jo voldria fer esment d'un tema, del qual ja s'ha parlat aquest matí des d'aquesta tribuna, i que ha preocupat successivament el Grup Popular des de l'inici de la legislatura: el corró parlamentari del seu Grup, que ha escurçat propostes que, per sobre de plantejaments partidistes, afectaven l'interès general. Senyor President, nosaltres no pretenem que vostè oblidi la responsabilitat de govern que el poble català li encomanà guanyant les darreres eleccions, però sí que li hem de demanar que tingui en consideració que aquesta Cambra és l'expressió de la pluralitat política existent a Catalunya i que, per tant, ha d'exercir la tasca de control de l'Executiu i legislar en aquelles matèries que li són pròpies, i vostè —deixi'm que li ho digui— ha oblidat en qüestions molt serioses i importants tant l'objecte com l'esperit d'aquest Parlament. Com a exemple, voldria recordar-li que en els canvis de govern vostè no ha explicat ni l'abast d'aquests, ni les motivacions que el portaren a fer-los. En aquestes ocasions, l'oposició es va assabentar d'aquests esdeveniments a través dels mitjans de comunicació. Permeti'm, al respecte, perquè crec que és molt il·lustrativa, que li recordi aquestes paraules del senyor Miquel Roca referents al govern socialista de l'Estat, pronunciades el 8 de desembre de l'any passat; deia el senyor Roca: «A vegades m'entren temptacions de sortir al passadís amb els periodistes per escoltar el President i assabentar-me per on va la política del Govern. Amb aquesta actitud», deia el senyor Roca, «el govern desvaloritza el paper del Parlament». Fi de la citació. Crec que és un bon exemple que vostès actuen de manera diferent des del Govern i l'oposició, i que de vegades cauen en allò que critiquen. I serveixi com a exemple, també, les dificultats que un diputat del nostre Grup parlamentari va tenir per obtenir les dades sobre els comptes bancaris de la Generalitat, i que ens va obligar a recórrer al Tribunal Constitucional, en empara, per tal de defensar el dret a la informació, que és fonament bàsic de la democràcia parlamentària.

Aquesta, senyor President, és la crítica constructiva de l'acció de govern del Consell Executiu, però difícilment podrà servir d'ajuda i d'estímul si els partits de l'oposició no tenim a la nostra disposició els instruments de control necessaris per al perfeccionament de la política del Govern. Per això, la modificació del Reglament de la Cambra hauria estat un pas decisiu en el qual tots tenim posades, teníem, perdó, posades les nostres esperances arran de les promeses rebudes personalment de vostè, senyor President. El tràmit parlamentari ha arribat a la seva fi, i no és aventurat dir, encara que estiguem pendants de la seva substanciació en el Ple, que no s'ha assolit l'objectiu proposat perquè el Grup de la majoria, de Convergència i Unió, l'ha volgut preservar a vostè, senyor President, de l'obligació de retre comptes personalment al poder legislatiu. S'han acceptat les modificacions tècniques que aconsellava la

pràctica i s'ha procurat un cert grau d'agilitació de les tasques parlamentàries, però, de veritat, de voluntat de ser controlat, res; de voluntat de supeditar-se a la Cambra, res; i si no, digui'ns, senyor President, primer : per què el manteniment d'una porta falsa que permet les argumentacions que possibiliten no contestar o no lliurar la documentació per part de l'Administració a requeriment d'un diputat? Dos : per què mantenir que en el debat de pressupostos les baixes sollicitades s'hagin de referir a la mateixa secció, cosa amb la qual s'anulla la diferència de prioritats polítiques? Tres : per què les restriccions a la petició de control de l'Executiu en la celebració de debat sobre l'acció política i de Govern? Quatre : per què la impossibilitat d'interpellar o preguntar directament a vostè, senyor President —que a més ho fa molt bé des de la tribuna— o a un determinat membre del Consell Executiu? Cinc : per què mantenir la possibilitat d'incomplir una acció emparant-se en el fet de retre comptes, que permet un termini indeterminat per al seu compliment o, simplement, el seu incompliment? I sis : per què acceptar la interpellació d'urgència i, en canvi, en contra del mateix concepte d'urgència, limitar el seu nombre, com si en un moment determinat fos convenient restringir el plantejament de qüestions ja qualificades per la Mesa de la Cambra? I això, senyor President, només és una mostra : són sis exemples. Podria continuar amb més. S'ha perdut, malauradament, una altra ocasió per al perfeccionament del control democràtic de l'Executiu des del poder legislatiu. Espero que vostè sàpiga el perquè i ens ho digui.

I, passat aquest capítol d'acció sectorial i política general, torno als aspectes relacionats amb la seva visió nacionalista de Catalunya, amb els quals començava la meua intervenció. Senyor President, mentiria si no li digués que ens ha deixat preocupats el missatge polític que es desprèn de la seva intervenció d'ahir. El seu discurs nacionalista, que per nosaltres ja és molt conegut, ahir donava un salt qualitatiu cap endavant, i la veritat és que no ens sorprèn, però confiàvem que vostè evitaria la temptació de donar aquest salt. Vostè mateix ha dit que prefereix que el defineixin els altres, quant a la seva ubicació política, per a la seva actuació de govern; ha reconegut la pluralitat ideològica que coexisteix en el seu partit i ha reiterat que, davant de tot, vostè és un nacionalista i el seu partit també. Tot això nosaltres ho tenim molt clar, i tenen tot el dret de definir-se com vulguin, lògicament. Però el que essencialment defineix tot nacionalisme és un sentiment de permanent actitud de defensa i de reivindicació. L'estratègia i la tàctica d'actuació política en tot nacionalisme es basa en el permanent greuge per poder subsistir. Vostè no podrà acceptar mai, senyor President, que està satisfet amb el marc autonòmic en el qual ha de governar, perquè aleshores perdria molta raó de ser el seu partit nacionalista. Però governar és adoptar decisions i administrar recursos; s'ha de demostrar que el que es té s'administra bé, i no caure en el fàcil recurs que el que no es fa —podent i havent de fer-ho— és per culpa d'un nivell insuficient de competències o de recursos. Un bon governant no pot estar plantejant continuament la política del doble llenguatge, de l'ambigüitat calculada, i, en definitiva, dir el que es vol sentir en funció de l'auditori. No pot estar amagant sempre un cop —ja siguin mobilitzacions, reforma de l'Estatut o el que sigui— per aconseguir l'objectiu desitjat. Conseqüent amb el seu antic propòsit de ser el pal de paller de la política catalana, de vegades utilitza dialècti-

cament altres grups presentant-los com a més radicals en les seves propostes autonòmiques, assumint-les en el seu esperit i afirmant que si no les assumeix formalment és per realisme i per prudència, perquè vostè té unes responsabilitats de Govern que a ells no els lliguen. En molt poc temps hem passat de la quasi sacralització del bloc constitucional, integrat per la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, al seu qüestionament total, com si ja no fos fórmula vàlida perquè Catalunya trobi el marc jurídic que li permeti autogovernar-se, preservar la seva personalitat col·lectiva i, a més a més, progressar. Ara sembla que res del que era perfectament vàlid fa uns mesos serveixi per acomplir aquells objectius. I puc assegurar-li que nosaltres no estem a la defensiva en aquesta dialèctica política, no estem a la defensiva. Nosaltres estem on estàvem i no on vostè, per exemple, amb la seva gratuïta referència d'ahir ens pretén col·locar. Li puc assegurar que tenim les idees clares al respecte, senyor Pujol, i li puc assegurar que realment, inicialment, no pensàvem intervenir fent referència a si érem o no érem un partit amb tradició autonomista, perquè això fóra tant com legitimar-lo activament i acceptar en conseqüència que vostè era distribuïdor de llicències autonomistes, i nosaltres estem aquí, i vostè ho sap perfectament, senyor Pujol —li ho dic amb tot el respecte—, no per decisió seva, sinó per decisió del poble de Catalunya que ens ha votat. Però algunes de les coses dites al llarg del debat ens han impulsat a parlar, perquè sobre tradicions dels partits d'Espanya, i Catalunya en concret, la veritat és que jo crec que la majoria de nosaltres tenim poca experiència vital en democràcia, i, per tant, tradició dels partits... Vostè mateix aquest matí deia : «Llegeixin vostès els diaris de sessions de l'any 80, arran del debat sobre la Llei de Dissolució de les Diputacions, per exemple...» Això és una petita mostra i en podríem trobar moltes... I, per tant, en aquest país tots han evolucionat, personalment i col·lectivament. Jo crec que això ha estat bo, perquè la transició democràtica s'ha possibilitat precisament a partir d'aquesta comprensió recíproca : pragmatisme i realisme de tots. Però si parlem de tradició autonomista, i vostè ens n'imputa a nosaltres poca, implícitament s'imputa a vostè una forta autoritat en la matèria —i nosaltres la hi reconeixem—, sí que li diré una cosa : lliçons en matèria de tradició de posicionar-se clarament i rotundament enfront del terrorisme, a nosaltres no, no ens en pot donar ningú, i que quedi molt clar que nosaltres reconeixem la seva valentia política i personal en les seves declaracions públiques arran dels últims atemptats territoristes, i en particular de l'atemptat d'Hipercor, i que mai hem dit ni direm quelcom que pugui ser interpretat com que vostè especula o frivolitza en relació amb el tema del terrorisme. Això ho tenim molt clar, perquè a més som molt conscients que vostè ha contribuït decisivament que el terrorisme no s'installi a Catalunya, i això li ho reconeixem. Però, de veritat, hem de dir, per la referència seva, que nosaltres sobre això no acceptem lliçons, perquè nosaltres també ens hem manifestat amb tota claredat i fermesa des del primer moment en relació amb aquest tema. I fins i tot en moments en què és fàcil la desqualificació demagògica segons l'auditori i el tema que es tracti, perquè fa uns mesos des d'aquesta tribuna es defensava la presentació per part del Parlament de Catalunya d'un recurs davant el Tribunal Constitucional contra la Llei Antiterrorista impulsat per Convergència i Unió, i nosaltres vam votar en contra. I, és

clar, jo sé que era fàcil caure en la demagògia, en l'especulació, quan nosaltres defensàvem en darrera instància, per interès de l'Estat democràtic i de dret, posar-nos al costat del Govern en la lluita contra el terrorisme, acceptant que segurament hi havia algunes coses d'aquella llei que s'havien de modificar perquè quedessin clarament salvaguardats els drets humans, i nosaltres ens vam posar al costat del Govern de l'Estat, perquè en el límit, en el límit, la defensa de l'Estat en aquest cas imposava aquest criteri, i vam haver de sentir, d'alguna manera, des d'aquesta tribuna, també, algunes desqualificacions en el sentit que aquesta defensa nostra era un cop més expressió clara de la poca sensibilitat d'Aliança Popular respecte de la defensa dels drets humans. I, per tant, com hem dit això abans, ho tornem a dir ara, i no acceptem lliçons.

I, pel que fa a la tradició autonomista, al marge que vostè sap que, en representació d'Aliança Popular, en l'Estatut de Sau hi havia el senyor López Rodó, que va contribuir molt decisivament al tema, és veritat, és veritat que Aliança Popular va ser un partit que no es va, precisament, que no va destacar precisament en la seva sensibilitat autonomista en els primers anys, i això és una realitat; però vostè també sap, senyor President, que aquella no és la situació d'ara, i que nosaltres hem comparat davant l'electorat català i espanyol en diverses eleccions manifestant una clara i rotunda defensa del sistema autonòmic, i que, a més, som partit de govern en moltes comunitats autònomes espanyoles. I de la mateixa manera que a vostè li agrada que el defineixin per la seva acció de govern, si vostè jutja la labor de govern que els presidents d'Aliança Popular han fet en diverses comunitats autònomes espanyoles, vostè haurà de reconèixer sincerament que en cap moment, en cap moment, no hem treballat amb un clar esperit autonomista. I dic això perquè la veritat és que ens va saber greu aquesta quasi desqualificació.

Però, com li deia abans, potser són vostès, senyor President, els que han canviat d'opinió, perquè, com li deia també abans, fa molt poc defensaven clarament l'Estatut, el bloc constitucional, i, en aquests moments, ho qüestionen de manera molt clara i rotunda. I, si no han canviat d'opinió i el que passa és que ara ensenyen cartes que abans tenien amagades, doncs, pitjor encara, perquè, Catalunya, necessita saber on la vol dur i no pot estar sotmesa a una espècie de dutxa escocesa, portant-la contínuament de la calma a la mobilització popular.

Per això crec que és necessari, senyor President, que vostè es defineixi clarament, no que amagui el cop i digui que no el dóna per prudència o per realisme; dit d'altra manera, que concreti si el seu objectiu nacional no es pot assolir amb l'actual Estatut i, en cas afirmatiu, per què. Perquè, li diré una cosa, si aquest objectiu nacional és consolidar Catalunya com a poble, amb una personalitat pròpia, és a dir, amb la seva llengua, la seva cultura, el seu dret, el seu sentiment col·lectiu com a poble, amb les seves institucions específiques, etcètera, cal examinar si l'actual bloc constitucional ho garanteix. Jo pregunto: està en perill la llengua catalana? Hem vist, i ens en felicitem tots, que la normalització lingüística, per a nosaltres, avança i avança bé, i no tenim problemes a reconèixer públicament que, des del nostre punt de vista, vostès han rectificat una inicial política al respecte i que aquesta política pot realment fer efectiva la normalització de la llengua catalana sense innecessàries o excessives crispacions socials i sense trencar la cohesió

social que és absolutament necessària a Catalunya. I aquí —vostè ho sap, senyor President— nosaltres som fidels col·laboradors.

Està en perill la cultura catalana? El dret català? Aquí sí que compartim la seva crítica al Govern socialista en presentar davant del Tribunal Constitucional el recurs sobre la Llei de Successions Intestades, però és que nosaltres no dubtem que el Tribunal Constitucional posarà les coses al seu lloc. I si el Tribunal Constitucional hagués de fallar en contra de la Llei de Catalunya, aleshores sí que nosaltres seríem els primers que estaríem disposats a iniciar una discussió sobre la possible reforma de l'Estatut, perquè és evident que, aleshores, l'Estatut no seria una eina vàlida. (*Remor de veus.*)

¿Té Catalunya amenaçades les seves institucions específiques? Li preguntem: està en perill la Generalitat? El Consell Consultiu? La Sindicatura de Comptes? El Síndic de Greuges? ¿De veritat que es troben en perill aquestes institucions específiques de Catalunya? ¿Hi ha avui algú que amenaci la independència d'aquest Parlament? En qualsevol cas, senyor President, nosaltres ens estimem més no crear falsos fantasmes que ens apartin de la realitat i ens portin, en conseqüència, a falsos i absurds debats.

Del sentiment col·lectiu, no en parlo, perquè és obvi que els sentiments no es regulen per llei. Però, com ja li he dit, si de totes maneres vostè ens convenç que l'actual Estatut no serveix per garantir tot això, no ens negarem a discutir una possible reforma, però sabent molt bé, per endavant, on volem arribar, havent trobat abans la solució per a l'enquadrament del nou Estatut dins del nou model autonòmic que hauria de resultar d'aquesta hipotètica reforma. I al respecte li diré una cosa, senyor Pujol: a tot això —llengua, cultura, institucions específiques, dret, sentiment col·lectiu com a poble—, vostè li diu «nació»; nosaltres, d'acord amb el bloc constitucional, li diem «nacionalitat». Però, en última instància, com que el nom no fa les coses, el que importa és que vostè sàpiga que nosaltres també compartim aquest objectiu que vostè anomena «nacional». La diferència, per tant, està en altres àmbits. Nosaltres, aquest objectiu, el manifestem sense reserves de cap tipus, ni per excés ni per defecte. En la defensa d'aquest objectiu no donarem un pas enrere mai, però tampoc donarem salts en el buit que ens portin al precipici. I vostès especulen per excés amb massa freqüència, tenen dret a pensar el que vulguin, però ho han de dir amb claredat.

Quan parla, com li deia abans, el president del seu partit, sobre la independència, ho fa a títol personal; quan ho fa l'organització juvenil del seu partit, la Joventut Nacionalista de Catalunya, i parla «cap a la plena sobirania nacional», són els joves, que ja se sap que són molt radicals en la defensa dels seus plantejaments, i, al final, resulta que el centre de gravetat d'aquestes forces el representa vostè, que així acontenta a tots. I ja sap vostè, senyor President, el que va dir Jefferson: «Es pot enganyar uns quants molt de temps; a molts, durant poc temps, però no a tots durant molt de temps». Traslladi vostè això d'enganyar, que em sembla una mica dur, a desorientar o a confondre, i potser a vostès els està arribant aquest moment.

I li deia, senyor President, fa un moment, que la nostra diferència amb vostès estava en uns altres aspectes. Un, ja l'he esmentat; l'altre és en el terreny dels procediments. Vostè parlava ahir dels procediments, és a dir, si coincidim en l'objectiu,

suposat que el de vostès estigui clar que sigui aquest i solament aquest, on ens diferenciarem és en la forma més adequada per poder aconseguir aquest objectiu. Vostè escull una via que el porta, encara que no ho desitgi, inevitablement a la confrontació sistemàtica, a la tensió permanent i al greuge institucional. No deixa de ser curiós, com s'ha recordat aquest matí, per exemple, que encara, en la creació de la Comissió Mixta Administració Central - Generalitat, de col·laboració, durant el 77 s'hagi passat de cent setze contenciosos plantejats a cent quaranta-dos en aquests moments. I ja sé que la possibilitat d'evitar aquestes tensions i aquests problemes no està solament en les seves mans, però és indubtable que es reduiria notablement si vostès no escollissin la via de la permanent reivindicació per autoconfirmar-se políticament com a força política, i hi hagués, d'altra banda, una altra majoria governant Espanya.

Però vostès, senyor Pujol, tenen de vegades la gran virtut d'enfadar-se amb tothom. Demostrada com està la poca voluntat autonomista de l'actual Govern socialista de l'Estat i la impossibilitat d'entenisa política amb el PSOE en relació amb la qüestió autonòmica, i de manera especial l'autonomia de Catalunya, per què han de desqualificar Aliança Popular afirmant el que afirmà ahir? Amb quina majoria alternativa a la socialista pensa entendre's, senyor Pujol? Ja va voler vostè crear la seva pròpia i fracassà rotundament. L'aventura reformista posà en evidència que vostè és tan conscient com nosaltres que l'eficàcia defensa dels interessos de Catalunya —l'eficàcia, no la testimonial— necessita tenir força política a Madrid; exigeix tenir força política a Madrid. I nosaltres tenim alguna força política arreu d'Espanya, i per això sabem que el futur juga a favor nostre. Nosaltres sabem que la defensa eficaç dels interessos de Catalunya no solament no és incompatible, sinó que és complementària amb la defensa dels interessos globals d'Espanya, i més ara amb la projecció europea i el repte europeu de 1992. Vostè mateix ho reconegué ahir de forma implícita quan remarcà el pes específic de l'índex de creixement de l'economia catalana en el conjunt del creixement de l'economia espanyola. Per això estem tranquils, i a la millor per això vostè està una mica nerviós, i ha donat el pas endavant que va anunciar ahir cap a la radicalització nacionalista.

I, finalment, senyor President, senyores i senyors diputats, vostè va dir que «espera, d'aquí al 1992, donar un gran salt endavant al servei de la nació catalana, al servei de la societat de Catalunya i al servei de les persones, dels catalans» —cita concreta. Vostè va dir que són aquests tres —la nació, la societat i les persones— els seus tres grans àmbits de preocupació, d'acció i de responsabilitat. Compartim amb vostè aquest criteri i aquesta preocupació, però amb una diferència fonamental, senyor Pujol: entenem que la persona precedeix la societat i aquesta l'estructura política; afirmem que la persona és objecte bàsic de tota actuació política, que desenvolupa la seva personalitat en la societat en què s'integra i amb la qual se solidaritza, i que l'Estat, la nació o el país, l'estructura política, en definitiva, ha de garantir que el progrés social sigui possible amb lleis justes. És la nació, en definitiva, la que està al servei de la persona i no la persona la que està subordinada a la nació.

Fins ara, en definitiva, senyor Pujol, parlar de possibles nacionalitzacions, des de la perspectiva d'un programa de govern, enteníem que es referia a empreses. Ara, tots sabem que fins i tot l'esquerra està abandonant el dogma de la suposada bondat

d'aquestes mesures de nacionalització d'empreses, i per això ens sorprèn que vostè parlés ahir, literalment, de la nacionalització del poble de Catalunya. Confiam que no tingui la intenció d'efectuar-la per la via del decret.

Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: El Molt Honorable President de la Generalitat té la paraula per a la contestació.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Senyores i senyors diputats, miraré de contestar la intervenció del senyor Fernández Díaz seguint el seu mateix... —com he fet abans, amb les intervencions anteriors—, seguint el seu ordre.

És veritat, no des de l'any 84, sinó des de l'any 80, que aleshores era bastant més difícil de fer-ho, he intentat vehicular al país un missatge d'esperança, això és veritat, i no pas enganyant-lo, no pas fent-li creure que no era veritat, sinó simplement dient que nosaltres teníem, teníem com a país el Govern, les institucions i el país, la societat, teníem recursos humans, teníem possibilitats. Ho he dit sempre, ho he predicat en els moments més, més i més difícils. No veig per què he de deixar de fer aquest discurs si continua essent veritat que tenim esperança en el futur, no pas perquè tinguem exactament la mateixa esperança que teníem l'any 80 —afortunadament, tenim una esperança que podem situar en un nivell molt més alt. Ja hem deixat coses, durant aquests anys, ja hem perdut coses, òbviament, però el conjunt del país té unes possibilitats molt més importants que no tenia, per exemple, l'any 1980. Continuem estant esperançats, repeteixo, de cara a uns objectius que ja no són —que són millors en molts aspectes— els de l'any 1980.

I també és veritat que Catalunya reacciona, o té almenys una tendència, té unes possibilitats de reaccionar per ella mateixa; això és veritat. Ja he dit abans que nosaltres vàrem fer aquella opció de la societat civil per diversos motius, però un d'ells era perquè responia, dèiem, a la realitat social del nostre poble. Hi ha països que no la podrien jugar aquesta carta, hi ha països que no podrien; nosaltres sí. I ja he dit que tots els països on això es podia —i això, poc o molt, al món occidental, uns més i els altres menys—, Catalunya està en aquest sentit en un bon nivell dintre de la mitjana europea —dintre de la mitjana europea està en un bon nivell; està per sobre de la mitjana, òbviament. Doncs jo he dit que el que els governs han hagut de fer, durant aquest temps, i nosaltres ho hem mirat de fer, és, primer, no posar bastons a les rodes i, segon, impulsar aquestes possibilitats, aquestes energies, aquesta creativitat, aquesta capacitat de fer coses que té el país; concretament, en el nostre cas, que té Catalunya.

I vostè em diu que si hi ha hagut desplegament, que es va dir que durant aquests anys hi podria haver un desplegament per part del poble de Catalunya. Ho vaig dir i és veritat que hi ha estat: avui, el poble de Catalunya, des de molts punts de vista, té més coixí, més teixit, i té més gruix i té més iniciatives de tot ordre. És veritat en el camp econòmic, per exemple: hem passat uns anys molt dolents; però ara, ben bé des de fa tres o quatre anys, ben bé des de fa tres o quatre anys que aquest desplegament econòmic es produeix. I, per exemple —per agafar-ne un que no se'n sol parlar gaire—, per exemple, comparem, malgrat totes les seves deficiències, que són molt grans, molt grans, comparem, per exemple, la situació univer-

sitària d'ara amb la de fa cinc anys endarrere. Per exemple, sense anar més lluny, aquests dies; aquests dies hi ha tres noves escoles de ciències empresarials a Catalunya; només en aquest cas concret de les ciències empresarials : una a Vic, una altra a Reus, una altra a Lleida. La de Lleida, concretament, està directament vinculada, adscrita a la Universitat; les altres dues s'hi intenten adscriure, però, de fet, ara per ara, són el resultat d'una iniciativa privada que ha tingut una iniciativa institucional, però una iniciativa, en tot cas, no pròpiament universitària —els ajuntaments, per exemple, hi han jugat un paper important—, i que tenen un suport clar i decidit del Govern de la Generalitat.

Un exemple, per exemple. I, com això, moltes altres coses : facultats d'informàtica, posem per cas; escoles d'estudis, diguem-ne, d'enginyer tècnic, a nivell d'enginyer tècnic, també d'informàtica; a Girona mateix, per exemple, ara se'n comença una. I això, ara, és el que recordo de memòria, perquè, sincerament, no venia preparat per tocar aquest tema, concretament. Desplegament econòmic, ha dit. En volia citar ara un cas; he citat aquest cas universitari perquè, diguem-ne, és una mica atípic, no se'n sol parlar; se sol parlar de l'aspecte social, de l'aspecte econòmic, de l'aspecte cultural. De l'aspecte cultural, també ho podem fer; és a dir, si fem una repassada... recorden allò del Titànic? Bé, doncs, si fem una repassada del que és l'activitat cultural a Catalunya, per exemple en el camp teatral : el desplegament que hi ha hagut com a conseqüència primera i fonamental de la iniciativa dels grups teatrals; segon, de les institucions de la Generalitat, de l'Ajuntament de Barcelona, de les diputacions; el desplegament que hi hagut ha estat molt important. Tenim, per exemple, un fort dèficit en el camp del cinema que ara començarem a omplir, però en el camp de l'edició, per exemple, aquest desplegament s'ha produït; en el camp de totes les entitats d'acció cultural s'està produint, i d'una manera sistemàtica.

Bé, el que vull dir-li, per tant, és que el discurs de l'esperança estava justificat, i continua estant justificat; òbviament, això sí, situant-lo en un nivell més alt.

Ha parlat vostè, en dos moments —un al començament de tot del discurs, i després una altra vegada ho ha fet al final—, sobre el tema, diguem-ne, de l'Estatut, de la reforma de l'Estatut, etcètera. Jo li vull anunciar..., en parlaré sobretot al final, però jo li vull anunciar una cosa, i és que, si no hi ha més novetats, amb el que em diuen, jo tampoc no he de dir res més sobre això, perquè el mes de febrer vaig deixar clar quina era la nostra posició, vaig definir l'Estatut que volíem, vaig definir el sostre que volíem; òbviament, a través d'això vaig definir què entenem nosaltres per Estat de les autonomies, i, per tant, quan dic nosaltres, en aquest cas, vull dir el Consell Executiu i Convergència i Unió. Ara per ara, si no se m'aporten novetats a la discussió parlamentària, no crec que ja hagi d'anar més enllà. De tota manera, després en parlarem, encara que no sigui exactament dintre d'aquest aspecte, però parlarem d'aquest tema, perquè vostè l'ha tornat a tocar amb bastant extensió, al final.

Senyor Fernández Díaz, nosaltres hem intentat el consens —ja ho he dit abans, no hi insistiré massa tampoc, en el tema de les lleis d'ordenació territorial—; l'hem intentat. Hi ha els calendaris, hi ha totes les referències d'aquest mateix Parlament, les reunions de les comissions, les reunions fora d'a-

quest Parlament...

Per altra banda, li he de dir, respecte al que vostè deia de la descentralització, que jo ja m'hi he compromès, però que, per altra banda, li he de recordar que la Llei diu que la llei de descentralització s'ha de fer tres mesos després que s'hagin constituït els consells comarcals. I li volia dir una petita observació : jo no he dit aquest matí que no hi hagués hagut col·laboració amb les diputacions; n'hi ha hagut, poca o molta, amb totes. El que he dit, en aquest moment, és que les diputacions, o alguna diputació, alguna vegada, per circumstàncies històriques —tampoc és culpa dels actuals titulars de la Diputació—, doncs, han hagut o estan ficats en camps en els quals, lògicament, no han d'estar, i que això ha comportat un mal servei en aquest camp; no diré en d'altres. Però, en fi, aquesta és una petita observació, en la qual, em sembla, que no cal insistir.

Vostè abans ha dit una cosa —que això no és culpa meva—, diu : «Vostè se situa en un lloc, aleshores, uns ataquen per aquí, els altres ataquen per allà, i aleshores vostè es queda al mig». Bé, escolti, nosaltres estem on som, m'entén què vull dir?, nosaltres som com som. Cap aquí, cap allà... Nosaltres som on som. Bé, i, evidentment, de vegades tenim atacs contradictoris. Vostè diu que nosaltres ens ocupem poc de la pagesia, i després, en canvi, som constantment acusats de ruralistes, diuen que som el país del partit del ruralisme. Bé, jo crec que són dues acusacions, les dues sense prou base, i, concretament, pel que fa a la seva, que és la que em toca ara contestar, li diré el següent : la primera cosa, dir el que es fa d'inversió en el camp català no es pot fer només mirant el que hi ha en el Departament d'Agricultura; de tota manera, el pressupost d'agricultura del 84 al 87, ha pujat un 81%; ha passat de 4.256 milions a 7.691; és un increment notable; necessitaríem més diners, però, de tota manera, l'increment és de 4.256 a 7.691, 81,3%.

Però, el que li vull dir, és que el que s'inverteix en el camp, no és només el que s'inverteix directament des del Departament d'Agricultura, és el que s'inverteix... Perquè vostè sap que, justament, bona part, o part important dels grans problemes del camp vénen del seu nivell de vida, del seu confort, de la seva qualitat de vida. Fer escoles, fer escoles unitàries, com per exemple a determinats llocs en què la Generalitat ha intentat —ha fet— tota una sèrie d'escoles unitàries, o fer escoles, doncs, de dues o tres aules, perquè són pobles petits, això, evidentment, és una aportació important al progrés del camp. Fer carreteres; fer carreteres és una aportació molt important. Totes les comarques pageses de Catalunya estan preocupadíssimes pel que en podríem dir el seu enclavament, el seu trobar-se, en un cert sentit, tancades. Hi ha coses, per exemple : portada d'aigües a les Garrigues —que s'està fent—, doncs, ho està fent el Departament d'Obres Públiques. Tots aquests pobles de Bovera, la Granadella, de Llardecans, de Torrebeses, de Sarroca de Lleida, etcètera, aquests pobles estan rebent aigua portada pel Departament d'Obres Públiques.

Per tant, l'observació... he de dir que aquest tant per cent no és vàlid. Biblioteques, centres d'assistència primària o petits dispensaris, tot això; tot això forma part de l'elevació del nivell de vida. Vostè sap prou bé que hi ha determinats pobles de Catalunya, en els quals el problema principal que hi ha no és el problema de la renda agrícola pròpiament dita, sinó que és el problema de la qualitat de vida, del gairebé —per dir una paraula que ara no s'utilitza, però que em sembla que continua

essent vàlida—, del confort amb què es pot viure en aquest indret.

De tota manera, li donaré més dades : de 1981 a 1985, la renda agrària catalana, o sigui, posant com a base 100 per a l'any 1981, ha pujat a 133. Això amb pessetes constants; amb pessetes corrents hauria pujat de 100 a 181. Per tant, no és cert que la renda agrària no hagi pujat.

I la productivitat. Quina és la productivitat del camp català? Mirin, la productivitat del camp a tot Espanya és del 5,2, és a dir, amb ecus, per persona ocupada, 5,2; la productivitat —bé, concretament aquí hi ha d'anar la d'alguna altre país, me'ls salto— a Catalunya, és del 7,4, i, evidentment, la productivitat a Itàlia és del 7,8 i la productivitat a França és del 10,5. Però, de fet, aquesta..., hi ha aquí altres països : Grècia, Portugal, Iugoslàvia mateix, etcètera, vull dir, que estan per sota nostre; però Espanya el 5,2, nosaltres el 7,4, Itàlia el 7,8 i França el 10,5.

Més coses : vostè ha dit una cosa que no és certa —no dic que sigui falsa—, està equivocat. Diu : «Continua disminuint constantment el nombre de població que viu del camp o que treballa al camp». No és veritat. Últimament hi ha hagut una inflexió; no sabem si durarà, però, per primera vegada en molts anys —potser, no sé si fa trenta o quaranta anys—, per primera vegada en moltíssims anys —si no trenta o quaranta, segur que en deu fer vint-i-cinc o trenta, és a dir, almenys, des dels anys cinquanta—, hi ha hagut una inflexió. L'any 79 la població ocupada al camp era de 129.000 persones —129—; l'any 83, era de 120; l'any 84, era de 115; l'any 85, era 118; no tinc les dades del 86, però, en tot cas, per primera vegada d'ençà de fa molts i molts anys, hi ha una inflexió en aquest sentit.

Bé, vostè ha dit que no ens n'ocupàvem, del camp. Jo, precisament ahir, els vaig a dir que havia tingut el dubte de veure si els posava com a exemple d'esforç modernitzador del país i d'esforç d'innovació tècnica la indústria o l'agricultura, i vaig triar la indústria. Però els vaig dir que si algú volia que els parlés de l'agricultura avui ho faria. No faré, no els llegiré el que tinc aquí perquè això duraria molt i molt, i seria abusar de la seva paciència, però el que sí que faré serà, d'aquest llarg estudi sobre el que ha estat l'acció de racionalització i de modernització d'innovació en el camp, llegir-los-en alguns capítols : hi ha el tema de la millora del benestar social, el desenvolupament rural, la transformació i millora en matèria de regadius, la conservació de la natura, l'orientació, reestructuració i millora de la producció agrària i pesquera, la comercialització... Miri, jo li llegiré un parell d'aquests capítols, només a efectes demostratius, però allò que no puguin dir que no fem res; simplement a efectes demostratius. Per exemple : orientació, reestructuració i/o millora de la producció agrària i pesquera —aquí hi ha, també—; la pesquera me la... No, la direm també. Doncs, bé, les coses que s'han fet durant aquests últims tres anys : el centre experimental de les terres de l'Ebre; el centre tècnic de les Garrigues; l'estudi edafològic de l'Urgell; els inventaris agrònomicos que l'Institut Cartogràfic, per satèl·lit —per satèl·lits SPOT— està fent; els mapes de conreus i aprofitaments de Catalunya; la xarxa automatitzada amb contestadors telefònics, és a dir, el que se'n diuen «estacions d'avisos» —ja n'hi havia alguna, una, especialment la de Lleida; o aquesta mateixa, la de Lleida, o d'altres, aquesta mateixa s'ha ampliat; funciona molt bé, per cert, i amb molta efi-

càcia, i se n'han fet d'altres—; cursos d'aplicacions de productes molt tòxics; un altre terreny : constitució d'organitzacions de productors agraris; xarxa d'estacions agrometeorològiques; centre de recursos forestals, concretament a Sort —cal afegir aquí que s'havia fet també abans ja l'Escola Forestal de Santa Coloma—; la millora de tota una sèrie d'accions de millora i reestructuració de la fruita dolça, i el mateix, de millora i reconversió dels conreus de fruita seca; la introducció de mètodes nous de previsió de les collites, a través de raigs infrarojos; una xarxa de finques-pilot; dues cases de pesca —o una, millor dit, perdonin—, la piscifactoria de Bagà. Tornem a l'agricultura : estació de controls de pol·linització per determinar collites... Tot això és molt avorrit, però és que el servei racional i el servei innovador de l'agricultura és això, eh?, són aquestes coses. Això, passa una mica... Amb aquestes coses... Jo sempre —ara no, fa temps—, però ara em recordo de com se'n reien del Servei Meteorològic. Se'n reia la gent de ciutat, se'n reia la gent que no sabia res, se'n reia, sobretot, la gent que no en depenia. Però jo he viscut, de jovenet, a pagès —a pagès tot l'any, vull dir—, i els pagesos no se n'han rigut mai del Servei Meteorològic, i els pescadors, no se n'han rigut mai del Servei Meteorològic, l'han escoltat religiosament. Doncs, bé, els pagesos també saben què és això. Nosaltres potser no ho sabem prou bé —alguns de nosaltres—, però no hi fa res. Jo crec que val la pena que els continuï llegint, de cara que això només és un dels punts, dels molts punts que hauríem pogut dir, no?, però perquè es vegi que no és cert que no es fa una acció molt sistemàtica i tècnicament qualificada.

Bé, seguim : estació de controls de pol·linització per determinar collites : a Reus, concretament, per determinar la collita de l'oliva; a la Galera, també, per determinar la collita de l'oliva; a Villalonga, per determinar la collita de l'avellana; a Bràfim, per determinar la collita del vi, i a Bitem, per determinar la collita de la taronja i de la llimona. S'ha treballat en la reestructuració de 1.284 hectàrees de vinya i en la reconversió de 3.286 hectàrees de vinya; en la reconversió i reestructuració de l'olivar, 1.444 hectàrees; s'han reempeltat 147 hectàrees d'ametllers; s'han instal·lat —altra vegada tornem a la pesca— dos biòtops a l'Ampolla de Salou. Bé, i així seguim : s'han adquirit finques per a tutela de la propietat forestal pública, al Montsià, al Baix Ebre, altra vegada al Baix Ebre, a la Conca de Barberà, etcètera. Això interessa poc, certament, no?, menys als pagesos —menys als pagesos.

Podria ara seguir amb una relació més o menys similar sobre comercialització, industrialització i ordenació alimentària, sobre la racionalització de l'ús dels mitjans de producció, sobre sanitat vegetal i animal —per cert, Catalunya, ha fet una actuació absolutament exemplar a nivell d'Estat pel que fa referència a l'eradicació de la febre porcina, com vostè sap—, i, en general, de suport a l'empresa agrària i pesquera, foment del cooperativisme agrari, formació professional agrària i pesquera i, finalment, una cosa molt important : l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries, és a dir l'IRTA. Els vaig dir que Catalunya era l'única comunitat autònoma que havia passat en pocs anys, d'ençà dels traspassos, d'un centre de recerca sobre qüestions agràries, o agro-ramaderes, a cinc —s'havia incrementat de quatre.

Bé, els faig mercè de la lectura de tot això, però és simplement per dir-li, senyor Fernández Díaz, que justament en

aquest camp de l'agricultura hi ha hagut un treball molt racional i molt sistemàtic i molt en la línia de la innovació, que també estic disposat a dir-li que, òbviament, els pagesos, és a dir altra vegada la societat civil catalana, la gent, són els que han fet la contribució més important. Això és absolutament cert, però no deixa de ser cert que el Govern de la Generalitat ha fet unes aportacions, ha donat un suport molt important, com això d'ara que és la desena part del que els podria llegir de mostra.

De tota manera, tota aquesta informació sobre aquesta acció a l'agricultura està a la disposició de vostè, si vostè després la vol fullejar, i perquè es vegi clar que, quan dic que és una desena part, és una desena part, que no és, simplement, un *full* que ara jo faig aquí.

Bé : la sanitat. Vostè diu que tenim problemes de sanitat. És veritat : tenim problemes de sanitat, tenim problemes de sanitat. Intentaré explicar quina és la situació que hi ha amb la sanitat. Per una banda, la sanitat hospitalària a Catalunya, malgrat el que ha dit vostè, i que, probablement, si ho ha dit vostè, se'n deu haver assabentat —jo no tinc les dades precises, i avui he d'excusar la presència del Conseller Laporte, perquè està malalt—, però és cert... (*remor de veus*) sí, el Conseller de Sanitat també pot estar malalt. (*Rialles*.) El que és cert és que, evidentment, hi ha cues, però, de tota manera, la millora que hi ha hagut de l'assistència hospitalària a Catalunya, aquests últims anys, ha estat molt important. Jo crec que en aquest sentit, pel que fa a assistència hospitalària, tenim un bon nivell, malgrat el que vostè em deia de l'Arnau de Vilanova —de tota manera, ja que em diu això, vostè, de l'Arnau de Vilanova, li he de dir que només fa quinze dies, precisament, vàrem inaugurar tota una ala nova de l'Hospital Arnau de Vilanova i que vàrem inaugurar una altra cosa, que és important de cara a la descentralització que estem fent a les quatre capitals de província, que és el Laboratori de Control, concretament a la ciutat de Lleida.

Ha parlat del turisme. Miri, de moment, hem de dir una cosa : els ingressos globals s'incrementen cada any —naturalment, no tenim les dades del 87, però fins al 86 s'han incrementat cada any—, en part, certament, perquè creix el nombre de turistes, però també creix —tot i que a Catalunya vostès saben que és relativament baixa, de vegades, en alguns aspectes, per a alguna nacionalitat, francament baixa—, també creix la despesa per turista.

Jo estic d'acord amb vostè, senyor Fernández Díaz, que en aquest camp del turisme caldria dir que, tot i que fins avui jo penso que les coses han anat bé, cal sensibilitzar més tot el sector perquè faci un esforç suplementari. I hi pot comptar, amb això, el sector, amb el suport de la Generalitat. Aquest esforç de qualitat, l'estem fent, però la Generalitat sola no podrà dur-lo a terme plenament. I jo, un petit toc d'alarma, no pas pel que hagi passat fins avui, sinó pel que podria passar segons i com en el futur, sí que entenc que l'he de donar, i li agracio que vostè l'hagi donat, però, amb tot, fins avui, la millora de qualitat s'ha continuat produint : per exemple, amb la política que la Generalitat està fent amb les instal·lacions hotel·leres, amb les condicions que posa de cara a la seva classificació de categories —en fi, de tres estrelles, de quatre estrelles, de cinc estrelles—, amb la política que ha fet, des d'aquest punt de vista, la utilització que ha fet del crèdit hotel·ler, etcètera;

tota aquesta política, l'estem fent. Crec que hem d'insistir més en la consciència del sector per tal que s'adoni que ha de fer més esforç.

Hem fet també, en aquesta mateixa línia, un esforç d'infraestructura de qualitat. I hi ha el tema de les pistes d'esquí, per una banda, en el qual s'ha fet un gran esforç, que ha donat un resultat fins avui no prou bo, perquè, certament, aquests últims anys han estat de meteorologia molt dolenta. S'està fent un esforç en els camps de golf, i nosaltres voldríem poder fer més esforç del que estem fent en el camp dels ports esportius, que, per al meu gust, i algun alcalde de la Costa Brava ho sap, perquè cada vegada que el veig li parlo del mateix —més d'un alcalde de la Costa Brava—, per al meu gust va a un ritme massa lent. Nosaltres sí, però aquest és un problema que ja no depèn de la Generalitat : mentre no es posin d'acord la Cambra de Comerç, els que demanen el port aquí, els que demanen el port allà, els que no en volen, els que diuen que ha de ser industrial en comptes de turístic d'una mateixa població —i els que coneixen, per exemple, la zona de la costa de Girona saben perfectament que hi ha almenys un parell de poblacions que estan empantanegades per aquesta mena de discussió—, mentre ells no es posin d'acord, tots els ajuts que nosaltres estem disposats a fer per a ports esportius —i per a ports esportius de qualitat— no es poden aplicar. Però, certament, a Catalunya necessitem més ports esportius de qualitat. La Generalitat —ho repeteixo— ja va prendre la seva decisió, va fer fins i tot una reunió a Cambrils de tots els ports de Catalunya, de totes les poblacions que tenien o que aspiren a tenir port —port esportiu, fonamentalment, però lligat també amb els ports pesquers : hi eren també les confraries de pescadors—, i allà es va oferir un pla que fins avui, plenament, plenament, només un parell de ciutats, un parell de poblacions, han utilitzat.

El problema de la gent gran. En general... Li donaré les dades d'atenció a la vellesa, on, efectivament, tenim un dèficit important, que com ara li explicaré estem intentant o pal·liar, per una banda, o per altra banda resoldre amb residències, però que —no l'enganyo—, de fet, és un procés que resoldre'l plenament requerirà un cert temps.

Però, de tota manera, li vull donar unes dades. Del 83 al 87 el pressupost d'atenció a la vellesa ha passat de 1.629 milions a 3.345; per altra banda han estat subvencionades, del 81 al 87, és a dir des del moment de la transferència, 200 residències perquè poguessin remodelar el seu esplai o per crear noves places, i com a conseqüència d'aquestes subvencions —i d'altres aportacions que s'han fet, òbviament—, s'han creat 1.300 places noves i se n'han remodelat 2.200. Actualment es concedeixen subvencions per mantenir 5.500 places en residències per a la vellesa, perquè puguin ser en alguns casos de franc i en molts altres que siguin, simplement, a uns preus més assequibles. Per altra banda, aquest programa del Departament, «Vida als Anys», ha efectuat autoritzacions provisionals a càrrec de l'Institut Català de la Salut d'un total de 2.377 places de llarga estada, per un total de 3.900 milions, i ha seleccionat tres centres pilots per aplicar les directrius del programa. I, finalment, s'han construït quatre noves residències assistides, una a Cambrils, una altra a les Borges Blanques i dues a Barcelona —les de Barcelona són una a la Trinitat i una altra a Gràcia—, i en aquests moments se n'estan construint quatre

més : una a Badalona, una altra a Manresa, una altra a l'Hospitalet de Llobregat i una altra a Barcelona —concretament, prop de les Drassanes.

Pel que fa al Pla de Drogadependències —que vostè també n'ha parlat, d'aquest tema—, vull dir-li que d'ençà de l'any 86 hi podem dedicar una quantitat de diners important perquè hi va haver un acord amb l'Administració central, no solament amb Catalunya, sinó amb totes les autonomies, que ens dona unes possibilitats que fins aleshores no teníem : per exemple, l'any 85 només vàrem poder invertir 217 milions, que és molt poc, i en canvi el 87 n'hauem invertit 810. Vull fer constar que hi ha hagut un canvi important en l'Administració de Madrid —em complau fer-ho constar—, que ha ajudat que hi poguéssim haver aquesta col·laboració molt més positiva en tots sentits, no solament en diners, que és el nomenament que es va fer com a Director General del Pla contra la Droga a Madrid del que havia estat Governador Civil de Girona, el senyor Solans. Ha estat un home —nosaltres diríem— molt competent des del punt de vista general, però, a més, amb un diàleg molt fàcil, molt planer i molt simpàtic, per dir-ho... simpatitzant amb la Generalitat.

Bé, a part d'això, li hauria de parlar de subvencions. Com a conseqüència d'això, hem pogut fer una sèrie de coses que abans no podíem fer, o que podíem fer en una quantitat molt petita : subvencions als programes municipals —concretament, vint ajuntaments són subvencionats per la Generalitat aquest any 87—; s'ha constituït la xarxa d'atenció a les drogadependències a nivell de tot el territori, coordinant l'atenció primària, sanitària i social amb la xarxa d'atenció, amb aquesta xarxa; s'ajuda cinquanta-un centres ambulatoris especialitzats; s'ha subvencionat l'endegament d'onze centres ocupacionals municipals, de tres centres ocupacionals dependents d'associacions d'afectats, de vuit programes municipals per a la reinserció de drogadependents, etcètera. Bé, jo li dono simplement aquesta informació, que no invalida el que vostè diu que no s'ha fet prou, no ho invalida, però en tot cas deixa clar que hi ha un esforç per part de la Generalitat, que hi ha una bona col·laboració amb l'Administració central de cara a això i que, de fet, en aquests moments s'està fent molt més que no es feia només fa dos o tres anys endarrere. En aquest sentit, he de fer constar que hi ha alguns ajuntaments de Catalunya que han dut a terme —i duen a terme— una tasca important, de vegades subvencionada per la Generalitat, sobre aquest tema.

Vostè ha parlat de les presons, ha parlat de les presons. Home, això és també com tot. Si vostè diu que tenim un problema de presons, cert —la prova és que n'estem construint dues, que n'hem de construir una altra—; ara : que es digui que no s'ha fet res, que hi ha hagut una gran inoperància, això no és cert (*remor de veus*). Bé, potser vostè no ho ha dit, però com que veig que de vegades hi ha gent que ho diu, doncs aprofitarem per contestar com si ho hagués dit vostè (*rialles*). És clar, un sempre porta preparats els papers (*rialles*), no sempre et pregunten el que portes a la maleta, moltes de les coses que portes a la maleta no t'ho pregunten, i després resulta que el que t'havia de preguntar un t'ho pregunta l'altre (*rialles*), amb la qual cosa, doncs, et fan anar malament, és clar, et fan perdre les oracions (*rialles*).

Però, escolti, ja que hi som (*fortes rialles*), per vostè o per qui sigui, per vostè o per qui sigui, bé, fer aquestes afirmacions no

respon a la veritat : això, qualsevol advocat que tingui una relació amb les presons et dirà que les coses no estan bé, però no podrà fer de cap manera afirmacions com aquestes que darrerament s'han fet.

Bé. Què s'ha fet? Miri, els últims tres anys —85, 86, 87—, amb les presons... que estaven en una situació molt dramàtica, i continuen estant en una situació dolenta, però només de la lectura dels diaris es veu que avui no estan en la mateixa situació de fa tres anys —eren notícia constant, i avui ho són, per desgràcia, de tant en tant, però de bon tros no tant—, simplement de la lectura dels diaris, però és que, a més, la Generalitat s'ha gastat amb les presons, en tres anys, 1.103 milions, i ara els diré, per exemple... Se'ls ha gastats en les diverses presons, la Model de Barcelona, la de Joves, la de Dones, la Lleida I, la Lleida II, la de Figueres, la de Girona, la de Tarragona, tallers, la informatització dels serveis, etcètera.

Però, per exemple, què s'ha fet a la Model, de Barcelona? Se'n parla tant! «A la Model, de Barcelona, no s'ha fet res!» : no és veritat. Aleshores, per a vostè o per a qui sigui, senyor Fernández Díaz, concretament, en el que se'n diu el Centre Penitenciari d'Homes de Barcelona, que vol dir la Model, el que s'ha fet ha estat : el remodelatge de la infermeria; la construcció d'un departament d'ingressos; la construcció d'equipaments d'una nova cuina general, aconseguint una ampliació considerable de la capacitat que abans tenia; el cobriment amb xarxa metàl·lica dels patis —recordin que hi va haver tota aquella època en què s'anaven passant amb pilotes, doncs... el que no s'havien de passar; bé, això ja no es pot fer (*rialles*)—; el remodelatge total de la primera galeria... No, escoltin, no riguin, perquè amb això passa com amb el que abans he dit : això, a vostès els fa riure; als presos no, eh?, als presos, no (*remor de veus*). Bé, doncs, ara, seriosos (*rialles*) : creació d'un menjador amb 330 places; creació de farmàcies-consultoris a totes les galeries; remodelatge, equipament i ampliació de la bugaderia; instal·lació de marcs de finestres i vidres a totes les cel·les —això, també pot fer somriure : instal·lació de marcs a la cel·les... excepte per als presos que estan dintre—; remodelatge total i ampliació dels locutoris de comunicacions; construcció d'equipament de deu sales per a comunicacions especials... Això està acabat, tot això, i ara s'està fent el remodelatge i equipament del forn, el remodelatge i ampliació de la dependència de la recepció de paquets i el remodelatge i l'ampliació de l'oficina de règim.

És per complementar les informacions que de vegades es donen que no són prou completes, però, de tota manera, ja que parlem de presons, acabem. Sàpiguen que entre l'any 86 i l'any 87, en les dues noves presons que s'estan construint, s'hauran invertit 1.524 milions, i que entre l'any 88 —que l'any 88 s'ha d'acabar la de Quatre Camins— i l'any 89, que s'ha d'acabar la de Brians, se n'hauran invertit concretament 3.384 milions més el 88, i 2.418 milions més el 89. I tot això s'està fent.

Bé, vostè diu que jo ahir vaig donar un salt qualitatiu en el meu nacionalisme. A mi em sembla que no. Vol que siguem més moderats? Més ben educats? Més pacients? De fet, fins fa poc, érem quasi els únics —Convergència i Unió— que defensàvem encara l'Estatut i després del que vostè ha dit ja som els únics. «Segons com», diu vostè, «segons com anés el tema de les successions intestades» Bé, és un comentari només per

subratllar-li que nosaltres, que ens seria molt fàcil perquè sí que és cert que a hores d'ara molts sectors polítics i l'opinió pública, almenys l'opinió pública sensibilitzada i polititzada s'està decantant —i hi ha unes enquestes molt demostratives sobre això— en el sentit de considerar que l'Estatut és perillosament retallat; bé, doncs, nosaltres continuem defensant aquest Estatut, naturalment en la lectura del 79. I continuem defensant allò que de fet nosaltres no varem idear, que ens va ser poc o molt imposat, però avui defensem l'Estat de les autonomies, naturalment en la concepció que correspon a aquest mateix Estatut que defensem i, com he dit, esgotarem fins al final les possibilitats de fer-ho perquè, encara que alguns diuen que no, a mi em sembla que el replantejament —perquè aquesta reforma és un replantejament de moltes coses—, si ens el podem estalviar, millor. Si no ens el podem estalviar, doncs, ja hi anirem, a aquest replantejament.

Nosaltres, senyor Fernández Díaz —ho he dit moltes vegades a d'altres sectors polítics que sempre sovint m'han atacat per això—, nosaltres no necessitem enemics exteriors. Nosaltres no necessitem adversaris exteriors. Treguin-s'ho del cap. Hi ha un error en una part molt important de la classe política catalana en la valoració dels nostres plantejaments; hi ha un error. Jo no sé si el que vostès diuen és vàlid per a molts nacionalistes; no ho és per a mi, i no ho és per a Convergència i Unió.

Quan l'any 1965 vaig escriure un llibre clandestí sortint de la presó, no se'm va ocórrer fer un llibre, diguem-ne, de flamarda. L'any 65, sense cap responsabilitat de Govern, sense cap perspectiva de responsabilitat de res, ni de possibilitat de res per al país, en el moment que el fàcil era simplement posar-se a escriure i deixar-se anar, jo vaig escriure un llibre que es deia *Construir Catalunya*. I l'any 58, amb menys possibilitats encara, n'havia escrit un altre, que es deia *Fer país, fer Catalunya*.

Bé, això defineix la filosofia política i la filosofia nacionalista del nostre Govern, i no en necessitem, d'enemics exteriors. Perquè nosaltres tenim un primer enemic, que som nosaltres mateixos. Nosaltres mateixos, com a poble, si no hem fet més del que hem fet a través de la història és perquè tenim coses que dintre de nosaltres no van bé, això és ben evident. I tenim moltes coses per construir en el camp econòmic i en el camp cultural, i en el camp de les relacions socials i de les relacions humanes, i en el camp del territori, com s'ha dit abans. Tenim moltes coses per fer. Tenim una definició de nacionalisme, en tenim diverses —vostès ja saben que jo m'he definit sempre com un nacionalista personalista, que després això sortirà. Però una de les que tenim és molt senzilla, i alguns troben que massa senzilla, que és simplement ser; ser nacionalista simplement és voler ser, res més. I per ser, no se'n necessiten, d'enemics exteriors, perquè, a més, ja ho som nosaltres, d'enemics de nosaltres mateixos, i, per altra banda, si ens resollem els nostres mateixos problemes simplement ha estat per posar el llistó una mica més alt en la línia de la qualitat, de fer un poble que valgui la pena, en el terreny cultural, en el terreny econòmic, en el terreny de la convivència, en el terreny del model social. No, no en necessitem, de debò! A més, ja li he llegit abans aquella frase que avui precisament l'he estat buscant, aquella que deia que «la persistència en l'enfrontament...» —no la trobo— «la persistència...», però la recordo bé, «la persistèn-

cia en l'enfrontament porta a la decadència.» Bé, per tant, si un dia tinguéssim allò que estem demanant —a bodes ens conviden— nosaltres ens dedicariem a això, a fer país.

No s'ha d'ofendre pel fet que jo ahir li digués que vostès són un partit que no tenen tradició autonomista, perquè és veritat que no en tenen. (*Remor de veus.*) No, vostè ho ha dit molt bé, i, a més, això no és ofensiu i, a més, està dit amb molta cura: vostès no tenen tradició autonomista perquè és que això és indubtable, vostès no en tenen. I vostè mateix m'ha reconegut que fa uns anys a vostès, aquests temes, no els preocupaven gaire.

Això no treu que vostès avui puguin arribar a evolucionar. És a dir, és evident que el llenguatge que avui dia vostès tenen no és el mateix llenguatge que tenien l'any 1970, això és veritat, això és cert. I allò que vostè ha dit, que tots hem anat evolucionant, bé, doncs, per bé o per mal, més aviat tots plegats, jo diria que per bé, tots plegats, jo diria que per bé, doncs també es dona el cas de vostès. Ara, vostès, una tradició catalanista i una tradició autonomista no la tenen. Ja es veurà si la tindran. Està dit això sense cap mena d'acritud però és lògic que el plantejament que vostès fan del tema autonòmic sigui diferent que el que puguin fer aquelles persones que des que teníem, jo deu anys o dotze he tingut aquesta obsessió. És lògic, vostès ho han de veure d'una altra manera.

Que vostès ara entenguin, assumeixin, facin seves molt sincerament coses que abans no eren del seu patrimoni, això a vostès no els desqualifica gens, ben al contrari. Però em sembla que es pot dir sense cap mena, diguem-ne, d'agressivitat, que aquesta tradició no la tenen i que, per tant, és lògic que els seus plantejaments autonòmics siguin diferents. Però, ho repeteixo, no hi vegi cap voluntat d'ofendre'ls en res.

La veritat és que m'alegra que vostè se senti, diguem-ne, mig maltractat pel fet que jo li digui «vostès no tenen tradició autonomista»; m'alegra perquè vol dir que vostè valora això més que no ho hauria valorat probablement fa uns anys.

Bé, respecte a aquest tema de la reforma de l'Estatut, diu: «el precipici...», no tingui por. No, escolti'm, qui no pot portar el país al precipici, qui menys pot portar el país al precipici som els nacionalistes. Jo he dit moltes vegades: «Jo faig política perquè sóc nacionalista. Si jo no fos nacionalista no faria política» Per tant, vol dir que no tinc més patrimoni polític important, bàsic, fonamental, que Catalunya. Que Catalunya i entesa, a més, com a nació. Per tant, com volen...? Qui ha de ser més prudent que nosaltres? Massa prudents, em diuen alguns, i potser tenen raó. De tota manera, que tothom recordi la història, abans de dir-nos que som massa prudents, que tothom recordi la història.

El terrorisme. Comprngui que l'afirmació que he fet jo abans, que ve avalada per deu o onze anys d'una línia molt constant, ara he parlat d'un ministre de Governació que, segurament, ja no se'n recorda ningú que era el senyor Ibáñez Freire, i també li vam donar suport, també, i és un honor per a nosaltres haver-ho fet, és un honor haver-ho fet. Però, de tota manera, evidentment això no va deslligat que s'han de defensar els drets humans; això no va deslligat, que quedi clar.

I quant a vostès, gairebé potser no valdria la pena de dir-los però molt, diguem-ne, sense agressivitat, però jo he llegit alguna vegada declaracions del tipus següent: «Si guanyem nosaltres, en tres mesos acabarem amb el terrorisme» Jo això

ho he llegit; i a sota hi ha un nom i un cognom molt conegut. I aquest estiu mateix, sense anar més lluny, un destacat polític del seu partit amb motiu d'un atemptat, ha tingut aquesta clàssica reacció de ficar-se amb el Govern, i de dir que és que els socialistes són un desastre, etcètera; aquest no és el llenguatge, aquest estil. No cal dir el nom, si vol l'hi diré privadament. I és això el que no s'ha de fer; això és el que no s'ha de fer. És a dir, això que hi ha hagut per part de vostè potser alguna vegada i per part d'altres partits de fer creure que ells ho resoldrien quan ells no ho resoldran, o bé, dir : «Quan a la llarga, entre tots...», i, evidentment, passant al davant al Govern que és qui té la màxima responsabilitat i a qui s'ha de donar el suport més directe, però entre tots ho resoldrem a la llarga, segur. Però, a la llarga, i no sabem quan exactament; no ho sabem. Aleshores, tot allò que ve a dir «jo en tres mesos ho resolc», bé, ara ja no s'ho creu ningú però hi ha hagut èpoques que hi ha hagut gent que s'ho ha cregut. I aleshores, això, si algú després —i també ha passat, això— s'ha vist en l'obligació de complir aquesta promesa que després ningú li ha reclamat, és clar, però que, evidentment, un cert desànim i una certa decepció i un cert no tenir confiança en els polítics que parlen tan alegrement de temes tan seriosos, això sí que ha passat. Però, de tota manera, sé la posició de vostès, absolutament contrària al terrorisme; no hi insisteixo.

Bé, escolti, senyor Fernández Díaz, el tema d'avui no és el de l'alternativa al socialisme a nivell del Govern central. No és el tema d'avui.

Aquest Parlament no es reuneix per discutir això i el Govern de la Generalitat, en tant que Govern —i jo parlo avui com a President de Catalunya—, no és aquesta la seva feina; això que quedi clar. Però, de tota manera, deixi'm dir-li una cosa : els interessos de Catalunya no poden ser subordinats a cap plantejament polític general espanyol. Els interessos de Catalunya poden engranar, i hem de procurar que engranin i han d'engranar, hi ha d'haver més d'una manera d'engranar fins i tot atès que som un país pluralista, aquí i allà som un país pluralista, això sí, però la subordinació no. Nosaltres no som un subsistema; Catalunya no és un subsistema. Catalunya no és la frase condicionada que depèn d'una altra; que quedi clar. Això també es va dir en l'època del reformisme i no sé si va ser això, potser, una de les raons del seu fracàs, però que quedi clar que Catalunya no és un subsistema, no és d'abast subordinat a plantejaments d'ordre global estatal, encara que, això sí, hem de trobar que en el ple respecte del que és Catalunya, les nostres institucions i els nostres plantejaments puguin engranar amb plantejaments de caràcter més general. Però avui aquest no és el tema; de tota manera, ja dic de passada, per un cas, perquè en quedi constància, els dic : els interessos de Catalunya no poden ser subordinats.

I, per acabar, li volia dir una cosa. Jo sento una gran simpatia per Jefferson. Curiosament, en sento una mica més per Hamilton, que va ser el gran rival de Jefferson, derrotat; però per Jefferson també. De tota manera, jo suposo que no hi havia cap voluntat, diguem-ne, ofensiva en el que ha dit vostè —n'estic segur—, però, per un cas, per si un cas, li vull dir el següent : allò que no es pot enganyar a molts durant molt de temps. Jo he estat sempre catalanista, des dels dotze anys; jo he estat sempre demòcrata, des que era petit, des que era petit. Jo he estat sempre pro-occidental, de sempre; des de l'any 45, quan

es va acabar la guerra, que tenia quinze anys : ho he estat sempre. Jo he estat sempre partidari de l'economia de mercat, sempre; quan no estava de moda, també. Jo he propugnat sempre la negociació amb Madrid —des de posicions sòlides i fermes i de profundíssima convicció nacional—, però la negociació amb Madrid : l'any 1976, en la Comissió dels Nou, ara, fins i tot abans del 1976, en aquells intents que hi havia... Sempre ho he fet.

I, per altra banda, hem pensat sempre —i amb això acabo— una cosa que vostè entenc que tampoc no va agafar bé, jo diria, del meu discurs, i també amb això hem procurat no enganyar mai. Jo li tornaré a llegir el paràgraf dedicat a la nació, al progrés i a les persones, perquè aquest ordre que vostè ens atribueix, no hi és : «En nom de la nació i del progrés, no seria lícit sacrificar les persones; ben al contrari, la nació té sentit» —és a dir, només té sentit— «en tant que ajuda decisivament les persones a tenir una definida manera de ser, a configurar la seva personalitat i a donar-los un sentit natural de comunitat. I tot programa polític i econòmic» —i ho vaig afegir— «per més que s'autoqualifiqui de progrés, serà finalment jutjat, i serà vàlid o no, pel grau de satisfacció i de promoció personals que doni a la gent». Aquesta és la nostra filosofia política, i ho ha estat sempre, des que es va fundar Convergència l'any 74; des que l'any 32 es va fundar Unió Democràtica de Catalunya, i, pel que fa a mi, des que als meus quinze, setze, disset o divuit anys vaig anar configurant el que ha estat el cos doctrinal que, fonamentalment, continua essent el que avui tinc.

El Sr. PRESIDENT : L'Illustre Diputat vol replicar?

El Sr. FERNÁNDEZ DÍAZ : Gràcies, senyor President. Senyor President, començant pel final, jo tinc aquí el *Diari de Sessions*, que són les proves de transcripció del seu discurs d'ahir, i, al final, a la pàgina 35, l'última, literalment, diu —que consti que no discuteixo el que vostè ha dit ara, però és el final, el resum del final. També el que ha dit vostè és transcripció literal del que vostè va dir ahir, però, al final de tot, diu vostè : «Però malgrat això, crec que d'aquí al 1992 podem donar un gran salt endavant en aquesta línia d'aquests cinc objectius que he dit; un gran salt endavant al servei de la nació catalana, al servei de la societat de Catalunya i al servei de les persones dels catalans. Són aquests tres : la nació, la societat, les persones, són els tres grans àmbits de preocupació, d'acció i de responsabilitat.» Transcripció literal.

És cert que vostè no ha efectuat una jerarquització de manera explícita, però implícitament l'ordre és aquest : nació, societat i persones, i jo no he fet cap judici d'intencions en conseqüència.

Després, quant a la cita de Jefferson, jo precisament he dit, senyor President : «Hauríem de traslladar aquí, a efectes de traducció política i lingüística, en lloc d'«enganyar», que em sembla massa fort, «desorientar» i «desconcertar»». Jo crec que amb aquesta explicació, que suposo que constarà al *Diari de Sessions*, queda clar el que ha estat la meua exacta intervenció respecte a això.

I vostè ha dit aquest matí que era una brillant estratègia dialèctica atribuir-li, a vostè, unes declaracions falses per, a continuació, argumentar una brillant resposta. I això és el que ha dit vostè, el que ha fet vostè ara, perquè ha dit vostè que els interessos de Catalunya no s'han de subordinar als interessos d'Espanya; que Catalunya no és un subsistema en el conjunt d'Es-

panya, i que, en conseqüència, la defensa dels interessos de Catalunya no s'ha de subordinar als interessos d'Espanya. Jo hi estic d'acord. Jo he dit, i tinc aquí el meu discurs, que els interessos de Catalunya, no tan sols no són incompatibles, sinó que són compatibles i complementaris dels interessos d'Espanya, i, per tant, una eficaç defensa dels interessos de Catalunya exigeix tenir força política a Madrid. Això és el que he dit, i no el que vostè ha dit en aquells moments, senyor President, que jo he dit.

Després, succeeix —passant ja a l'explicació complementària que ha fet respecte a l'acció sectorial de la seva obra de govern, que jo li agraeixo molt, de veritat, l'extensa explicació— que, de vegades, els exemples són poc afortunats, perquè vostè ha citat dos casos concrets: la inauguració recent, fa quinze dies, d'una nova ala de l'hospital Arnau de Vilanova, de Lleida, i la inauguració, també a Lleida, d'una nova facultat d'empresarials.

Resulta que em diu el nostre Diputat de Lleida que la nova ala de l'hospital Arnau de Vilanova funcionava des de fa un any i mig i, per contra, *La Vanguardia* d'ahir, dia 6 d'octubre, deia: «Lleida. Inaugurada la Facultad de Empresariales sin profesores ni creada oficialmente. La Facultad de Ciencias Empresariales, inaugurada ayer por el Director General d'Universitats, Abel Maríné, aún no tiene profesores ni se ha publicado en el *Diari Oficial de la Generalitat* la orden de creación de la Facultad. El concurso-oposición se convocará por vía de urgencia para comenzar el curso con retraso el día 19.» És a dir, en un cas inaugura una cosa que fa un any i mig que funciona, i, en un altre cas, inaugura una cosa que no podrà funcionar fins d'aquí a no sabem quan. És a dir, una certa coordinació a l'hora d'inaugurar potser seria una mica més de desitjar. Però, en fi, això no té més importància.

Sí que voldria dir una cosa, senyor President, respecte al tema del sostre estatutari. Si no ho he entès malament, i crec que és un exemple i una definició molt i molt afortunada la seva, la que va fer el dia 12 de febrer en el debat sobre l'Estatut, quan diu: «L'Estatut que jo vull és la resultant de, per una part, un sumand, que seria el positiu del negatiu de la crítica que es concreta en aquests dotze punts, més el resultat de guanyar tots els recursos que pugui plantejar davant el Tribunal Constitucional la Generalitat.» I això és el que, per a nosaltres, és una mica difícil, perquè nosaltres podem entendre un Estatut que garanteixi que aquests dotze mecanismes d'involució autonòmica no puguin tenir virtualitat ni eficàcia, però el que no podem entendre és com es pot assegurar que els eventuais recursos que es plantegin davant de l'únic intèrpret de la Constitució i de l'Estatut, que és el Tribunal Constitucional, es pugui assegurar que s'hauran de guanyar, perquè això és col·locar-se en la posició del jutge i part, i és obvi que això és una mica difícil.

I, per tant, per a nosaltres això continua, d'alguna manera, essent una mica fosc. De tota manera, per aclarir el tema, jo li diré que nosaltres sí que estem per mantenir l'actual Estatut. És a dir, nosaltres estem en la línia d'assegurar l'absoluta validesa, ara per ara, de l'Estatut d'Autonomia. Sí que hem dit que, si algun dia se'ns convenç que aquest Estatut no serveix per al que, segons vostè, el va demanar Catalunya, que és per aconseguir aquell objectiu que vostè anomena «nacional», és a dir, d'aconseguir garantir la llengua catalana, la cultura catala-

na, les institucions específiques de Catalunya, el sentiment de Catalunya com a poble... Si vostè ens convenç que aquest Estatut no pot garantir això, és cert que nosaltres estariem disposats a entrar en la dinàmica, efectivament, de demanar una revisió o reforma d'aquest Estatut. Però és que resulta que tots estem d'acord que l'Estatut actual, el del 79, no impedeix la normalització lingüística de Catalunya. Fins i tot avui, en el cas de la cultura catalana, vostè ha dit després, en la rèplica, que efectivament s'està fent un gran desplegament cultural. Per tant, això no ho posa en dubte, tampoc, l'actual Estatut. Jo li dic: «¿D'alguna manera s'està posant en perill la supervivència de la Sindicatura de Comptes, del Síndic de Greuges, del Parlament de Catalunya, del Govern de Catalunya, les institucions específiques de Catalunya, el Consell Consultiu? Vostè no m'hi ha donat resposta. Jo haig d'entendre, per la via del silenci positiu, que vostè considera que l'actual Estatut no posa en dubte això. Per tant, vostè no ens demostra, ara per ara, que aquest Estatut no serveix, amb la qual cosa anem a la nostra posició, que és la de donar per bàsic el caràcter instrumental, com a eina de treball de l'Estatut, que s'utilitza des de Madrid i des d'aquí, i que, en funció de la utilització que es faci de l'Estatut amb una política autonòmica adequada des del Govern de l'Estat, i amb una gestió adequada des del Govern de la Generalitat, aquest Estatut és vàlid, i vostè, de moment, no ens ha convençut del contrari, i, per tant, nosaltres mantenim la virtualitat, la validesa de l'actual Estatut de Catalunya.

I, sobretot, una cosa, senyor Pujol: vostè, que és un polític prudent i un governant amb sentit de la prudència, vostè va dir ahir una cosa molt clara, i és que la reforma de l'Estatut exigiria la reforma constitucional, i vostè sap perfectament que seria delicat —per què no reconèixer-ho?—, la reforma de l'Estatut, però iniciar un procés de reforma constitucional és delicadíssim, parlant en termes polítics.

Ja sap vostè perfectament que, una reforma d'aquestes, sabem com comença; no sabem com acaba. I fa uns anys, resulta que els que plantejàvem la reforma constitucional èrem, precisament, els d'Aliança Popular, i és veritat, i es plantejava des de les nostres files polítiques la reforma del Títol VIII de la Constitució, i avui, que el nostre partit, evolucionant, ha acceptat plenament el bloc constitucional i accepta plenament l'ordenament estatutari que es deriva de la Constitució, i que el nostre partit ja no demana, en absolut, la reforma de la Constitució, resulta que ara són els altres els que inicien un procés que, com a mínim —com a mínim—, és imprudent i extemporani des d'un de vista polític.

Parlen de les presons. També aquí, senyor President, vostè ho ha dit; de tota manera, jo no he dit el que vostè ha dit. Jo he parlat, en el cas concret de la Model, d'una cosa. Miri, jo he tingut a les meves mans, per responsabilitats oficials del passat, que vostè coneix, un creuament de correspondència entre el senyor Alcalde de Barcelona l'any 66, el senyor Porcioles, i el senyor Ibáñez Freire, que llavors era Governador Civil de Barcelona, i amb el Director General d'Institucions Penitenciàries, que no recordo qui era. La correspondència era en relació amb la necessitat urgent de traslladar fora de Barcelona la presó Model. I aquesta correspondència era de l'any 1966; estava en el Govern Civil de Barcelona. Han passat vint-i-un anys, i encara continua la presó Model allà. I vostè ha dit, i és veritat, que s'estan fent unes inversions en nous centres peni-

tenciariis, i és cert. Ara, segons les nostres dades i les nostres informacions, que creiem que són certes, aquesta programació d'inversions en nous centres penitenciaris, únicament —únicament— servirà per a atendre els previsibles increments de necessitats d'atenció a eventuais nous interns en el futur, amb la qual cosa mai, amb aquest ritme d'increment d'inversions en noves instal·lacions penitenciàries, mai podrem treure la Model de Barcelona.

Això és el que nosaltres diem, senyor President. I això és greu, perquè, està bé, i és cert, que s'han fet moltes millores dins de la presó Model de Barcelona, però això és un *parcheo* —no sé com es diu *parcheo* en català. M'explico? És a dir, realment, la solució és treure la presó Model de Barcelona. I amb la política que estan vostès portant a terme des del Departament de Justícia, mai —mai— veurem la presó Model fora de Barcelona, i això és el que nosaltres diem, i, d'aquí, la comparació irònica amb el tema de *La puerta de Alcalá* que passaran segles i segles i continuarà allà, la presó Model de Barcelona.

I, finalment, senyor President, vull dir-li que, de tota

manera, si no he entès malament la seva darrera explicació, per a nosaltres ha quedat clar, ara per ara, que vostè continua mantenint la validesa de l'Estatut, d'acord amb el que ha dit fa uns moments. Ens agradaria que en aquesta posició de realisme, de pragmatisme i de prudència, en definitiva, de moment, ens hi mantinguéssim tots. I, sobretot, sobretot vostè i la seva força política que, ara per ara, governen Catalunya. Això, perquè sense dubte, en aquests moments, el nostre país, vostè ho sap millor que jo, segurament, necessita prudència i tranquil·litat, perquè, a més, és cert —és cert— que està progressant, Catalunya.

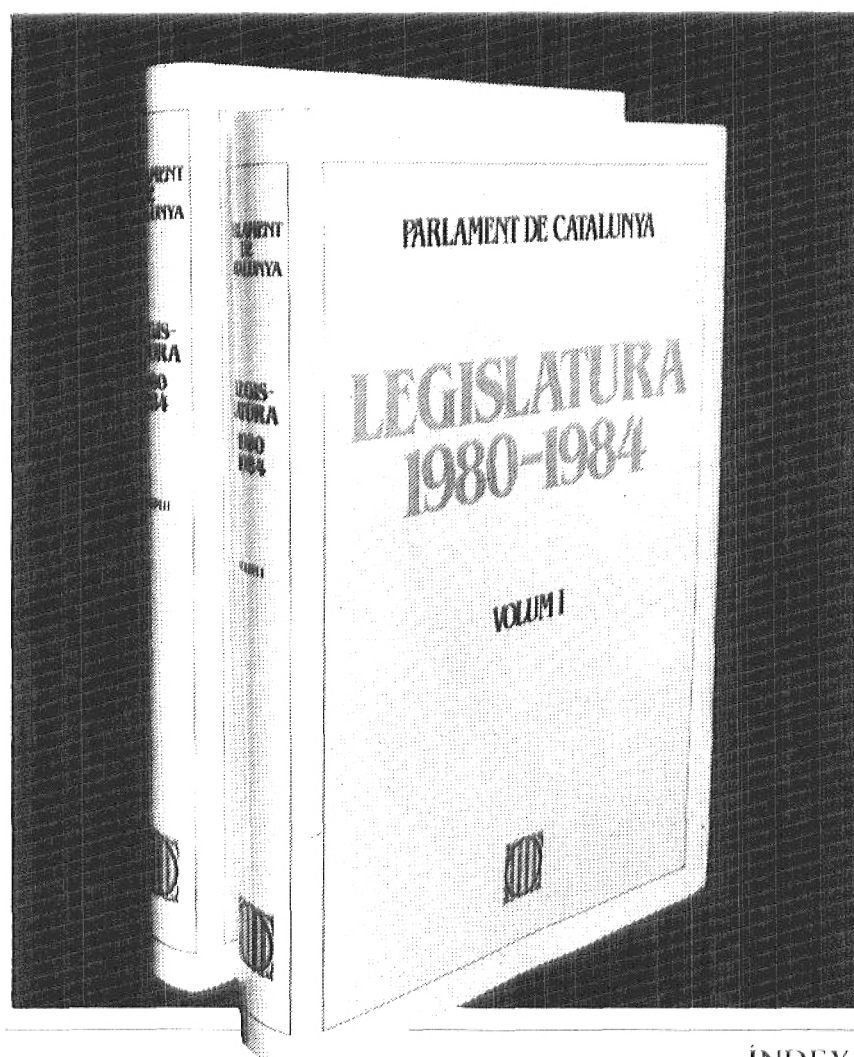
Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : El Molt Honorable President vol tornar a intervenir? (*Pausa.*) Bé, aleshores podem donar ja per closa aquesta part de la intervenció dels grups, i reprendríem la sessió demà a les deu del matí.

Se suspèn la sessió.

(*Són tres quarts de vuit del vespre.*)

LEGISLATURA 1980 - 1984

Publicacions del Parlament de Catalunya

Barcelona, 1986.

2 volums.

1.006 pàgines.

ISBN 84-505-4739-3, obra completa

Preu : 3.500 PTA

Obra que resumeix el treball i el funcionament del Parlament en la legislatura 1980-1984. Conté les dades biogràfiques i parlamentàries dels diputats, la composició i el treball dels òrgans de la Cambra, el text de les lleis, les resolucions i les mocions aprovades, amb la referència detallada de llur tramitació i de totes les altres tramitacions : interpellacions, preguntes, etc.

Aquesta obra ha estat concebuda justament per poder estalviar, en la major part dels casos, la consulta a les col·leccions del *Butlletí Oficial* i del *Diari de Sessions*. Només caldrà recórrer-hi quan es voldrà conèixer el contingut concret d'un document de tràmit o d'una intervenció parlamentària.

L'obra conté, al final, un índex analític que classifica per conceptes, ordenats alfabèticament, totes les tramitacions i les actuacions parlamentàries amb la referència a l'epígraf de l'obra on poden ser localitzades.

ÍNDEX DE SECCIONS

I. ELS DIPUTATS I ELS GRUPS

- a) Resultats electorals
- b) Els Diputats de la primera legislatura
- c) Els Grups parlamentaris

II. ELS ÒRGANS DE LA CAMBRA

- a) El Ple del Parlament
 - a.1) Dades generals
 - a.2) Treball del Ple per sessions
- b) El President i la Mesa del Parlament
 - b.1) El President del Parlament
 - b.2) La Mesa del Parlament
- c) La Junta de Portaveus
- d) La Diputació Permanent
- e) Les Comissions parlamentàries
 - e.1) Dades generals
 - e.2) Comissions provisionals
 - e.3) Comissions permanents legislatives
 - e.4) Comissions permanents no legislatives
 - e.5) Comissions de legislatura
 - e.6) Comissions creades per Llei
 - e.7) Comissions d'investigació

III. L'AUTONOMIA DEL PARLAMENT

- a) Autonomia reglamentària
 - a.1) Normes provisionals
 - a.2) El Reglament
 - a.3) Modificacions al Reglament
 - a.4) Acords interpretatius i normes supletòries del Reglament
- b) Autonomia administrativa
- c) Autonomia pressupostària
 - c.1) Pressupostos
 - c.2) Diputats interventors
 - c.3) Liquidació dels Pressupostos

IV. LA FUNCIÓ LEGISLATIVA

- a) Dades generals
- b) Llei aprovades
- c) Projectes i Proposicions de Llei retirats, decaiguts o rebutjats

V. LA FUNCIÓ D'IMPULS DE L'ACCIÓ POLÍTICA I DE CONTROL DEL GOVERN

- a) Elecció de President de la Generalitat
- b) Mocions de censura i qüestions de confiança
- c) Resolucions
 - c.1) Dades generals
 - c.2) Resolucions aprovades
- d) Mocions
 - d.1) Dades generals
 - d.2) Mocions aprovades
- e) Interpellacions
- f) Preguntes
- g) Tramitacions retirades, decaigudes o rebutjades

VI. ALTRES FUNCIONS

- a) Funció electiva
- b) Iniciatives davant les Corts Generals i el Govern de l'Estat
- c) Actuacions davant el Tribunal Constitucional

VII. ALTRES ACTIVITATS I RÈGIM INTERIOR

- a) Altres activitats del Parlament
- b) Règim interior del Parlament

VIII. ÍNDEX ANALÍTIC

MANUAL PARLAMENTARI

Publicacions del Parlament de Catalunya
21,5 x 17 cm.

Col·lecció de fulls intercanviables i actualitzables amb les referències de consulta més freqüent per al treball parlamentari.

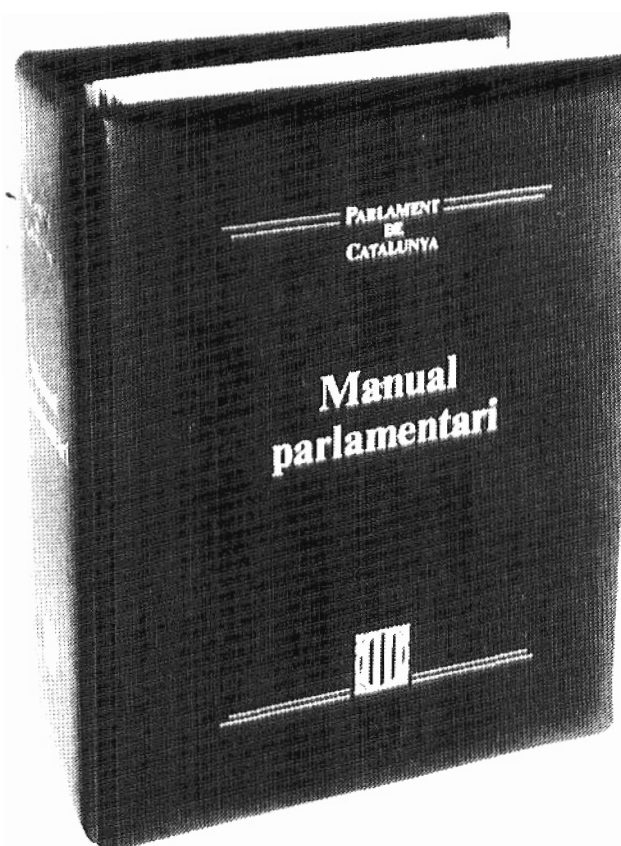
Cada full porta en lloc destacat l'índex de la secció, la subsecció i l'apartat a què pertany, i, si escau, un número de foli, de manera que no hi hagi dubtes quant a la seva col·locació.

L'obra consta de :

- Arxivador de plàstic termosoldat estampat en or i amb anelles, amb capacitat per a 500 fulls.
- Separadors de seccions de cartolina plastificada.
- Blocs de fulls corresponents a una secció o una subsecció tancats en bosses de plàstic soldades.

SECCIONS

- Normes bàsiques
 - Constitució Espanyola
 - Estatut d'Autonomia de Catalunya
 - Lleis de Desenvolupament Bàsic de l'Estatut
 - Normes d'Autonomia Reglamentària del Parlament
 - Lleis Orgàniques de l'Estat
- Els Diputats i els Grups parlamentaris
 - Resultats Electorals
 - Diputats de la Legislatura Actual
 - Grups Parlamentaris
- Els òrgans de la Cambra
 - El Ple del Parlament
 - El President i la Mesa del Parlament
 - Junta de Portaveus
 - Diputació Permanent
 - Comissions Parlamentàries
 - Comissions permanents legislatives
 - Comissions permanents no legislatives
 - Comissions de legislatura
 - Comissions creades per llei
 - Comissions d'investigació
- Règim i govern interior i serveis del Parlament
 - Estatuts de Règim i Govern Interior
 - Normes Complementàries de Règim Interior
 - Horaris Generals i Calendari Parlamentari
 - Organigrama dels Serveis del Parlament
 - Gabinet de Presidència
 - Oficialia Major del Parlament
 - Serveis Generals
 - Servei d'Oïdoria de Comptes i Caixa
- El treball parlamentari
 - Resum de Dades del Treball Parlamentari
 - Índex de Tramitacions
 - Referència dels Textos Aprovats en Anteriors Legislatures
- Directori institucional
 - Generalitat de Catalunya
 - Administració de l'Estat a Catalunya
 - Principals Serveis d'Administració Local de Catalunya
 - Altres Institucions de Catalunya
 - Institucions i Administració Central de l'Estat
 - Parlaments i Govern Autònoms
 - Organismes Internacionals

PREUS

	PTA
— Obra completa, amb els 457 fulls editats fins ara	1.500
— Arxivador	200
— Joc de separadors	60
— Blocs de fulls disponibles:	
A.1 Constitució Espanyola (i Índex analític)	220
A.2 Estatut d'Autonomia (i Índex analític)	100
A.3 Lleis de Desenvolupament Bàsic (Conté: A.3/1 Llei del Parlament, el President i el Consell Executiu de la Generalitat (i Índex analític) A.3/2 Llei del Consell Consultiu de la Generalitat (i Índex analític) A.3/3 Llei del Síndic de Greuges (i Índex analític) A.3/4 Llei de la Sindicatura de Comptes (i Índex analític) A.3/5 Llei de Finances Públiques de Catalunya (i Índex analític) A.3/6 Llei de Normalització Lingüística a Catalunya (i Índex analític))	280
A.4 Normes d'Autonomia Reglamentària del Parlament (Conté: A.4/1 Reglament del Parlament de Catalunya A.4/2 Apèndix del Reglament del Parlament A.4/2.1 Normes interpretatives o supletòries dels articles del Reglament del Parlament A.4/2.2 Normes supletòries dels preceptes del Reglament del Parlament A.4/3 Índex analític del Reglament del Parlament i de l'Apèndix del Reglament)	150
A.5 Lleis Orgàniques de l'Estat (Conté: A.5/1 Ley Orgánica 2/1979, de 3 de octubre, del Tribunal Constitucional, i Índex analític)	75
B.2 Diputats de la Legislatura Actual (Edició 01.12.84)	420
B.2 1. ^a actualització (01.03.86)	45
C. Els òrgans de la Cambra	75

CONDICIONS PER A LA SUBSCRIPCIÓ

1. — La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.
2. — La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.
3. — El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Diari, però sense dret als exemplars no rebuts.
4. — L'Administració del Diari pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

carrer núm.

telèfon població

districte postal

desitja subscriure's al { ☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
☐ { BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA i al
DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
(subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions impreses adjuntes, a partir del dia de de

fins al dia 31 de desembre de 198

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 198 envia

per núm. la quantitat de pessetes
(gir/xe al portador)

....., de de 198

Signatura

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA, Palau del Parlament
Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona